

ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2021 – 2027

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ: ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ	5
1.1 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	6
1.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014 – 2020	8
1.3 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ – ΠΡΩΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	10
2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ	14
2.1 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	14
2.1.1 Θέση και γεωγραφικά όρια	15
2.1.2 Έκταση και πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης	16
2.1.3 Πολεοδομική οργάνωση και χρήσεις γης	17
2.1.4 Η επιλογή της περιοχής παρέμβασης.....	19
2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ.....	20
2.2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά.....	20
2.2.2 Οικονομικά χαρακτηριστικά	33
2.2.3 Κοινωνικά χαρακτηριστικά Δήμου Κομοτηνής.....	45
2.2.4 Φυσικό περιβάλλον και κλιματική αλλαγή.....	47
2.2.5 Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον / βασικές υποδομές.....	48
2.3 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΑΓΚΩΝ.....	58
2.4 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ.....	63
3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΣ	66
3.1 ΌΡΑΜΑ - ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	66
3.2 ΆΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	67
3.3 Η ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	71
3.4 ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	81
4. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ.....	83
5. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΒΑΑ	105
6. ΔΕΛΤΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	108
7. ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	137
7.1 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	137
7.2 ΧΩΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΒΒΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ.....	138
8. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ.....	141
8.1 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΣΒΑΑ	141
8.2 ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΣΒΑΚ	142
9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	145
10. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΣΒΑΑ	152

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ			
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΕΤΠΑ		ΕΤΠΑ	13.980.000,00 €
1.ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	8.947.784,12 €
2. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ «ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ».	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	4.250.000,00 €
3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ Β΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ ΙΜΜΚ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	782.215,88 €
ΕΚΤ		ΕΚΤ	899.873,60 €
4 ΠΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ – Γραφείο ενημέρωσης για την προσβασιμότητα	Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε.	ΕΚΤ	279.873,60 €
5 Δράσεις πολιτισμού για την υποστήριξη των ΑΜΕΑ Νοητικής Υστέρησης	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΜΕΑ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣΗΣ Ν.ΡΟΔΟΠΗΣ "ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ"	ΕΚΤ	200.000,00 €
6 Λειτουργία Παραολυμπιακού πάρκου δήμου Κομοτηνής	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ.	ΕΚΤ	200.000,00 €
7 Βιώσιμη ανάπτυξη – ανθεκτικότητα και αντιμετώπιση κρίσεων	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	ΕΚΤ	220.000,00 €
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ		ΕΤΠΑ	220.000,00 €
8. Δράσεις δημοσιότητας	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	100.000,00 €
9. Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	70.000,00 €
10. Συμμετοχή στις Δράσεις δικτύωσης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	50.000,00 €
			15.099.873,60 €

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία Θράκη», με την υπ' αριθ. 4622/18-07-2023 Πρόσκληση για την υποβολή Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ» και του Ειδικού στόχου RSO5.1 «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)», που περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 κάλεσε το δήμο Κομοτηνής ως αστική αρχή να υποβάλει πρόταση Στρατηγικής Βιώσιμης ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης ο δήμος Κομοτηνής κατάρτισε την παρούσα Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), η οποία εγκρίθηκε βάση της 263/2023 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κομοτηνής και πρόκειται να κατατεθεί προς έγκριση στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία Θράκη»,

Για την κατάρτιση του παρόντος τεύχους έχει ληφθεί υπόψη:

Η υπ. αριθμ. 4622/18-07-2023 **Πρόσκληση** της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» **προς το Δήμο Κομοτηνής** για «**υποβολή προτάσεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων – Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027** και τα συνημμένα στην Πρόσκληση σχετικά αρχεία:

1. Η Εγκύκλιος Χωρικών Εργαλείων 124143/21.12.2022 ΕΑΣ/ΕΥΣΣΑ - «Κατευθύνσεις για την Επιλογή και σχεδιασμό των Στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ»
2. Ο «Οδηγός Εφαρμογής για την συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ-ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027» σε μορφή Σχεδίου
3. Τα κριτήρια αξιολόγησης Στρατηγικών ΒΑΑ
4. Το έγγραφο 3ης Εξειδίκευσης ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027
5. Το Έντυπο Υποβολής Πρότασης ΣΒΑΑ «Αρχικές Κατευθύνσεις (Περιεχόμενα) Πρότασης Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)», καθώς και

Επιπλέον:

- Το υλικό και τις μελέτες που διέθεσαν οι υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής για τον Στρατηγικό Σχεδιασμό, την επιλογή των προτεινόμενων πράξεων και το Σύστημα Διακυβέρνησης
- Τα αποτελέσματα της Διαβούλευσης

1. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

Η πόλη της Κομοτηνής τα τελευταία είκοσι χρόνια είναι μία «πόλη σε κίνηση», δηλαδή σε συνεχή προσπάθεια πολεοδομικής ανάπλασης και ανασυγκρότησης. Οι παρεμβάσεις αυτές στόχο είχαν να αντιμετωπίσουν δομικά προβλήματα, που προέκυψαν από την δυναμική εξέλιξη του αστικού χώρου δηλαδή, την ιστορική – πολεοδομική εξέλιξη της Κομοτηνής σε συνδυασμό με τη ραγδαία πληθυσμιακή της ανάπτυξη και το ρόλο της ως διοικητικής πρωτεύουσας.

Κύριοι στόχοι των παρεμβάσεων αυτών ήταν:

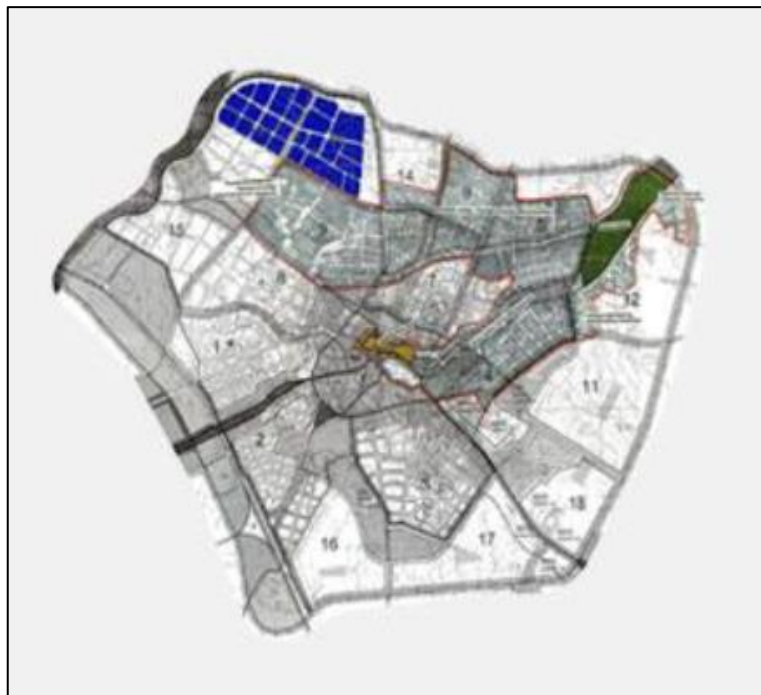
- να εντάξουν στις λειτουργίες της πόλης νέες περιοχές, που χωροθετούνται στην περιφέρειά της, όπως είναι η Νέα Μοσυνούπολη,
- να αναδείξουν ισχυρά σημεία – πόλους έλξης λειτουργιών στο κέντρο της πόλης, όπως είναι η πλατεία Ειρήνης, το πάρκο της Αγίας Παρασκευής, το ιστορικό εμπορικό κέντρο, η περιοχή του Βυζαντινού τείχους, η συνοικία Βαρόσι κ.λπ.
- να μειώσουν την ένταση της χρήσης αυτοκινήτων στην παραδοσιακή αγορά και στους δρόμους του κεντρικού πυρήνα της, με τη δημιουργία οδών ήπιας κυκλοφορίας, πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, καθώς και χώρων στάθμευσης περιμετρικά του κέντρου,
- να δημιουργηθούν δημόσιοι, ελεύθεροι και κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου, πολιτισμού και αναψυχής,
- να εξασφαλιστούν συνθήκες προσβασιμότητας των ατόμων με κινητικά προβλήματα σε σημαντικές περιοχές και λειτουργίες της πόλης.
- να ενισχύσουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή με υποστηρικτικές δράσεις σε ευάλωτες και μειονεκτούσες ομάδες κατοίκων.

Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν οι κυριότερες παρεμβάσεις αστικής ανάπλασης που ολοκληρώθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες.

1.1 Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις προηγούμενων Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων

Οι σημαντικότερες και μεγάλης κλίμακας αστικές αναπλάσεις ξεκίνησαν το 2000 και χρηματοδοτήθηκαν κυρίως από Κοινοτικά Προγράμματα (Β' Κ.ΠΣ 2000-2006, Γ' Κ.Π.Σ 2007 – 2013). Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα Προγράμματα των έργων που έχουν ολοκληρωθεί:

- **Σχεδιασμός και Εφαρμογή Επιχειρησιακού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Παρέμβασης Αστικής Ανάπτυξης στη Νέα Μοσυνούπολη** με χρηματοδότηση του **ΠΕΠ Μακεδονίας και Θράκης 2000 – 2006**. Το Πρόγραμμα επικεντρώθηκε σε μία διακριτή περιοχή (Νέα Μοσυνούπολη) και περιλάμβανε μία κατηγορία αστικών παρεμβάσεων για τη διαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων με τη δημιουργία ανοικτών χώρων αθλητισμού και πρασίνου, έργων οδοποιίας με πλακοστρώσεις πεζοδρομίων, διάνοιξη και διαμόρφωση οδών καθώς και δράσεις για την κοινωνική συνοχή και την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων.

Χάρτης 1: Χάρτης Κομοτηνής
Πηγή: Δήμος Κομοτηνής

- **Σχεδιασμός και Εφαρμογή Προγράμματος «Κομοτηνή – Βιώσιμη Πόλη για όλους»** με χρηματοδότηση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας **Urban II 2000 – 2006**. Το Πρόγραμμα με συνολικό προϋπολογισμό 12,4 εκατ. ευρώ περιλάμβανε:
 - Μία μεγάλη κατηγορία έργων αστικών αναπλάσεων και ειδικότερα: α) την ανάπλαση δημόσιων χώρων σε υποβαθμισμένες περιοχές (ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ), β) τη βελτίωση των δρόμων στην περιοχή της παραδοσιακής αγοράς, γ) την ανασυγκρότηση και βελτίωση του οδικού άξονα που δημιουργήθηκε πάνω

στην παλαιά κοίτη του ποταμού Μπουκλουτζά σε όλο του το μήκος, δ) την αισθητική αποκατάσταση, και βελτίωση της λειτουργίας της Δημοτικής Αγοράς, και ε) την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση του άλσους Αγίας Παρασκευής.

- Προγράμματα και δομές για την ενθάρρυνση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας.
- Δράσεις και δομές για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού με έμφαση στην Υγεία και την εκπαίδευση.
- Δράσεις για την βελτίωση των δημοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση και την ενημέρωση με χρήση ΤΠΕ.

- **Σχεδιασμός και Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης (ΟΣΑΑ) του Δήμου Κομοτηνής με χρηματοδότηση του ΠΕΠ Μακεδονίας και Θράκης 2007 – 2013** και συνολικό προϋπολογισμό 5,5 εκατ. ευρώ. Το Πρόγραμμα με τίτλο «Κομοτηνή: Σύγχρονη Πόλη – Πράσινη Πόλη» επικεντρώθηκε: α) στο ευρύτερο ιστορικό και εμπορικό κέντρο της Κομοτηνής και β) στην περιοχή βορειοδυτικά του Βυζαντινού τείχους και της συνοικίας Βαρόσι ως και τη Νέα Μοσυνούπολη. Περιλάμβανε την υλοποίηση έργων αναβάθμισης του οδικού δικτύου, πεζοδρομήσεις, δημιουργία δακτυλίου ποδηλατοδρόμων με στόχο την βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας, αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων. Το πρόγραμμα αυτό, ήταν ιδιαίτερα πρωτοποριακό γιατί δημιούργησε νέες συνθήκες μετακίνησης μέσα στην πόλη με πρόβλεψη και για την διευκόλυνση της μετακίνησης ατόμων με κινητικά προβλήματα ενώ αναβάθμισε λειτουργικά και αισθητικά την εικόνα του ιστορικού και εμπορικού κέντρου.

Χάρτης 2: Χάρτης Κομοτηνής

Πηγή: Χάρτης Δήμου Κομοτηνής, ΟΣΑΑ «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΗ – ΠΡΑΣΙΝΗ ΠΟΛΗ»

Σημειώνεται ότι κατά την περίοδο αυτή (2007 – 2013), και μέσα στο πλαίσιο της αστικής ανάπτυξης του κέντρου της πόλης, ξεκίνησαν δύο μεμονωμένες παρεμβάσεις για την ανάδειξη του Βυζαντινού Τείχους της Κομοτηνής και για την αποκατάσταση και επανάχρηση του διατηρητέου κτηρίου Νέστορος Τσανακλή με στόχο την πολιτιστική τόνωση της κεντρικού πυρήνα της πόλης, ενώ πραγματοποιήθηκε η ανέγερση του Πολιτιστικού και Συνεδριακού Κέντρου της Κομοτηνής (Μέγαρο Κομοτηνής) μίας υποδομής σύγχρονου Πολιτισμού περιφερειακής εμβέλειας με χρηματοδότηση του ΥΠ.ΠΟΑ.

1.2 Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπλασης της Περιόδου 2014 – 2020

Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 και παρόλο που ο Δήμος Κομοτηνής δεν εξασφάλισε χρηματοδότηση μέσω του εργαλείου της ΣΒΑΑ, στη συνέχεια και με τη συνδρομή της ΕΥΔ του ΠΕΠ ΑΜΘ εξασφάλισε τη χρηματοδότηση μεμονωμένων έργων τα οποία όμως εξυπηρετούσαν τους στόχους της ήδη διαμορφωμένης Στρατηγικής του Δήμου Κομοτηνής με τίτλο «Ανάδειξη της Ιστορικής Φυσιογνωμίας της πόλης – Ιστορική Διαδρομή» για την ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας και την οικονομική τόνωση της πόλης. Στο πλαίσιο αυτό εντάχθηκαν και υλοποιούνται έργα: α) σε μνημεία και πολιτιστικές υποδομές που βρίσκονται στον πυρήνα του κέντρου της πόλης και σε άμεση χωρική συσχέτιση μεταξύ τους και β) για την λειτουργία δομών και υπηρεσιών προς όφελος των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων του Δήμου Κομοτηνής. Τα έργα αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

ΠΕΠ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ 2014 – 2020				
ΚΩΔ ΟΠΣ	ΠΡΑΞΗ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ
50042 15	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ Ι. Μ. ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	ΔΑΒΜΜ	1.253.920,15	ΕΤΠΑ
50076 82	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΦΑ ΡΟΔΟΠΗΣ	1.770.000,00	ΕΤΠΑ
50079 42	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ – ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1.006.914,81	ΕΤΠΑ
50098 61	ΙΜΑΡΕΤ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ: ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΥ	ΕΦΑ ΡΟΔΟΠΗΣ	1.474.750,00	ΕΤΠΑ
50764 98	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΠΑΝΕΚΘΕΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ – ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΕΦΑ ΡΟΔΟΠΗΣ	655.000,00	ΕΤΠΑ

50759 54	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΑΛΑΙΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ – ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Ι.Μ. ΜΑΡΩΝ. ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΜΘ	830.998,71	ΕΤΠΑ
50015 19	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΝΕΣΤΟΡΟΣ ΤΣΑΝΑΚΛΗ – ΜΕΤΑΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1.773.606,27	ΕΤΠΑ
50565 66	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ 1 ^{ου} ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΚΑΙ 2 ^{ου} ΕΠΑΛ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	2.451.667,39	ΕΤΠΑ
50005 71	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ – ΞΕΝΩΝΑΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1.164.000,00	ΕΚΤ
50027 74	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1.284.120,00	ΕΚΤ
ΣΥΝΟΛΟ			13.664.977,33	

Παράλληλα, ο Δήμος Κομοτηνής εξασφάλισε μέσω και άλλων πηγών χρηματοδότησης την ενίσχυση του προγράμματος αστικής ανάπτυξης στον κεντρικό πυρήνα της πόλης στους τομείς: Περιβάλλον / Αστικό Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής – Πολιτισμός και Επιχειρηματικότητα. Τα έργα αφορούν: την ενεργειακή αναβάθμιση και συνολική βελτίωση της λειτουργικότητας της Δημοτικής Αγοράς της πόλης, αναπλάσεις οδών στον κεντρικό της πυρήνα που συνιστούν επιχειρηματικούς και πολιτιστικούς άξονες, σε συνδυασμό με προμήθεια, εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία ολοκληρωμένου συστήματος μίσθωσης ηλεκτρικών ποδηλάτων, την ανάπτυξη της περιοχής της παλαιάς Νομικής Σχολής, κ.λπ. Τα έργα αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί:

ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ				
Α/Α	ΕΡΓΟ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	Π/Υ
1	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΕΡΙΕ ΤΟΥ «ΠΑΛΑΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ»	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ	3.000.000,00
2	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (ΟΔ. ΚΑΝΑΡΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕ ΣΤΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΠΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ)	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	1.500.000,00
3	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ ΠΕΡΙΕ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΤΟΠΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ	3.500.000,00
4	ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΝΗΣΙΔΩΝ ΟΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II	549.761,38
5	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΕΓΑΣΤΡΩΝ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ / ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II	189.596,00

6	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΣΩ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Ε.Π ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014 - 2020	317.993,80
7	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Ε.Π ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014 - 2020	4.108.000,00
8	ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΠΑΝΕΚ 2014 - 2020	463.830,00
9	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ	Π-ΑΜΘ	ΠΔΕ	1.800.000,00
ΣΥΝΟΛΟ				15.429.181,18

Επιπλέον, παράλληλα με τα κυρίως έργα αστικής ανάπλασης της τρέχουσας περιόδου θα πρέπει να προστεθούν οι μελέτες στρατηγικής σημασίας που έχουν ενταχθεί, υλοποιούνται και σταδιακά ολοκληρώνονται, εκ των οποίων οι πιο σημαντικές είναι:

- Η εκπόνηση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Κομοτηνής (ΣΒΑΚ) με χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο, 86.000,00€. Το ΣΒΑΚ έχει ολοκληρωθεί και εγκριθεί και επιπλέον έχει ληφθεί υπόψη για την κατάρτιση της παρούσας ΣΒΑΑ και την επιλογή των έργων, όπως θα αναλυθεί στη συνέχεια.
- Η εκπόνηση του Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (ΤΧΣ) του Δήμου Κομοτηνής με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ ΑΜΘ 2014 – 2020, 1.265.000,00€. Η εκπόνηση του ΤΧΣ αποτελεί την εκκίνηση μίας μακράς διαδικασίας που θα θέσει σε νέες βάσεις την χωρική ανάπτυξη του Δήμου στο σύνολο του. Στην παρούσα φάση είναι σε εξέλιξη η διαγωνιστική διαδικασία για την ανάδειξη του αναδόχου της μελέτης.
- Η εκπόνηση του Ειδικού χωρικού Σχεδίου για την Μετεγκατάσταση Ρομά στην περιοχή Αδριανουπόλεως, 74.320,58 €. Στην παρούσα φάση έχει υποβληθεί προς έγκριση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- Η εκπόνηση Επιχειρησιακού σχεδίου για την εξασφάλιση κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων-Ε.Σ.Ε.Κ.Κ - με χρηματοδότηση από το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ, 59.520,00€ - που είναι σε φάση υλοποίησης με ενεργή σύμβαση.
- Εκπόνηση Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.) - με χρηματοδότηση από το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ, 74.400,00 € - που είναι σε φάση υλοποίησης με ενεργή σύμβαση.

1.3 Αποτίμηση Παρεμβάσεων – Πρώτα Συμπεράσματα

Ο Δήμος Κομοτηνής έχει σταθερά και οργανωμένα αξιοποιήσει τις τελευταίες δεκαετίες τα επιμέρους Επιχειρησιακά Προγράμματα και τα σύγχρονα εθνικά χρηματοδοτικά εργαλεία καθώς, όπως προκύπτει από την ανάλυση που προηγήθηκε, εξασφάλισε συνεχείς χρηματοδοτήσεις σε ανταγωνιστικά προγράμματα για την υλοποίηση σύνθετων αναπτυξιακών παρεμβάσεων, μεμονωμένων τεχνικών έργων υποδομής, αλλά και κοινωνικών δράσεων.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης (από το 2000 έως σήμερα) αποτέλεσαν τον βασικό βραχίονα για την υλοποίηση πολιτιστικών επενδύσεων για την αστική αναζωογόνηση της πόλης, για σημαντικές αστικές αναπλάσεις και κυκλοφοριακές παρεμβάσεις σε δρόμους, πλατείες και

πολεοδομικές ενότητες με ιδιαίτερα προβλήματα και χαρακτηριστικά. Από την άλλη πλευρά, τα Τομεακά Προγράμματα, αξιοποιήθηκαν για να υλοποιηθούν σημαντικά έργα βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης καθώς και έργα ενεργειακής αναβάθμισης σε δημόσια κτήρια, ενώ παράλληλα αξιοποιήθηκε το Interreg για την ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς άλλων κρατών για την πολιτιστική, εκπαιδευτική και τουριστική ενδυνάμωση της πόλης.

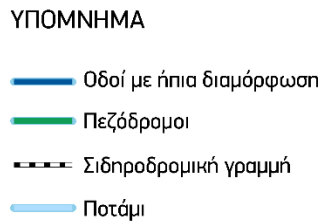
Οι αστικές αναπλάσεις, αυτές που έχουν ολοκληρωθεί και όσες είναι σε εξέλιξη αποτελούν παρεμβάσεις στρατηγικής σημασίας καθώς εξασφαλίζουν:

- την βελτίωση της εικόνας του ιστορικού και εμπορικού κέντρου
- τη βελτίωση της λειτουργικότητας και την ποιοτική μεγέθυνση του δημόσιου χώρου,
- την ενίσχυση της ταυτότητας της Κομοτηνής ως διοικητικής, εκπαιδευτικής και πολιτιστικής έδρας της Π.Ε της Ροδόπης, αξιοποιώντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα στους τομείς αυτούς,
- την αναβάθμιση των συνθηκών βιώσιμης κινητικότητας και της προσβασιμότητας χωρίς αποκλεισμούς.

Στους επόμενους δύο χάρτες αποτυπώνονται χαρτογραφικά:

- Οι παρεμβάσεις που έχουν ολοκληρωθεί στην πόλη για την διαμόρφωση πεζοδρόμων και οδών ήπιας κυκλοφορίας (*Χάρτης 3*)
- Οι παρεμβάσεις που είναι σε εξέλιξη στο κεντρικό πυρήνα της πόλης (*Χάρτης 4*)

Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή διάκριση που έλαβε η Κομοτηνή για την προσβασιμότητα, συμμετέχοντας για το «Ευρωπαϊκό Βραβείο Προσβάσιμων Πόλεων 2021» ('Access City Award') κερδίζοντας διάκριση με τίτλο «Ειδική μνεία για την πόλη που αντιμετώπισε την προσβασιμότητα ως ευκαιρία» αποτελεί μία σημαντική κατάκτηση, αποτέλεσμα συστηματικών προσπαθειών και συνεργασιών. Το βραβείο αυτό αποδεικνύει ότι η πόλη μπορεί να ενταχθεί σε ένα δίκτυο ευρωπαϊκών πόλεων με τις οποίες έχει τη δυνατότητα να ανοίξει νέους διαύλους επικοινωνίας και να αναπτύξει ισχυρές συνεργασίες, αξιοποιώντας την εμπράγματη προηγμένη γνώση τους σε εμπλουτισμένες εφαρμογές προσβασιμότητας και καλές πρακτικές.

A horizontal scale bar with major tick marks at 0, 0,25, 0,5, and 1 Km. There are also minor tick marks between the major ones, indicating increments of 0,125 Km.

Περιοχή στην οποία έχουν ολοκληρωθεί και είναι σε εξέλιξη έργα ανάπτυξης

Κυρηνό ιστορικό κέντρο

Έργα σε Εξέλιξη – προς Ολοκλήρωση

Τομέας Πολιτισμός

- Ολοκληρωμένες δράσεις ανάδειξης και προσαρμογής Βυζαντινού Κάστρου Κομοτηνής. ΕΦΑ Κομοτηνής / ΥΠ.ΠΟΑ. Εκτιμώμενος Χρόνος Ολοκλήρωσης: Δεκέμβριος 2023

1. Αποκατάσταση και ανάδειξη κτηριακού συγκροτήματος Ι.Μ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Κομοτηνής. ΔΑΒΜΜ / ΥΠ.ΠΟΑ / Εκτιμώμενος Χρόνος Ολοκλήρωσης: Δεκέμβριος 2023
2. Αναβάθμιση και αποκατάσταση του Μητροπολιτικού μεγάρου Ι.Μ. Μαρώνειας και Κομοτηνής / Εκτιμώμενος Χρόνος Ολοκλήρωσης: Δεκέμβριος 2027
3. Αξιοποίηση, ανακαίνιση κτιρίου Νέστορος Τσανακλή - μεταστέγηση και λειτουργία Δημοτικής βιβλιοθήκης. Ολοκληρωμένο έργο.
4. Αξιοποίηση και ανακαίνιση του παλαιού Επισκοπείου / Εκτιμώμενος Χρόνος Ολοκλήρωσης: Δεκέμβριος 2025
5. Ιμαρέτ Κομοτηνής: Συντήρηση μνημείου και εκκλησιαστικής συλλογής, ανάδειξη περιβάλλοντος χώρου. / Εκτιμώμενος Χρόνος Ολοκλήρωσης: Δεκέμβριος 2023
6. Αναβάθμιση και Εκσυγχρονισμός της Δημοτικής Αγοράς Κομοτηνής

Τομέας Αστικές Αναπλάσεις

- Ολοκλήρωση Ανάδειξης Βυζαντινού Τείχους - Ενοποίηση Μνημείων

- Ανάπλαση ευρύτερης περιοχής πέριξ του "Παλαιού Γυμνασίου Αρρένων"

- Ανάπλαση οδών Ιστορικού κέντρου – λειτουργική διασύνδεση με το νέο εμπορικό κέντρο

0 0,25 0,50 km

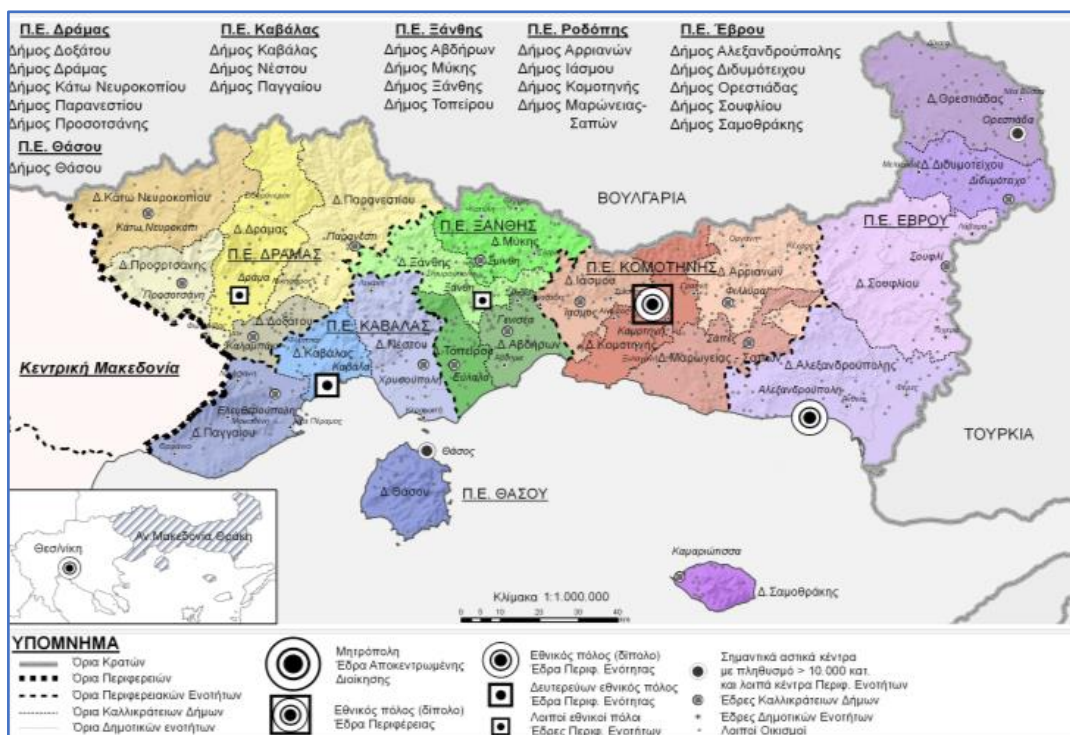
Χάρτης 4: Έργα σε εξέλιξη /προς ολοκλήρωση στο Ιστορικό – Εμπορικό κέντρο

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

2.1 Ταυτότητα της περιοχής παρέμβασης

Η Κομοτηνή είναι διοικητική έδρα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης καθώς και έδρα του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Σχεδιασμού της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, όπως ισχύει (ΦΕΚ 248ΑΑΠ/25.10.2018), η Κομοτηνή ορίζεται ως Πρωτεύον Εθνικός Πόλος διαπεριφερειακής ακτινοβολίας με διεθνή ρόλο. Όλες οι διοικητικές λειτουργίες της Περιφέρειας συγκεντρώνονται στον Δήμο Κομοτηνής, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί κέντρο οργάνωσης της αγροτικής οικονομίας και διαπεριφερειακό, εμπορευματικό και εκθεσιακό κέντρο. Συνοπτικά οι λειτουργίες της πόλης την καθιστούν:

- Διοικητικό Κέντρο – Έδρα της Περιφέρειας,
- Περιφερειακό Κέντρο οργάνωσης της αγροτικής οικονομίας και της αγροτικής επιχειρηματικότητας,
- Αστικό πυκνωτή δραστηριοτήτων τριτογενούς τομέα,
- Κέντρο μεταποίησης,
- Κέντρο επιχειρήσεων και υποδομών εφοδιαστικής διαχείρισης,
- Κέντρο ακαδημαϊκής εκπαίδευσης και έρευνας (Έδρα Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης),
- Κέντρο αστικού και συνεδριακού τουρισμού με λειτουργία πύλης προς τον ορεινό όγκο της Ροδόπης.

Χάρτης 5: Διοικητική οργάνωση Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας & Θράκης

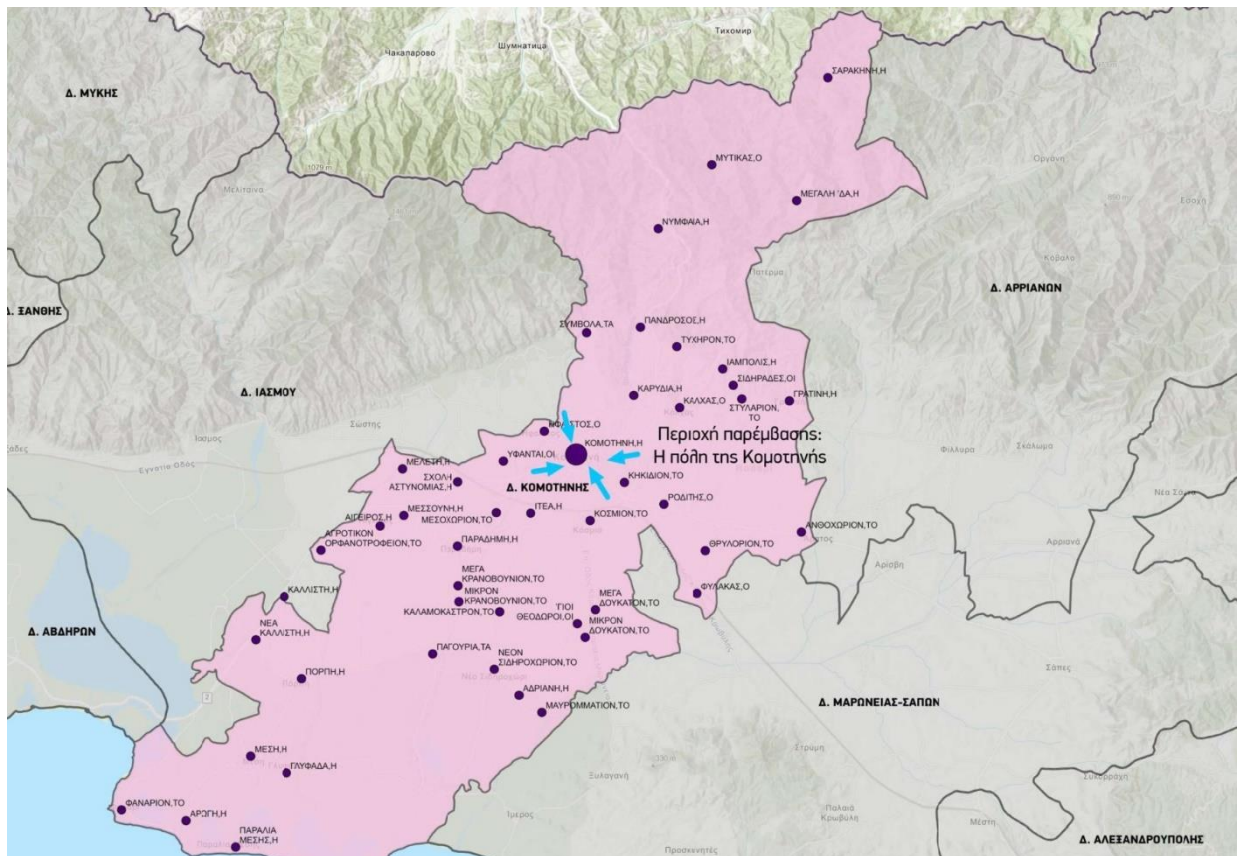
Πηγή: Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Φάση Α – Στάδιο Α2, ΥΠΕΚΑ 2013. <https://ypen.gov.gr/chorikos-schediasmos/chorotaxia/ethniki-politiki/>

2.1.1 Θέση και γεωγραφικά όρια

Ο Δήμος Κομοτηνής, μετά τον «Καλλικράτη», από χωροταξικής άποψης είναι ταυτόχρονα ένας δήμος αστικός, συνοριακός, ορεινός και παραλιακός. Δηλαδή:

- είναι αστικός διότι έδρα του είναι η πόλη της Κομοτηνής, μία αστική ενότητα, είναι συνοριακός διότι το βόρειο τμήμα του συνορεύει με τη βαλκανική ενδοχώρα, άρα και την ευρωπαϊκή ενδοχώρα,
- είναι ορεινός διότι διαθέτει ένα ορεινό όγκο με τεράστιο φυσικό και πολιτισμικό πλούτο,
- είναι παραλιακός διότι διαθέτει ένα εξαιρετικό παραλιακό μέτωπο, τμήμα του οποίου ανήκει σε προστατευόμενη περιοχή του Εθνικού πάρκου ΑΜΘ.

Η πόλη της Κομοτηνής είναι επίπεδη, χτισμένη μέσα στον θαλασσοκράτη κάμπο και στους πρόποδες της οροσειράς της Ροδόπης, σε υψόμετρο 31-55 μ. Επιπλέον, η Κομοτηνή, βρίσκεται επί της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης – Αλεξανδρούπολης, ενώ μετά την ολοκλήρωση του οδικού άξονα της Εγνατίας οδού βρίσκεται σήμερα σε πολύ μικρή χρονοαπόσταση από τα σύνορα με τη Βουλγαρία και την Τουρκία, πολύ κοντά σε 2 αεροδρόμια (Αλεξανδρούπολης και Χρυσούπολης) και επίσης πολύ κοντά σε 2 λιμάνια (Αλεξανδρούπολης και Καβάλας).

Χάρτης 6: Η περιοχή παρέμβασης του Δήμου Κομοτηνής

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής, Παραδοτέο Π8, «Οριστική Έκδοση ΣΒΑΚ», Θεσ/ νίκη, 2023

2.1.2 Έκταση και πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης

Η έκταση την οποία καταλαμβάνει η Κομοτηνή με βάση το εγκεκριμένο Γ.Π.Σ (ΦΕΚ 52/ΑΑΠ/23.02.2012) ανέρχεται σε περίπου 8.610 στρέμματα, εκ των οποίων 1.020 στρέμματα, δηλαδή ποσοστό περίπου 12% καταλαμβάνει το κέντρο της πόλης.

Ως προς τον πληθυσμό της, στον Πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα βασικά μεγέθη σε επίπεδο Δήμου, Δ.Ε και Δ.Κ Κομοτηνής κατά την δεκαετία 2011 – 2021 σε σχέση με το σύνολο της Π-ΑΜΘ και της Π.Ε Ροδόπης.

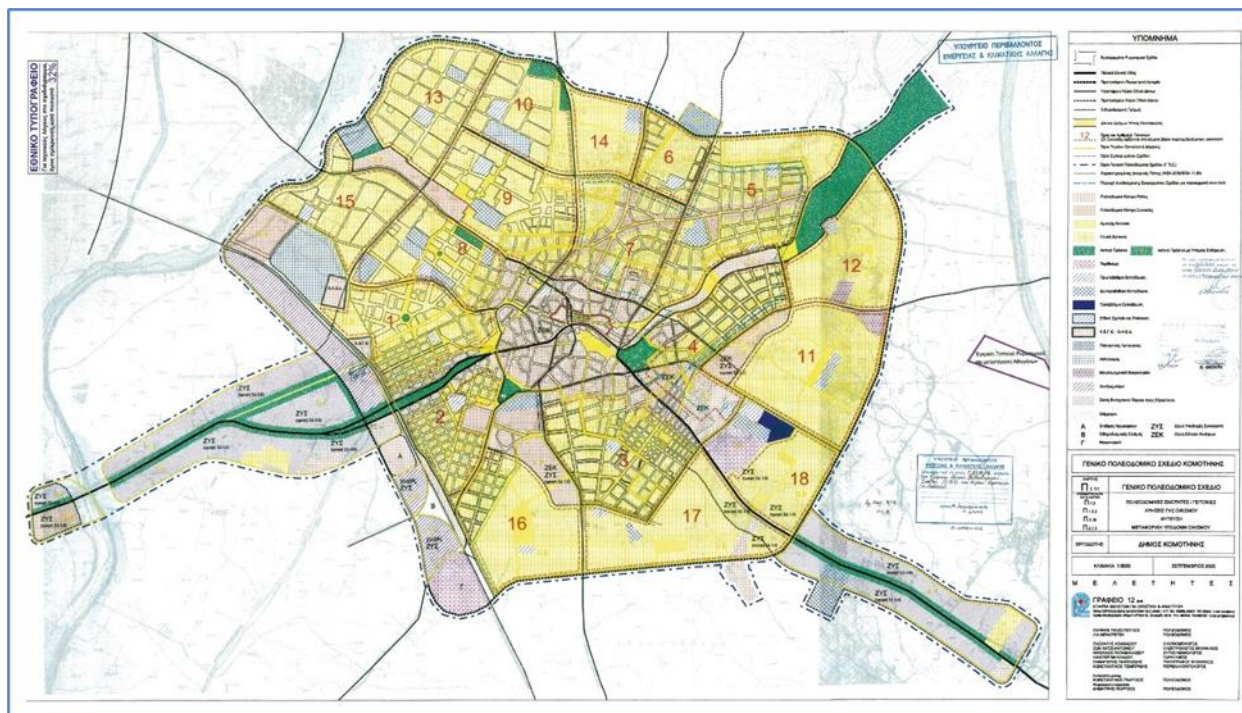
ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			
	(2011)	(2021)	% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
Π-ΜΑΜΘ	608.182	562.201	-7,60%
Π.Ε ΡΟΔΟΠΗΣ	112.039	104.262	-6,90%
ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	66.919	65.107	-2,70%
ΔΗΜ.ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	60.648	60.160	-0,80%
ΔΗΜ.ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	54.272	54.165	-0,20%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ <https://www.statistics.gr/2021-census-res-pop-results>

Αναλυτικότερα στοιχεία ως προς τον πληθυσμό και τα χαρακτηριστικά του παρουσιάζονται στην Ενότητα 2.2.1 «Δημογραφικά Χαρακτηριστικά»

2.1.3 Πολεοδομική οργάνωση και χρήσεις γης

Η σημερινή Κομοτηνή συγκροτείται από έναν διευρυμένο αστικό ιστό και οργανώνεται πολεοδομικά σε τέσσερις συνοικίες (νότια, ανατολική, βορειοανατολική και βορειοδυτική) και δεκαοκτώ πολεοδομικές ενότητες – γειτονιές, όπως αποτυπώνεται στον σχετικό Χάρτη του Γ.Π.Σ.

Χάρτης 8: Χάρτης που συνοδεύει την έγκριση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) του Δήμου Κομοτηνής (Ν. Ροδόπη). Με την μπλε διακεκομμένη - εστιασμένη γραμμή παρουσιάζονται τα όρια του Γ.Π.Σ. του Δήμου Κομοτηνής.

Πηγή: Απόφαση 2931/2012: Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Κομοτηνής (νομού Ροδόπης), (ΦΕΚ 52/ΑΑΠ/2012), 23-02-2012.

Σύμφωνα με το Γ.Π.Σ καθορίζονται οι χρήσεις γης στην περιοχή παρέμβασης ως εξής:

- Οι κεντρικές λειτουργίες¹ του πολεοδομικού ιστού συγκεντρώνονται στο κέντρο της πόλης, δηλαδή σε μία περιοχή που αναπτύσσεται εκατέρωθεν της κύριας οδικής αρτηρίας (Λ. Ορφέως), όπως αυτή προέκυψε μετά την εκτροπή της κοίτης του ποταμού Μπουκλουτζά,

¹ Οι χρήσεις αυτές έχουν καθοριστεί στο άρθρο 4 του από 23/2/1987 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ Δ' 166) και είναι: 1. Κατοικία. 2. Ξενώνες, ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις. 3. Εμπορικά καταστήματα. 4. Γραφεία, τράπεζες, ασφάλειες, κοινωφελείς οργανισμοί. 5. Διοίκηση. 6. Εστιατόρια. 7. Αναψυκτήρια. 8. Κέντρα διασκέδασης αναψυχής. 9. Χώροι συνάθροισης κοινού. 10. Πολιτιστικά κτίρια και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις. 11. Κτίρια εκπαίδευσης. 12. Θρησκευτικοί χώροι. 13. Κτίρια κοινωνικής πρόνοιας. 14. Επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης. 15. Κτίρια, γήπεδα στάθμευσης. 16. Πρατήρια βενζίνης. 17. Αθλητικές εγκαταστάσεις. 18. Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων. 19. Εγκαταστάσεις μέσων μαζικών μεταφορών.

- Ένα σημαντικό σε έκταση τμήμα του πολεοδομικού ιστού εκτός του κέντρου έχει χρήση αμιγούς κατοικίας, ενώ παράλληλα προβλέπονται στις πολεοδομικές αυτές ενότητες τοπικά κέντρα με τις ανάλογες χρήσεις² για την εξυπηρέτησή τους.
- Σε όλες τις πολεοδομικές ενότητες – γειτονίες προβλέπονται χώροι εκπαίδευσης και αθλητισμού. Επίσης, η Πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής βρίσκεται ΒΔ, εκτός του αστικού ιστού, ενώ στο κέντρο της πόλης στεγάζονται τρία τμήματα της Σχολής Κλασσικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Σχολής Κοινωνικών, Πολιτικών και Οικονομικών Σπουδών.
- Το Γενικό «Σισμανόγλειο» Νοσοκομείο Κομοτηνής βρίσκεται στα ανατολικά όρια της πόλης.
- Δύο γραμμικές Ζώνες Βιομηχανικού Πάρκου (ΒΙΟΠΑ) χωροθετούνται κατά μήκος της παλαιάς εθνικής οδού προς Ξάνθη και Αλεξανδρούπολη. Για την εξυγίανση της περιοχής επιτρέπονται και χρήσεις γενικής κατοικίας.
- Δημιουργείται ζώνη χονδρεμπορίου κατά μήκος της δυτικής πλευράς της σιδηροδρομικής γραμμής.

Συνοπτικά, η αστική οργάνωση είναι ιδιαίτερα κεντροβαρής. Το υφιστάμενο κέντρο της Κομοτηνής είναι πόλος των κεντρικών της λειτουργιών καθώς συγκεντρώνει την πλειονότητα των εμπορικών/ επιχειρηματικών και διοικητικών υπηρεσιών μαζί με τις κατοικίες. Στο κέντρο διακρίνονται δύο κύριες χωρικές υποενότητες στο κέντρο. Η βόρεια περιοχή συνιστά τον αρχικό πυρήνα της πόλης, σημερινό ιστορικό κέντρο με την παραδοσιακή Αγορά και ισχυρή συγκέντρωση ιστορικών τοπόσημων πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Η νότια περιοχή του κέντρου έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά με πιο κυρίαρχη την ύπαρξη ανοικτών δημόσιων χώρων (πλατείες, πάρκα) μαζί με σύγχρονες δημόσιες υποδομές διοικητικού, εκπαιδευτικού και πολιτιστικού χαρακτήρα καθώς και νεότερες κατοικίες. Η ευρύτερη περιοχή πέριξ του κεντρικού πυρήνα της πόλης διαμορφώνεται από περιοχές κατά βάση αμιγούς κατοικίας με κύριο χαρακτηριστικό την πυκνή δόμηση και την αναντιστοιχία μεταξύ δομημένου και αδόμητου περιβάλλοντος

Ως προς το οδικό δίκτυο, το ΓΠΣ προβλέπει:

- εξωτερικό δακτύλιο περιμετρικά της πόλης για τη σύνδεση της πόλης με τα δίκτυα της ευρύτερης περιοχής και για τη διοχέτευση της υπερτοπικής κυκλοφορίας εκτός κέντρου πόλης.
- δικτύου αστικών αρτηριών, που περικλείει τη περιοχή του κέντρου πόλης, διατηρώντας ανέπαφο τον παραδοσιακό ιστό της γειτονιάς γύρω από τη πλατεία και το πάρκο και με διάχυση της κυκλοφορίας προς το εσωτερικό της περιοχής με σύστημα συλλεκτήριων και τοπικών οδών.

Ως προς το οδικό δίκτυο σημειώνεται ότι δεν έχει υλοποιηθεί ο εξωτερικός δακτύλιος της πόλης, ενώ η διαβάθμιση του οδικού δικτύου (αστικές αρτηρίες / συλλεκτήριες οδοί και προστασία παραδοσιακού ιστού) έχει ξεκινήσει να υλοποιείται, όπως θα αναλυθεί στη συνέχεια.

² όπως έχουν καθοριστεί στο άρθρο 4 του από 23/2/1987 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ Δ' 166), βλ. ανωτέρω με εξαίρεση τα κέντρα διασκέδασης – αναψυχής, τις εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων και τις εγκαταστάσεις Μ.Μ.Μ.,

2.1.4 Η επιλογή της περιοχής παρέμβασης

Ως περιοχή παρέμβασης για την εφαρμογή της ΣΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής ορίζεται το αστικό κέντρο, δηλαδή το σύνολο της πόλης της Κομοτηνής, τα όρια της οποίας έχουν καθοριστεί με βάση το εγκεκριμένο Γ.Π.Σ.

Οι κυριότεροι παράγοντες για την επιλογή της περιοχής παρέμβασης είναι:

- Η διοικητική και γεωγραφική συγκρότηση και οριοθέτηση της περιοχής, όπως παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες
- Το πληθυσμιακό της μέγεθος, καθώς πρόκειται για μία αστική περιοχή άνω των 50.000 κατοίκων και ως εκ τούτου οι άμεσα ωφελούμενοι από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των προτεινόμενων παρεμβάσεων θα είναι όλοι οι κάτοικοι.
- Οι λειτουργίες που εξυπηρετεί, τόσο για τους ίδιους τους κατοίκους της, όσο και στο ευρύτερο χωρικό πλαίσιο αναφοράς, ως Διοικητική και Πανεπιστημιακή έδρα της Π-ΑΜΘ.

Επιπλέον, ο προτεινόμενος σχεδιασμός, όπως θα αναλυθεί στη συνέχεια εκτενέστερα, έρχεται να συμπληρώσει προηγούμενες και τρέχουσες παρεμβάσεις σε τμήματα του αστικού ιστού και να εξασφαλίσει τη συνδεσιμότητα μεταξύ των «υπο – περιοχών» και των πολεοδομικών ενότητων προκειμένου να αποκαταστήσει εντοπισμένες ασυνέχειες. Για το λόγο αυτό, η παρούσα επιλογή καθώς δεν εξαιρεί τμήματα της πόλης, έχει σε χωρικό επίπεδο ολοκληρωμένο χαρακτήρα.

2.2 Ανάλυση των χαρακτηριστικών της Περιοχής Παρέμβασης

2.2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

2.2.1.1. Πληθυσμός

Οι πρόσφατες εξελίξεις σε σχέση με τον μόνιμο πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2011-2021			
	2011	2021	% ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
Ελλάδα			
Σύνολο	10.816.286	10.482.487	-3,1%
Άνδρες	5.303.223	5.125.977	-3,3%
Γυναίκες	5.513.063	5.356.510	-2,8%
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης			
Σύνολο	608.182	562.201	-7,6%
Άνδρες	299.643	275.804	-8,0%
Γυναίκες	308.539	286.397	-7,2%
Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης			
Σύνολο	112.039	104.262	-6,9%
Άνδρες	54.555	50.607	-7,2%
Γυναίκες	57.484	53.655	-6,7%
Δήμος Κομοτηνής			
Σύνολο	66.919	65.107	-2,7%
Άνδρες	34.565	33.809	-2,2%
Γυναίκες	32.354	31.298	-3,3%
Δημοτική Ενότητα Κομοτηνής			
Σύνολο	60.648	60.160	-0,8%
Δημοτική Κοινότητα Κομοτηνής			
Σύνολο	54.272	54.165	-0,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές πληθυσμού

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, σε μια περίοδο μεγάλης κρίσης, η Κομοτηνή παρουσίασε αξιόλογη αντοχή σε ό,τι αφορά τον πληθυσμό της. Στην περίοδο 2011-2021, κατά την οποία παρουσίασαν σημαντική μείωση πληθυσμού τόσο η χώρα συνολικά (-3,1%), όσο και η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (-7,6%), και ειδικότερα η Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης (-6,9%), η Δημοτική Ενότητα Κομοτηνής πρακτικά διατήρησε το μέγεθος του πληθυσμού της (-0,2%).

Συγκριτικά με τις πρωτεύουσες των υπόλοιπων τεσσάρων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Ξάνθη (+4,6%), Αλεξανδρούπολη (+2,7%), Δράμα (-3,4%), Καβάλα (-4,2%), η Κομοτηνή με την μείωση μόνιμου πληθυσμού κατά -0,2% μεταξύ 2011 και 2022 βρίσκεται σε μεσαία θέση.

Η σταθερότητα αυτή πιθανότατα να υποκρύπτει μια ισορροπία πληθυσμιακών ροών από την Κομοτηνή προς άλλες ελληνικές πόλεις και το εξωτερικό, με ταυτόχρονη μετακίνηση πληθυσμών από τις γειτονικές περιοχές, οι οποίες υπέστησαν μεγάλη μείωση (-13,3%), προς την Κομοτηνή.

Αντίστοιχες κινήσεις παρατηρούνται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας: οι πρωτεύουσες ενισχύονται συγκριτικά με τις περιοχές που τις περιβάλλουν.

Οι παραπάνω παρατηρήσεις υποδεικνύουν ότι εν μέσω της οικονομικής κρίσης 2009-2016, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, και στην περιοχή παρέμβασης ειδικότερα, υπήρξε **ισχυρή τάση αστικοποίησης**.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2011-2021 ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΜΘ			
Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης	111.222	108.195	-2,7%
Δήμος Ξάνθης	65.133	66.875	2,7%
Δημοτική Ενότητα Ξάνθης	63.083	65.240	3,4%
Δημοτική Κοινότητα Ξάνθης	56.151	58.760	4,6%
Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης πλην Ξάνθης	55.071	49.435	-10,2%
Περιφερειακή Ενότητα Έβρου	147.947	133.802	-9,6%
Δήμος Αλεξανδρούπολης	72.959	71.751	-1,7%
Δημοτική Ενότητα Αλεξανδρούπολης	61.702	62.936	2,0%
Δημοτική Κοινότητα Αλεξανδρούπολης	58.125	59.723	2,7%
Περιφερειακή Ενότητα Έβρου πλην Αλεξανδρούπολης	89.822	74.079	-17,5%
Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης	112.039	104.262	-6,9%
Δήμος Κομοτηνής	66.919	65.107	-2,7%
Δημοτική Ενότητα Κομοτηνής	60.648	60.160	-0,8%
Δημοτική Κοινότητα Κομοτηνής	54.272	54.165	-0,2%
Περιφερειακή Ενότητα Κομοτηνής πλην Κομοτηνής	57.767	50.097	-13,3%
Περιφερειακή Ενότητα Δράμας	98.287	86.643	-11,8%
Δήμος Δράμας	58.944	55.679	-5,5%
Δημοτική Ενότητα Δράμας	58.532	55.440	-5,3%
Δημοτική Κοινότητα Δράμας	45.828	44.257	-3,4%
Περιφερειακή Ενότητα Δράμας πλην Δράμας	52.459	42.386	-19,2%
Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας	124.917	116.195	-7,0%
Δήμος Καβάλας	70.501	66.376	-5,9%
Δημοτική Ενότητα Καβάλας	58.790	56.243	-4,3%
Δημοτική Κοινότητα Καβάλας	56.371	54.065	-4,1%
Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας πλην Καβάλας	68.546	62.130	-9,4%

2.2.1.2. Ηλικιακή διάρθρωση

Τα πλέον πρόσφατα στοιχεία που αφορούν τα αναλυτικότερα δημογραφικά χαρακτηριστικά, πέραν του πληθυσμού, όπως: ηλικιακή διάρθρωση, γεννήσεις-θάνατοι, προσδόκιμο ζωής, δείκτες γήρανσης, εξάρτησης κλπ. προέρχονται από την απογραφή του 2011, δεδομένου ότι τα αντίστοιχα στοιχεία της τελευταίας απογραφής του 2021 δεν είναι ακόμη διαθέσιμα.

Σε ότι αφορά τη διάρθρωση των ηλικιών στον οικισμό της Κομοτηνής, είναι χαρακτηριστικό ότι ο πληθυσμός της πόλης το 2011 ήταν νεανικότερος από τον μέσο όρο των αστικών κέντρων της χώρας (οικισμοί με πληθυσμό 50.000 κατοίκων και

άνω). Οι ομάδες ηλικιών έως 29 ετών ήταν αναλογικά πολυπληθέστερες από ό,τι στο σύνολο της χώρας.

Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι υπεροχή του νεανικού πληθυσμού της Κομοτηνής το 2011, σε σχέση με τους υπόλοιπους οικισμούς με πληθυσμό 50.000 κατοίκων και άνω της χώρας, ακολουθούσε φθίνουσα πορεία: τα μεγέθη των ηλικιακών ομάδων πληθυσμού που υπερέιχαν περισσότερο (αποκλίσεις της τάξης του +50%, αναλογικά) είχαν γεννηθεί στη δεκαετία 1987 και 1996, ενώ στις ηλικιακές ομάδες που ακολουθούν, η υπεροχή είναι πολύ πιο περιορισμένη (έως +10%).

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΗΛΙΚΙΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ, 2011																		
0-4	5-9	10 - 14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΜΕ ΠΛΗΘΥΣΜΟ 50.000 ΚΑΙ ΑΝΩ, ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ																		
200.001	185.523	186.191	216.296	276.353	304.843	341.785	325.246	329.637	294.152	285.674	255.187	232.007	179.414	182.264	156.609	118.575	80.333	4.150.089
4,8%	4,5%	4,5%	5,2%	6,7%	7,3%	8,2%	7,8%	7,9%	7,1%	6,9%	6,1%	5,6%	4,3%	4,4%	3,8%	2,9%	1,9%	100%
ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ, 2011																		
2.680	2.461	2.500	3.977	5.124	3.815	4.053	3.707	3.791	3.406	3.073	2.688	2.349	2.034	2.091	1.587	1.047	607	50.990
5,3%	4,8%	4,9%	7,8%	10,0%	7,5%	7,9%	7,3%	7,4%	6,7%	6,0%	5,3%	4,6%	4,0%	4,1%	3,1%	2,1%	1,2%	100%

Προβάλλοντας την εικόνα αυτή στο σήμερα, αντιλαμβανόμαστε ότι η νεανικότητα του πληθυσμού αφορά σήμερα στις πλέον παραγωγικές ηλικίες, στην πληθυσμιακή ομάδα που σήμερα είναι 27-37 ετών, ενώ το χαρακτηριστικό αυτό του πληθυσμού της Κομοτηνής σταδιακά υποχωρεί στα μέσα εθνικά επίπεδα των οικισμών με πληθυσμό 50.000 κατοίκων και άνω, με ό,τι αυτό θα σημαίνει για τις παραγωγικές δυνατότητες της πόλης.

Η πολυπληθής αυτή ηλικιακή ομάδα, όταν θα λήγει η τρέχουσα προγραμματική περίοδος 2021-2027, θα περιλαμβάνει άτομα από 33-43 ετών. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στον αναπτυξιακό σχεδιασμό, καθώς η θετική πληθυσμιακή δυναμική που είχε διαπιστωθεί στο παρελθόν και που θα μπορούσε να αποτελέσει αναπτυξιακό παράγοντα, φαίνεται σταδιακά να εκλείπει.

2.2.1.3. Γεννήσεις-θάνατοι

Γεννήσεις

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ			ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΑ +/- ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ ΡΟΔΟΠΗ- ΧΩΡΑ
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ*	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ*	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ	
1981	9.698.400	140.820	1,45	107.344	1.789	1,67	0,21
1982	9.760.200	137.172	1,41	106.034	1.664	1,57	0,16
1983	9.821.100	132.501	1,35	104.736	1.597	1,52	0,18
1984	9.872.100	125.482	1,27	103.366	1.546	1,50	0,22
1985	9.919.500	116.325	1,17	101.980	1.447	1,42	0,25
1986	9.949.100	112.638	1,13	100.453	1.380	1,37	0,24
1987	9.985.326	106.270	1,06	100.680	1.288	1,28	0,22
1988	10.015.705	107.355	1,07	100.983	1.302	1,29	0,22
1989	10.058.103	101.519	1,01	101.299	1.145	1,13	0,12
1990	10.120.892	102.108	1,01	101.588	1.096	1,08	0,07
1991	10.272.691	102.462	1,00	104.378	970	0,93	-0,07
1992	10.367.163	103.797	1,00	104.431	1.064	1,02	0,02
1993	10.430.958	101.499	0,97	104.499	994	0,95	-0,02
1994	10.489.871	103.460	0,99	104.470	1.075	1,03	0,04
1995	10.535.973	101.103	0,96	104.517	1.024	0,98	0,02
1996	10.588.332	100.365	0,95	104.659	1.006	0,96	0,01
1997	10.629.267	101.512	0,96	104.591	1.001	0,96	0,00
1998	10.693.250	100.314	0,94	104.623	945	0,90	-0,03
1999	10.747.768	100.044	0,93	104.301	975	0,93	0,00
2000	10.775.627	102.746	0,95	103.834	1.017	0,98	0,03
2001	10.835.989	101.823	0,94	103.572	1.057	1,02	0,08
2002	10.888.274	103.263	0,95	106.252	1.013	0,95	0,01
2003	10.915.770	104.199	0,95	106.996	1.009	0,94	-0,01
2004	10.940.369	105.444	0,96	107.800	1.010	0,94	-0,03
2005	10.969.912	107.166	0,98	108.595	1.087	1,00	0,02
2006	11.004.716	111.625	1,01	109.420	1.123	1,03	0,01
2007	11.036.008	111.517	1,01	110.192	1.080	0,98	-0,03
2008	11.060.937	117.913	1,07	110.913	1.075	0,97	-0,10
2009	11.094.745	117.439	1,06	111.729	1.005	0,90	-0,16
2010	11.119.289	114.551	1,03	112.526	1.086	0,97	-0,07
2011	11.123.392	106.118	0,95	113.082	971	0,86	-0,10
2012	11.086.406	100.187	0,90	113.244	870	0,77	-0,14
2013	11.003.615	93.966	0,85	112.956	862	0,76	-0,09
2014	10.926.807	92.041	0,84	112.697	790	0,70	-0,14
2015	10.858.018	91.692	0,84	112.325	870	0,77	-0,07
2016	10.783.748	92.728	0,86	112.088	830	0,74	-0,12
2017	10.768.193	88.436	0,82	111.731	791	0,71	-0,11
2018	10.741.165	86.326	0,80	111.193	726	0,65	-0,15
2019	10.724.599	83.621	0,78	110.666	701	0,63	-0,15
2020	10.718.565	84.640	0,79	110.162	685	0,62	-0,17
2021	10.678.632	85.231	0,80	109.447	738	0,67	-0,12

*:Υπολογιζόμενος πληθυσμός την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία αφορούν τις γεννήσεις στο επίπεδο του Νομού Ροδόπης. Φθάνουν έως πολύ πρόσφατα, το 2021. Βλέπουμε ότι οι γεννήσεις ανά 100 άτομα, από 1,67 το 1981 έχουν περιοριστεί σε 0,67 το 2021. Αντίστοιχα, το 1981 οι γεννήσεις ανά 100 άτομα στον Νομό Ροδόπης ήταν 15% περισσότερες από ότι στο μέσο όρο της Χώρας, ενώ το 2021 ήταν 16% λιγότερες.

Οι παραπάνω παρατηρήσεις για τον Νομό Ροδόπης, φαίνεται να είναι στην ίδια κατεύθυνση με τα συμπεράσματα της συγκριτικής ανάλυσης σχετικά με την κατανομή ηλικιών στην πρωτεύουσά του, στον οικισμό της Κομοτηνής, όπου κατοικεί σχεδόν ο μισός πληθυσμός του Νομού. Ο Νομός Ροδόπης, συμπεριλαμβανομένης της πρωτεύουσάς του Κομοτηνής, εξελίχθηκε από μια περιοχή με αριθμό γεννήσεων φθίνοντα μεν αλλά υψηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο στην περίοδο 1981-1990, σε μια περιοχή με αριθμό γεννήσεων που φθίνει ταχύτερα από τον εθνικό μέσο όρο. Άμεση συνέπεια των γεννήσεων που φθίνουν είναι ο συγκριτικός περιορισμός των ομάδων νεότερων ηλικιών που παρατηρήθηκε στα προηγούμενα.

- Θάνατοι

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ			ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ			ΔΙΑΦΟΡΑ +/- ΘΑΝΑΤΩΝ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ ΡΟΔΟΠΗ- ΧΩΡΑ
	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ*	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΘΑΝΑΤΟΙ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ*	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΘΑΝΑΤΟΙ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ	
1981	9.698.400	85.914	0,89	107.344	1.004	0,94	0,05
1982	9.760.200	85.961	0,88	106.034	980	0,92	0,04
1983	9.821.100	90.193	0,92	104.736	1.023	0,98	0,06
1984	9.872.100	88.028	0,89	103.366	969	0,94	0,05
1985	9.919.500	92.438	0,93	101.980	986	0,97	0,03
1986	9.949.100	91.306	0,92	100.453	1.011	1,01	0,09
1987	9.985.326	95.168	0,95	100.680	1.042	1,03	0,08
1988	10.015.705	91.925	0,92	100.983	977	0,97	0,05
1989	10.058.103	92.284	0,92	101.299	1.098	1,08	0,17
1990	10.120.892	93.686	0,93	101.588	1.043	1,03	0,10
1991	10.272.691	95.004	0,92	104.378	1.082	1,04	0,11
1992	10.367.163	97.706	0,94	104.431	1.054	1,01	0,07
1993	10.430.958	96.840	0,93	104.499	1.114	1,07	0,14
1994	10.489.871	97.200	0,93	104.470	1.097	1,05	0,12
1995	10.535.973	99.663	0,95	104.517	1.132	1,08	0,14
1996	10.588.332	100.166	0,95	104.659	1.110	1,06	0,11
1997	10.629.267	99.122	0,93	104.591	1.051	1,00	0,07
1998	10.693.250	102.100	0,95	104.623	1.157	1,11	0,15
1999	10.747.768	103.304	0,96	104.301	1.097	1,05	0,09
2000	10.775.627	105.170	0,98	103.834	1.087	1,05	0,07
2001	10.835.989	102.559	0,95	103.572	1.096	1,06	0,11
2002	10.888.274	103.915	0,95	106.252	1.146	1,08	0,12
2003	10.915.770	105.529	0,97	106.996	1.096	1,02	0,06
2004	10.940.369	104.942	0,96	107.800	1.092	1,01	0,05
2005	10.969.912	105.091	0,96	108.595	1.158	1,07	0,11
2006	11.004.716	105.476	0,96	109.420	1.156	1,06	0,10
2007	11.036.008	109.895	1,00	110.192	1.155	1,05	0,05
2008	11.060.937	107.979	0,98	110.913	1.169	1,05	0,08
2009	11.094.745	108.316	0,98	111.729	1.132	1,01	0,04
2010	11.119.289	109.084	0,98	112.526	1.198	1,06	0,08
2011	11.123.392	111.099	1,00	113.082	1.165	1,03	0,03
2012	11.086.406	116.668	1,05	113.244	1.268	1,12	0,07
2013	11.003.615	111.794	1,02	112.956	1.283	1,14	0,12
2014	10.926.807	113.740	1,04	112.697	1.283	1,14	0,10
2015	10.858.018	121.183	1,12	112.325	1.224	1,09	-0,03
2016	10.783.748	118.788	1,10	112.088	1.276	1,14	0,04
2017	10.768.193	124.495	1,16	111.731	1.425	1,28	0,12
2018	10.741.165	120.291	1,12	111.193	1.296	1,17	0,05

2019	10.724.599	124.954	1,17	110.666	1.346	1,22	0,05
2020	10.718.565	130.669	1,22	110.162	1.453	1,32	0,10
2021	10.678.632	143.296	1,34	109.447	1.449	1,32	-0,02

*:Υπολογιζόμενος πληθυσμός την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τους θανάτους κατ' έτος είναι και αυτά διαθέσιμα στο επίπεδο του Νομού Ροδόπης και φθάνουν επίσης έως το 2021.

Η αυξημένη θνητότητα που εμφανίζεται διαχρονικά στο Νομό Ροδόπης σχετίζεται με το μειωμένο προσδόκιμο ζωής, στο οποίο θα αναφερθούμε παρακάτω. Εντούτοις, φαίνεται ότι ο μέσος όρος θανάτων ανά 100 άτομα στη Ροδόπη, αν και αυξάνεται, όπως και ο εθνικός μέσος όρος, λόγω γήρανσης του πληθυσμού, συγκλίνει σταδιακά με τον εθνικό μέσο όρο, γεγονός που σχετίζεται με την αύξηση στο προσδόκιμο ζωής και πιθανότατα υποδεικνύει μια σταδιακή βελτίωση στις υγειονομικές συνθήκες διαβίωσης. Για να γίνουν πιο ευκρινείς οι τάσεις, παραθέτουμε τον πίνακα που ακολουθεί, που συνοψίζει τις εξελίξεις ανά δεκαετία:

Θάνατοι ανά 100 άτομα, αθροιστικά ανά δεκαετία			
	Ελλάδα	Νομός Ροδόπης	Απόκλιση Νομού Ροδόπης
1981 - 1990	9,15	9,87	+8%
1991 - 2000	9,44	10,52	+11%
2001 - 2010	9,69	10,47	+8%
2011 - 2020	11	11,65	+6%

Γ. Διαφορά γεννήσεων - θανάτων

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ					ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ				
	ΠΛΗΘΥ-ΣΜΟΣ*	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΔΙΑΦΟΡΑ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ	ΠΛΗΘΥ-ΣΜΟΣ*	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΔΙΑΦΟΡΑ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΑ 100 ΑΤΟΜΑ
1981	9.698.400	140.820	85.914	54.906	0,57	107.344	1.789	1.004	785	0,73
1981	9.698.400	140.820	85.914	54.906	0,57	107.344	1.789	1.004	785	0,73
1981	9.698.400	140.820	85.914	54.906	0,57	107.344	1.789	1.004	785	0,73
1982	9.760.200	137.172	85.961	51.211	0,52	106.034	1.664	980	684	0,65
1983	9.821.100	132.501	90.193	42.308	0,43	104.736	1.597	1.023	574	0,55
1984	9.872.100	125.482	88.028	37.454	0,38	103.366	1.546	969	577	0,56
1985	9.919.500	116.325	92.438	23.887	0,24	101.980	1.447	986	461	0,45
1986	9.949.100	112.638	91.306	21.332	0,21	100.453	1.380	1.011	369	0,37
1987	9.985.326	106.270	95.168	11.102	0,11	100.680	1.288	1.042	246	0,24
1988	10.015.705	107.355	91.925	15.430	0,15	100.983	1.302	977	325	0,32
1989	10.058.103	101.519	92.284	9.235	0,09	101.299	1.145	1.098	47	0,05
1990	10.120.892	102.108	93.686	8.422	0,08	101.588	1.096	1.043	53	0,05
1991	10.272.691	102.462	95.004	7.458	0,07	104.378	970	1.082	-112	-0,11
1992	10.367.163	103.797	97.706	6.091	0,06	104.431	1.064	1.054	10	0,01
1993	10.430.958	101.499	96.840	4.659	0,04	104.499	994	1.114	-120	-0,11
1994	10.489.871	103.460	97.200	6.260	0,06	104.470	1.075	1.097	-22	-0,02
1995	10.535.973	101.103	99.663	1.440	0,01	104.517	1.024	1.132	-108	-0,10
1996	10.588.332	100.365	100.166	199	0,00	104.659	1.006	1.110	-104	-0,10
1997	10.629.267	101.512	99.122	2.390	0,02	104.591	1.001	1.051	-50	-0,05
1998	10.693.250	100.314	102.100	-1.786	-0,02	104.623	945	1.157	-212	-0,20
1999	10.747.768	100.044	103.304	-3.260	-0,03	104.301	975	1.097	-122	-0,12
2000	10.775.627	102.746	105.170	-2.424	-0,02	103.834	1.017	1.087	-70	-0,07
2001	10.835.989	101.823	102.559	-736	-0,01	103.572	1.057	1.096	-39	-0,04
2002	10.888.274	103.263	103.915	-652	-0,01	106.252	1.013	1.146	-133	-0,13
2003	10.915.770	104.199	105.529	-1.330	-0,01	106.996	1.009	1.096	-87	-0,08
2004	10.940.369	105.444	104.942	502	0,00	107.800	1.010	1.092	-82	-0,08
2005	10.969.912	107.166	105.091	2.075	0,02	108.595	1.087	1.158	-71	-0,07
2006	11.004.716	111.625	105.476	6.149	0,06	109.420	1.123	1.156	-33	-0,03
2007	11.036.008	111.517	109.895	1.622	0,01	110.192	1.080	1.155	-75	-0,07
2008	11.060.937	117.913	107.979	9.934	0,09	110.913	1.075	1.169	-94	-0,08
2009	11.094.745	117.439	108.316	9.123	0,08	111.729	1.005	1.132	-127	-0,11
2010	11.119.289	114.551	109.084	5.467	0,05	112.526	1.086	1.198	-112	-0,10
2011	11.123.392	106.118	111.099	-4.981	-0,04	113.082	971	1.165	-194	-0,17
2012	11.086.406	100.187	116.668	-16.481	-0,15	113.244	870	1.268	-398	-0,35
2013	11.003.615	93.966	111.794	-17.828	-0,16	112.956	862	1.283	-421	-0,37
2014	10.926.807	92.041	113.740	-21.699	-0,20	112.697	790	1.283	-493	-0,44
2015	10.858.018	91.692	121.183	-29.491	-0,27	112.325	870	1.224	-354	-0,32
2016	10.783.748	92.728	118.788	-26.060	-0,24	112.088	830	1.276	-446	-0,40
2017	10.768.193	88.436	124.495	-36.059	-0,33	111.731	791	1.425	-634	-0,57
2018	10.741.165	86.326	120.291	-33.965	-0,32	111.193	726	1.296	-570	-0,51
2019	10.724.599	83.621	124.954	-41.333	-0,39	110.666	701	1.346	-645	-0,58
2020	10.718.565	84.640	130.669	-46.029	-0,43	110.162	685	1.453	-768	-0,70
2021	10.678.632	85.231	143.296	-58.065	-0,54	109.447	738	1.449	-711	-0,65

*:Υπολογιζόμενος πληθυσμός την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Η διαφορά γεννήσεων – θανάτων στην Ελλάδα και στον Νομό Ροδόπης που παρουσιάζεται στον παραπάνω πίνακα προκύπτει από τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες παραγράφους για τις γεννήσεις και τους θανάτους χωριστά. Η γενική εικόνα είναι γνωστή: τόσο η χώρα όσο και ο Νομός Ροδόπης πέρασαν από μια κατάσταση υπεροχής των γεννήσεων, άρα φυσικής αύξησης του πληθυσμού, σε μια φάση στασιμότητας και κατόπιν σε μια φάση αυξανόμενης φυσικής ελάττωσης του πληθυσμού, που αντανακλά κυρίως τη μείωση

των γεννήσεων και τη γήρανση του πληθυσμού. Οι εξελίξεις αυτές εκδηλώθηκαν όμως με εντονότερο τρόπο στον Νομό Ροδόπης, όπως φαίνεται και στο διάγραμμα της επόμενης σελίδας.

Η υπεροχή των γεννήσεων στον Νομό Ροδόπης ήταν εντονότερη από ό,τι στο σύνολο της Χώρας έως τα τέλη της δεκαετίας του 1980. Αυτό άλλωστε εξηγεί και την εικόνα νεανικότερου πληθυσμού της περιοχής και του «δημογραφικού πλεονεκτήματος» που διαπίστωναν ακόμη οι μελέτες στην προηγούμενη δεκαετία. Η εικόνα αυτή ανατράπηκε πλήρως ήδη από τις αρχές της δεκαετίας 1990, με ελαφρά υπεροχή των θανάτων στην περίοδο 1990-2010, που ξεκίνησε στον Νομό Ροδόπης πριν ακόμη το φαινόμενο ισχύσει για το σύνολο της Χώρας, και με ραγδαία επιδείνωση κατά τη δεκαετία 2011-2021, με τον Νομό Ροδόπης να προηγείται του συνόλου της Χώρας στην αυξανόμενη υπεροχή των θανάτων.

Η πορεία αυτή της αρνητικής φυσικής κίνησης του πληθυσμού της περιοχής, καταδεικνύει και αποτελεί ταυτόχρονα τη βασική αιτία της προσοδευτικής επιδείνωσης που σημειώνεται στα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της περιοχής και προαναγγέλλει σημαντική επιδείνωση στο μέλλον, καθώς η φυσική κίνηση του πληθυσμού είναι πάντοτε το κυριότερο γενεσιουργικό αίτιο των πληθυσμιακών εξελίξεων.

2.2.1.4. Προσδόκιμο ζωής

Τα διαθέσιμα στοιχεία για το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση, στην Ελλάδα και στον Νομό Ροδόπης, έχουν συγκεντρωθεί στον πίνακα της σελίδας που ακολουθεί. Παρατηρείται ότι διαχρονικά υπάρχει πολύ σημαντική βελτίωση, ξεκινώντας από τα 69,89 έτη ζωής για τους άνδρες το 1981 και φθάνοντας στα 79,4 το 2021, δηλαδή επιμήκυνση της ζωής των ανδρών κατά 10 σχεδόν έτη. Το 90% πάντως αυτής της βελτίωσης καταγράφεται από το 1991 και μετά. Αντίστοιχα, το προσδόκιμο ζωής των γυναικών κατά την γέννηση, αυξήθηκε από 76,93 έτη το 1991 σε 82,7 έτη το 2021, δηλαδή κατά 6 σχεδόν έτη.

Από τη σχετική βιβλιογραφία είναι γνωστό ότι ο Νομός Ροδόπης είχε το χαμηλότερο προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα, είτε κάποτε το δεύτερο χαμηλότερο. Από την παρατήρηση των στοιχείων που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα, προκύπτει ότι στις αρχές των δεκαετιών 1990 και 2000, σε ό,τι αφορά το προσδόκιμο ζωής των ανδρών, ο Νομός Ροδόπης ακολουθούσε τα επίπεδα του εθνικού μέσου όρου με σταθερή υστέρηση μια ολόκληρη εικοσαετία. Αντιθέτως, το 2019 εμφανίζεται να έχει καλύψει πλήρως αυτή την υστέρηση και να βρίσκεται στο επίπεδο του εθνικού μέσου όρου.

Σε ό,τι αφορά τον γυναικείο πληθυσμό, η υστέρηση το 1991 είναι μια δεκαετία, δηλαδή μικρότερη από ό,τι στον ανδρικό πληθυσμό τα ίδια χρόνια, αλλά στη συνέχεια η πρόοδος υπήρξε αργή και η υστέρηση, αντί να μειωθεί, αυξήθηκε σε περίπου 15 έτη.

Συμπερασματικά, τις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες υπήρξε αξιόλογη πρόοδος στο προσδόκιμο ζωής στον Νομό Ροδόπης, ιδίως του ανδρικού πληθυσμού. Οι παρατηρήσεις αυτές προφανώς σημαίνουν πολύ σημαντικές βελτιώσεις στο επίπεδο των υγειονομικών συνθηκών διαβίωσης. Από την άλλη πλευρά, η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης συνέβαλε κι αυτή, όπως είναι επόμενο, στη γήρανση του πληθυσμού.

ΠΡΟΣΔΟΚΙΜΟ ΖΩΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ, ΕΛΛΑΔΑ – ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ, 1981-2021

ΕΤΟΣ		1928	1960	1970	1980	1981	1990	1991	2000	2001	2005	2007	2008	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΑΝΔΡΕΣ	44,95	67,3	70,13	72,15		74,6		75,42		76,8		77,5	78	78,5	78,8		79,2	78,8	77,4
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	47,46	70,4	73,64	76,55		79,4		80,54		82,5		83	83,3	83,7	83,9		84,2	83,9	82,9
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	ΑΝΔΡΕΣ					69,89		70,78		72,12		73,46						79,3	79,4	
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ							76,93		77,88		79,1						82,6	82,7	
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ	ΑΝΔΡΕΣ															77,6	79,2	78,9	77,6	76,7
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ															82,7	83,5	83,2	82,4	82

Σύνολο χώρας, 1928, 1970, 1980, 1990, 2000: ΕΣΥΕ 2009

Σύνολο χώρας, 1960, 2005, 2010, 2015, 2019-2021: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ, ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 7 Ιουλίου 2023

Σύνολο χώρας, 2008, 2017: Βύρων Κοτζαμάνης, Τα κέρδη ζωής στην Ελλάδα μετά το 1950 και η επιβράδυνσή τους τις τελευταίες δεκαετίες υπό το φως της πρόσφατης πανδημίας, ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΕΑ (Demo News), Τεύχος 39, 2020, Εργαστήριο Δημογραφικών & Κοινωνικών Αναλύσεων (ΕΔΚΑ), ΤΜΧΠΠΙΑ, Παν Θεσσαλίας

Νομός Ροδόπης 1991, 2001, 2007: Cleon Tsimbos, Georgia Verropoulou, Stamatis Kalogirou, Life expectancy in Greece 1991-2007: Regional variations and spatial clustering Article in Journal of Maps · January 2011 DOI: 10.4113/jom.2011.1188

Νομός Ροδόπης 2019, 2020: Dataset page Projected life expectancy by age (reached during the year), sex, type of projection and NUTS 3 region, EUROSTAT, Last data update 10/03/2021 00:00

- Δείκτης γήρανσης

Ο δείκτης γήρανσης ορίζεται στη βιβλιογραφία ως εξής:

$$\text{Δείκτης γήρανσης} = \frac{(\text{Πληθυσμός (65+) ετών})}{\text{Πληθυσμός (0-14) ετών}} * 100$$

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ, ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011				
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΜΕ ΠΛΗΘΥΣΜΟ 50.000 ΚΑΙ ΑΝΩ, ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ		ΚΟΜΟΤΗΝΗ	
0-14	571.715	14%	7.641	15%
15-64	2.861.181	69%	35.983	71%
65+	717.195	17%	7.366	14%
ΣΥΝΟΛΟ	4.150.091	100%	50.990	100%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	1,25		0,96	

Ο δείκτης γήρανσης της Κομοτηνής ήταν, το 2011, πολύ ευνοϊκότερος από ό,τι ο αντίστοιχος δείκτης στο σύνολο των οικισμών με πληθυσμό 50.000 και άνω.

Εντούτοις, η ευνοϊκή αυτή εικόνα προοπτικά αναμένεται να επιδεινωθεί τις επόμενες δεκαετίες, αφενός επειδή η γεννητικότητα στην ευρύτερη περιοχή μειώνεται, περισσότερο από όσο στην υπόλοιπη χώρα, και συνεπώς συρρικνώνονται οι ομάδες των μικρότερων ηλικιών, και επειδή το προσδόκιμο ζωής αλλάζει, άρα οι ομάδες των μεγαλύτερων ηλικιών σταδιακά θα μεγαλώσουν.

- Δείκτης εξάρτησης

Ο δείκτης εξάρτησης ορίζεται στη βιβλιογραφία ως εξής:

$$\text{Δείκτης εξάρτησης} = \frac{(\text{Πληθυσμός (0-14) + πληθυσμός (65+) ετών})}{\text{Πληθυσμός (15-64) ετών}} * 100$$

Τα στοιχεία που απαιτούνται για τον υπολογισμό του είναι τα ίδια με αυτά που παρουσιάστηκαν παραπάνω, για τον υπολογισμό του δείκτη γήρανσης.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ, ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011				
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΜΕ ΠΛΗΘΥΣΜΟ 50.000 ΚΑΙ ΑΝΩ, ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ		ΚΟΜΟΤΗΝΗ	
0-14	571.715	14%	7.641	15%
15-64	2.861.181	69%	35.983	71%
65+	717.195	17%	7.366	14%
ΣΥΝΟΛΟ	4.150.091	100%	50.990	100%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	0,45		0,42	

Όπως παρουσιάζεται στον παραπάνω πίνακα, το 2011 στην Κομοτηνή η εικόνα του δείκτη γήρανσης ήταν και αυτή ευνοϊκότερη, από ό,τι ο αντίστοιχος δείκτης στο σύνολο των οικισμών με πληθυσμό 50.000 και άνω.

Εντούτοις, ισχύουν οι ίδιες παρατηρήσεις με τις παραπάνω για τον δείκτη γήρανσης: η ευνοϊκή αυτή εικόνα προοπτικά αναμένεται να επιδεινωθεί τις επόμενες δεκαετίες,

αφενός επειδή η γεννητικότητα στην ευρύτερη περιοχή μειώνεται, περισσότερο και από όσο μειώνεται στην υπόλοιπη χώρα, και συνεπώς συρρικνώνονται οι ομάδες των μικρότερων ηλικιών, και επειδή το προσδόκιμο ζωής αλλάζει, άρα οι ομάδες των μεγαλύτερων ηλικιών σταδιακά θα μεγαλώσουν.

2.2.2 Οικονομικά χαρακτηριστικά

2.2.2.1 Ανάλυση της διάρθρωσης και των χαρακτηριστικών των οικονομικών δραστηριοτήτων ανά κλάδο, πρόσφατες εξελίξεις και τάσεις

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται συμπεράσματα σχετικά με τις οικονομικές δραστηριότητες, τόσο της περιοχής επέμβασης όσο και της ευρύτερης περιοχής, από τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία της περιόδου 2000-2021 που παρέχει η Ελληνική Στατιστική Αρχή, για τον οικισμό της Κομοτηνής, για την Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης είτε για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, κατά περίπτωση.

Ο ρόλος, άλλωστε, της Κομοτηνής, ως πρωτεύουσας, τόσο της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης, όσο και της Περιφέρειας Ανατολικής-Μακεδονίας Θράκης, καθιστά αναγκαία την ανάλυση της πορείας των οικονομικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή, διότι επηρεάζουν καθοριστικά τα περιθώρια ανάπτυξης της ίδιας της πόλης της Κομοτηνής.

Ειδικότερα, για τον οικισμό της Κομοτηνής είναι διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία κατά κλάδο απασχόλησης από την Απογραφή Πληθυσμού του 2011 (για οικισμούς 50.000 κατοίκων και άνω) ενώ οι Περιφερειακοί Εθνικοί Λογαριασμοί που δημοσιεύει η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία μας δίνουν συνεχείς χρονοσειρές για το ακαθάριστο προϊόν και τις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου σε επίπεδο περιφέρειας για την περίοδο 2000-2021. Αντίστοιχες χρονοσειρές παρέχονται από την ΕΛΣΤΑΤ για την κλαδική απασχόληση σε περιφερειακό επίπεδο. Η ΕΛΣΤΑΤ παρέχει επίσης στοιχεία κατά κεφαλή προϊόντος σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας.

Η σύγκριση των στοιχείων της μη γεωργικής απασχόλησης στον οικισμό της Κομοτηνής και στο σύνολο της Περιφέρειας, κατά το έτος 2011, φωτίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στην οικονομική διάρθρωση της περιφερειακής πρωτεύουσας και της οικονομίας της Περιφέρειας συνολικά:

	Σύνολο Απασχόλησης, χωρίς τη γεωργική απασχόληση	Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού, κλιματισμού και νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση, δραστηριότητες ετερόδικων νοικοκυριών	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας
ΑΜΘ	168.443,8	12,2%	6,4%	34,2%	1,3%	1,7%	7,2%	32,8%	4,1%	0,2%
Κομοτηνή	15.183	11,2%	4,3%	25,3%	1,6%	2,0%	7,7%	38,9%	3,4%	0,2%

Παρατηρούμε ότι η κλαδική διάρθρωση στην Κομοτηνή και στο σύνολο της Περιφέρειας το 2011 ήταν αρκετά παρόμοια, με κύριες διαφορές τη μεγαλύτερη ποσοστιαία απασχόληση στην ομάδα κλάδων «Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα» και τη μικρότερη ποσοστιαία απασχόληση στον κλάδο «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης». Αυτές οι διαφορές μπορούν να θεωρηθούν αναμενόμενες, καθώς η Κομοτηνή, ως πρωτεύουσα της Περιφέρειας, συγκεντρώνει πολλές υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης, αλλά και άμυνας, λόγω της γεωγραφικής της θέσης.

Γενικότερα πάντως, πρέπει να σημειωθεί ότι το εξαιρετικά μεγάλο ποσοστό απασχολούμενων στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της απασχόλησης στον οικισμό της Κομοτηνής: σε σύνολο 16.040 απασχολούμενων το 2011, 5.712 ή το 36% εργάζεται στον δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στο σύνολο των ελληνικών πόλεων με πληθυσμό 50.000 και άνω, οι εργαζόμενοι στον δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα αποτελούν το 23%. Η Κομοτηνή, με το 36% έρχεται μόλις δεύτερη, σε πανελλαδικό επίπεδο, με πρώτη την γειτονική Αλεξανδρούπολη, όπου ο δημόσιος τομέας απασχολεί το 40% των εργαζομένων και ακολουθείται από την Ξάνθη, όπου το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 33%. Από τους υπόλοιπους 39 οικισμούς της χώρας που ξεπερνούν τις 50.000 κατοίκους, ο δημόσιος τομέας μόνο σε τρεις (Ιωάννινα, Σέρρες, Τρίκαλα) αγγίζει ή ξεπερνά το 30% της απασχόλησης.

Αντίστοιχα, η μειωμένη συμμετοχή στην απασχόληση «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης» στην Κομοτηνή πρέπει κατά κύριο λόγο να οφείλεται στην πολύ χαμηλή ανάπτυξη του τουρισμού και των συναφών υπηρεσιών, και υποδεικνύει τα μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης που υπάρχουν στον τριτογενή τομέα της οικονομίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κύρια συμπεράσματα από τη μελέτη της πορείας κάθε επιμέρους κλάδου, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης σε ό,τι αφορά την ακαθάριστη αξία κατά κλάδο και σε επίπεδο Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης σε ό,τι αφορά:

- τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, που αποτελεί ενδεικτικό μέγεθος για τις πραγματοποιούμενες επενδύσεις στον κλάδο,
- τη σύγκριση σε σχέση με το αντίστοιχο κλαδικό μέγεθος σε εθνικό επίπεδο,
- την περιφερειακή κλαδική απασχόληση,
- το προϊόν ανά απασχολούμενο, ως μέγεθος που εκφράζει την παραγωγικότητα της εργασίας σε κάθε κλάδο,
- τη σύγκριση σε σχέση με το προϊόν ανά απασχολούμενο σε κάθε κλάδο σε εθνικό επίπεδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ

1. ΚΛΑΔΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ/ ΡΟΔΟΠΗ	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού, κλιματισμού και νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης			Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών	Σύνολα
		Μεταποίηση	Εκτός μεταποίησης	Σύνολο ομάδας κλάδων									
Στασιμότητα την τελευταία 15ετία													
Καθίζηση με την οικονομική κρίση και στη συνέχεια στασιμότητα													
Μεγάλη ανάπτυξη, ταχύτερα από τη χώρα την τελευταία οκταετία													
Πλήρης ανάκαμψη μετά την κρίση, υπέρβαση επιπέδων προ-κρίσης, κατά πάσα πιθανότητα πλην μεταποίησης													
Σε κατάρρευση, και συγκριτικά με τη χώρα													
Στασιμότητα την τελευταία 10ετία, υστέρηση σε σχέση με τη χώρα													
Στασιμότητα-πολύ αργή άνοδος την τελευταία 10ετία													
Φθίνουσα την τελευταία επταετία													
Φθίνουσα την τελευταία δεκαετιαία													
Μετά από πολύ μεγάλη κάμψη στα χρόνια της οικονομικής κρίσης, σταδιακή άνοδος κατά την τελευταία δεκαετία, από πολύ πιο χαμηλά επίπεδα													
Στασιμότητα την τελευταία 7ετία, υστέρηση σε σχέση με τη χώρα													
Στασιμότητα-πολύ αργή άνοδος την τελευταία 7ετία													
Στασιμότητα έως και το πρώτο έτος πανδημίας, υστέρηση σε σχέση με τη χώρα													

3.ΤΟ (2) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΤΙΚΟ ΜΕΣΟ	2.ΑΚΑΘ. ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΑΓΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (ΑΜΘ)	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία			Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών	Σύνολο
		Μεταποίηση	Εκτός μεταποίησης	Σύνολο ομάδας κλάδων									
Υψηλό% - σταθερό	Ελαφρά αύξηση την τελευταία 10ετία												
Ισχυρές διακυμάνσεις/ Μείωση διαχρονικά, από 12%->8% απασχολούμενων	Διαχρονική αύξηση												
Ανάκαμψη το 2019-2020, μετά από μεγάλη πτώση	Ανάκαμψη το 2019-2020, μετά από τεράστια πτώση - στο 1/3 σε σχέση με τα προ κρίσης επίπεδα												
Διαχρονική αύξηση, μετά την κρίση	Διαχρονική στασιμότητα												
Στο 1/2, σε σχέση με πριν την κρίση	Στο 1/3, σε σχέση με πριν την κρίση												
Όπως και σε όλη τη χώρα	Αυξανόμενες επενδύσεις διαχρονικά												
Όπως και σε όλη τη χώρα	Τεράστια διαχρονική πτώση μετά το 2007												
Σχετική σταθερότητα - ανάκαμψη	Μετά από πολύ μεγάλη κάμψη στα χρόνια της οικονομικής κρίσης, σταδιακή άνοδος κατά την τελευταία δεκαετία, από πολύ πιο χαμηλά επίπεδα												
Αύξηση σε σχέση με τη χώρα	Σχετικά σταθερές												
Διαχρονική μείωση - στασιμότητα	Κάμψη και μετά την κρίση στασιμότητα												
Αν εξαιρέσουμε τη διαχείριση ακινήτων, σταθεροποίηση σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα από ό,τι πριν την κρίση	Αν εξαιρέσουμε τη διαχείριση ακινήτων, σταθεροποίηση σε ελαφρά υψηλότερα επίπεδα από ό,τι πριν την κρίση												

6.ΤΟ (2) ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΣΟ	Ανάκαμψη	4.ΑΠΑΣΧΟ-ΛΗΣΗ (ΑΜΘ)	5.ΠΑΡΑ-ΓΩΓΙΚΟ-ΤΗΤΑ (ΑΜΘ)	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία			Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών	Σύνολο
				Μεταποίη-ση	Εκτός μεταποίη-σης	Σύνολο ομάδας κλάδων									
				Σημαντική μείωση διαχρονικά, από 34% >24%											
				Ισχυρά ανοδική διαχρονικά											
				Ισχυρά ανοδική - διαχρονικά											
				Μεγάλη μείωση μετά την κρίση											
				Σταθερότητα - ελαφρά αύξηση											
				Διαχρονική ελαφρά αύξηση											
				Σταδιακή μείωση την τελευταία 15ετία											
				Συνεχής διαχρονική αύξηση											
				Στασιμότητα την τελευταία δεκαετία											
				Συνεχής διαχρονική αύξηση											
				Στασιμότητα την τελευταία δεκαετία											
				Ανάκαμψη μετά την κρίση και προ covid											

Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης - Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο (A10) - NACE REV.2

Σε εκατομμύρια ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές

Ενημέρωση-Update, 31/01/2023

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010B	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Γεωργία, δασοκομία και αλιεία																				
148	139	138	165	146	146	79	101	91	96	94	104	98	96	93	91	92	97	88	99	99
Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμίου, κλιματισμού και νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης																				
Σύνολο																				
143	188	211	234	223	250	261	283	292	309	243	235	229	213	187	199	298	291	284	280	334
Εκ των οποίων Μεταποίηση																				
74	110	119	120	110	122	138	177	190	154	147	130	117	108	106	113	111	108	112	109	110
Κατασκευές																				
103	149	69	119	102	80	125	114	78	46	50	24	30	45	34	25	16	10	13	13	15
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης																				
176	185	189	201	202	206	223	234	258	216	226	198	166	166	162	169	164	169	173	177	143
Ενημέρωση και επικοινωνία																				
11	14	15	14	16	16	18	20	20	21	20	16	14	13	11	11	11	12	11	12	12
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες																				
20	18	21	23	28	28	31	34	35	39	32	29	18	24	25	31	34	33	28	25	25
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας																				
53	56	70	68	66	91	70	88	114	110	147	137	139	127	122	118	113	109	108	111	98
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες																				
43	44	48	69	64	50	61	67	69	66	39	20	16	18	24	24	27	26	28	31	28
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα																				
244	270	317	333	375	359	386	425	497	532	482	431	373	334	310	284	255	254	255	257	257
Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση, δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων																				
32	28	33	33	35	34	32	37	36	30	21	18	20	20	17	18	15	15	16	20	16
Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία																				
972	1.091	1.111	1.259	1.256	1.260	1.285	1.402	1.490	1.465	1.352	1.211	1.102	1.056	985	969	1.025	1.018	1.004	1.025	1.027

* Προσωρινά στοιχεία.

Τα δεδομένα του ΑΕΠ και των συνιστωσών του για την περίοδο 2010-2020 έχουν εκτιμηθεί με έτος βάσης το 2015.

Οι εργασίες αναθεώρησης των δεδομένων με το νέο έτος βάσης για την περίοδο πριν το 2010 συνεχίζονται και ως εκ τούτου υπάρχει διακοπή της χρονοσειράς στο έτος 2010.

όπου B=διακοπή χρονοσειράς

Πηγή: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΚΛΑΔΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΕΤΗ, ΑΜΘ - ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ

		Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού, κλιματισμού και νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση, δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών	Σύνολα
2000												
ΧΩΡΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ I	690.537	524.248	294.777	1.347.594	71.833	107.063	3.215	232.183	807.798	233.536	4.312.785
	ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	7.677	17.641	8.840	34.794	4.922	5.782	13.932	6.071	21.591	4.930	126.181
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	11.118 €	33.649 €	29.988 €	25.820 €	68.517 €	54.009 €	4.333.509 €	26.147 €	26.729 €	21.112 €	€ 29.258
ΑΜΘ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ I	80.846	27.739	16.897	54.442	1.530	2.764	78	7.583	41.610	6.883	240.372
	ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	644	796	456	1.356	98	142	329	157	1.086	187	5.252
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	7.970 €	28.683 €	27.001 €	24.903 €	64.330 €	51.298 €	4.202.807 €	20.702 €	26.103 €	27.202 €	€ 21.848
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΜΘ ΩΣ % ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ		72%	85%	90%	96%	94%	95%	97%	79%	98%	129%	75%
2008												
ΧΩΡΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ I	529.442,5	557.819,7	386.317,1	1.532.186,0	90.011,0	111.912,0	9.655,0	344.112,0	982.460,9	312.447,2	4.856.363,3
	ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	6.793	27.176	10.719	56.917	8.061	9.396	28.303	13.649	43.968	8.835	213.819
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	12.831 €	48.719 €	27.746 €	37.148 €	89.556 €	83.961 €	2.931.434 €	39.665 €	44.753 €	28.278 €	€ 44.029
ΑΜΘ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ I	59.297,8	26.999,8	17.152,1	58.122,1	2.202,8	3.398,5	247,8	12.253,4	54.215,4	9.362,3	243.252,1
	ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	499	1.245	439	2.093	149	205	723	323	2.413	260	8.350

		Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού, κλιματισμού και νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση, δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών	Σύνολα
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	8.420 €	46.122 €	25.567 €	36.011 €	67.794 €	60.437 €	2.919.037 €	26.337 €	44.506 €	27.812 €	34.327 €
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΜΘ ΩΣ % ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ		66%	95%	92%	97%	76%	72%	100%	66%	99%	98%	78%
2015												
ΧΩΡΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ Ι	511.749,0	391.367,0	195.160,0	1.435.863,0	89.210,0	88.618,0	15.156,0	396.639,0	975.924,0	222.887,0	4.322.573,0
	ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	6.816	22.079	3.493	38.650	4.435	7.867	28.028	7.678	31.907	4.883	155.836
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	13.319 €	56.415 €	17.900 €	26.917 €	49.714 €	88.775 €	1.849.293 €	19.358 €	32.694 €	21.907 €	36.052 €
ΑΜΘ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ Ι	60.802,4	18.413,7	8.622,3	55.858,3	2.087,1	2.602,8	406,4	13.184,6	57.493,5	6.528,3	225.999,4
	ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	476	1.018	147	1.305	80	188	752	144	1.744	143	5.996
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	7.837 €	55.262 €	17.045 €	23.354 €	38.224 €	72.335 €	1.849.293 €	10.942 €	30.335 €	21.834 €	26.531 €
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΜΘ ΩΣ % ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ		59%	98%	95%	87%	77%	81%	100%	57%	93%	100%	74%
2019												
ΧΩΡΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ Ι	498.653,0	426.744,0	192.420,0	1.747.707,0	103.766,0	79.019,0	22.490,0	414.608,0	1.031.081,0	235.468,0	4.751.956,0
	ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	6.983	21.910	2.574	41.879	5.023	8.124	26.470	8.682	31.514	5.690	158.849
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	14.004 €	51.342 €	13.376 €	23.962 €	48.409 €	102.815 €	1.176.970 €	20.939 €	30.564 €	24.165 €	33.428 €

		Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	Ορυχεία, λατομεία, βιομηχανία, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού, κλιματισμού και νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, μεταφορές και αποθήκευση, δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση, ψυχαγωγία, άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών που αφορούν την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση, δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών	Σύνολα
ΑΜΘ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ I ΠΡΟΪΟΝ (ΕΚ. €)	58.759,3	19.653,8	8.385,1	67.672,1	2.395,3	2.290,2	603,0	13.586,8	60.703,3	6.987,4	241.036,5
	ΑΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ	530	1.048	105	1.350	94	167	711	183	1.694	163	6.044
	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΜΘ ΩΣ % ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ	9.025 €	53.300 €	12.548 €	19.952 €	39.133 €	72.923 €	1.178.838 €	13.469 €	27.898 €	23.302 €	25.076 €
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΑΜΘ ΩΣ % ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ		64%	104%	94%	83%	81%	71%	100%	64%	91%	96%	75%

Εξέλιξη κατά κεφαλή ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά περιφέρεια και νομό Σε ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές.																	
	Έτη																
Περιφέρειες και νομοί	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010B	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ 27	18.370	19.220	19.870	20.330	21.180	22.010	23.200	24.550	25.260	24.050	24.900	25.650	25.770	26.010	26.580	27.500	28.190
ΕΛΛΑΔΑ	13.071	14.011	14.994	16.371	17.683	18.134	19.769	21.061	21.845	21.386	20.153	18.308	17.056	16.405	16.272	16.299	16.190
ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	10.619	11.408	12.068	13.055	13.957	14.139	15.162	16.211	16.743	16.398	15.578	14.233	13.451	12.755	12.537	12.627	12.540
Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	10.075	10.701	11.316	12.146	12.772	13.142	13.535	14.741	15.568	15.272	14.996	13.094	12.227	11.463	11.218	11.207	11.270
Έβρος	9.322	9.767	10.474	11.512	12.273	12.827	13.187	14.760	15.438	15.665	16.142	14.525	13.302	12.099	11.898	11.931	12.080
Ξάνθη	9.951	10.710	10.804	11.821	12.427	12.396	13.318	13.535	14.537	13.861	13.989	11.866	10.972	10.359	9.797	9.845	9.505
Ροδόπη	10.497	11.686	11.680	13.062	12.870	12.875	13.212	14.379	15.148	14.608	13.589	12.213	11.045	10.561	9.912	9.776	10.490
Δράμα	9.545	10.605	11.211	11.274	11.743	11.976	12.625	13.250	13.377	13.369	12.919	11.145	10.678	10.527	10.205	10.588	10.420
Θάσος, Καβάλα	11.014	10.990	12.373	12.949	14.196	15.070	14.958	16.996	18.388	17.846	17.192	14.661	14.163	13.086	13.452	13.173	13.120
Ροδόπη ως % ΕΕ των 27	57%	61%	59%	64%	61%	58%	57%	59%	60%	61%	55%	48%	43%	41%	37%	36%	37%
Ροδόπη ως % Ελλάδας	80%	83%	78%	80%	73%	71%	67%	68%	69%	68%	67%	67%	65%	64%	61%	60%	65%
Ροδόπη ως % ΑΜΘ	104%	109%	103%	108%	101%	98%	98%	98%	97%	96%	91%	93%	90%	92%	88%	87%	93%
Ετήσια μεταβολή κατά κεφαλή ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος κατά περιφέρεια και νομό																	
ΕΛΛΑΔΑ		7%	7%	9%	8%	3%	9%	7%	4%	-2%	-6%	-9%	-7%	-4%	-1%	0%	-1%
ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ		7%	6%	8%	7%	1%	7%	7%	3%	-2%	-5%	-9%	-5%	-5%	-2%	1%	-1%
Ανατολική Μακεδονία, Θράκη		6%	6%	7%	5%	3%	3%	9%	6%	-2%	-2%	-13%	-7%	-6%	-2%	0%	1%
Έβρος		5%	7%	10%	7%	5%	3%	12%	5%	1%	3%	-10%	-8%	-9%	-2%	0%	1%
Ξάνθη		8%	1%	9%	5%	0%	7%	2%	7%	-5%	1%	-15%	-8%	-6%	-5%	0%	-3%
Ροδόπη		11%	0%	12%	-1%	0%	3%	9%	5%	-4%	-7%	-10%	-10%	-4%	-6%	-1%	7%
Δράμα		11%	6%	1%	4%	2%	5%	5%	1%	0%	-3%	-14%	-4%	-1%	-3%	4%	-2%
Θάσος, Καβάλα		0%	13%	5%	10%	6%	-1%	14%	8%	-3%	-4%	-15%	-3%	-8%	3%	-2%	0%

Πηγή: EUROSTAT, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

2.2.2.2 Κύρια συμπεράσματα σχετικά με τις οικονομικές δραστηριότητες και τις τάσεις εξέλιξης στην περιοχή παρέμβασης

Από τα στοιχεία και τις αναλύσεις που παρατίθενται στα προηγούμενα, προκύπτουν τα ακόλουθα κύρια συμπεράσματα:

1. Στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης και ευρύτερα στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης **βρίσκονται σε εξέλιξη διεργασίες εκσυγχρονισμού του αγροτικού τομέα, με ταυτόχρονη μείωση της αγροτικής απασχόλησης**, η οποία από 34% των απασχολούμενων το 2000 αντιπροσωπεύει πλέον 24%. Η αγροτική παραγωγή παραμένει σταθερή σε όγκο, ενώ αυξάνονται διαχρονικά οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Οι αλλαγές αυτές, αν και δεν εξελίσσονται με ραγδαίο ρυθμό, αποτελούν βασικό στοιχείο ενός οικονομικού-κοινωνικού μετασχηματισμού που επηρεάζει ολόκληρη την τοπική κοινωνία και οικονομία, και σίγουρα σχετίζονται με την τάση αστικοποίησης που διαπιστώθηκε κατά την ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών. Με άλλα λόγια, ο μετασχηματισμός αυτός της υπαίθρου, επηρεάζει άμεσα την οικονομική ζωή στην πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας και της Περιφέρειας, καθώς μεταφέρονται εκεί ολοένα περισσότερες λειτουργίες: τόσο αυτές που σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό της υπαίθρου (εισαγωγές, επισκευές, συντήρηση αγροτικών μηχανημάτων, τεχνική υποστήριξη κλπ.) όσο και εκείνες που σχετίζονται με τη μετεγκατάσταση μέρους του πρώην αγροτικού πληθυσμού στην πόλη.
2. **Η μεταποίηση υπέστη μεγάλη καθίζηση** τα χρόνια της οικονομικής κρίσης και δεν φαίνεται να έχει ανακάμψει. Οι υπόλοιποι κλάδοι του δευτερογενούς τομέα και κυρίως **ο ενεργειακός κλάδος σημείωσε αλματώδη ανάπτυξη** κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και μετά το τέλος της, η οποία σχετίζεται με την πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων σε νέα εργοστάσια, τοποθέτηση φωτοβολταϊκών κλπ. Είναι σαφές ότι το οικονομικό μέλλον της περιοχής, λόγω και της γειτνίασης με την Αλεξανδρούπολη, την Καβάλα, τους αγωγούς κλπ. σε μεγάλο βαθμό συνδέεται με τις εξελίξεις σε αυτό τον κλάδο. Βεβαίως, και αυτή η εξέλιξη ενισχύει τον ρόλο της πόλης της Κομοτηνής στην Περιφερειακή Ενότητα και στην περιφερειακή οικονομία, καθώς σημαντικό μέρος από τις διοικητικές, οικονομικές και τεχνικές λειτουργίες συγκεντρώνονται στην πρωτεύουσα.
3. Όπως προαναφέρθηκε, **οι δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα** που έχουν σχέση με τον τουρισμό, τις μεταφορές και το εμπόριο **παρουσιάζουν μια στατιστικά σημαντική υστέρηση** σε σχέση με τις λοιπές περιοχές της χώρας **και υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξής τους**. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν έχει δοθεί έμφαση σε αυτό τον τομέα και επίσης σχετίζεται με την πολύ πρόσφατη ενίσχυση του αστικού χαρακτήρα της περιοχής, που βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Είναι βέβαιο, πάντως ότι θα πρέπει στον τομέα αυτό να κατευθυνθούν ικανοί πόροι, μεταξύ άλλων και για να ενισχυθεί η απασχόληση, καθώς οι κλάδοι αυτοί είναι εντάσεως εργασίας και δημιουργούν πολλές θέσεις εργασίας.
4. Αντιθέτως, όπως επίσης προαναφέρθηκε, είναι **πολύ μεγάλο το ποσοστό της απασχόλησης σε δημόσιες υπηρεσίες, σε σχέση με το σύνολο των ελληνικών πόλεων**, γεγονός που υποδεικνύει περισσότερο την υπανάπτυξη του ιδιωτικού τριτογενούς τομέα, στον οποίο αναφερθήκαμε παραπάνω, παρά κάποια υπερανάπτυξη δημοσίων υπηρεσιών. Το γεγονός βεβαίως ότι η Κομοτηνή είναι πρωτεύουσα τόσο της Περιφερειακής Ενότητας όσο και της Περιφέρειας,

αποτελεί παράγοντα διόγκωσης των λειτουργιών αυτού του είδους. Εντούτοις, υπάρχουν πολλές άλλες πρωτεύουσες περιφερειών και καμία από αυτές δεν εμφανίζει τόσο υψηλό ποσοστό δημόσιας απασχόλησης. Η ζητούμενη ενίσχυση των ιδιωτικών τομέων υπηρεσιών, στην οποία αναφερθήκαμε παραπάνω, αναμένεται να επιφέρει ισορροπία ανάμεσα στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα της οικονομίας.

Σε ό,τι αφορά την εξέλιξη του κατά κεφαλή ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, ιδίως κατά τα έτη της κρίσης, παρατηρούνται τα εξής:

- Το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης υπέστη δραματική μείωση, όπως άλλωστε και σε ολόκληρη τη χώρα. Το ήδη χαμηλό κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν συγκριτικά με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πριν την έναρξη της κρίσης (60% του μέσου κατά κεφαλή ακαθάριστου προϊόντος το 2008), υποχώρησε στο επίπεδο του 34% το 2018 και 2019.
- Η αθροιστική μείωση ήταν πολύ μεγάλη, μεγαλύτερη από ό,τι στις άλλες Περιφερειακές Ενότητες πλην της Ξάνθης, που είχε παραπλήσιο ποσοστό μείωσης.

Εντούτοις, φαίνεται ότι στο πρώτο τουλάχιστον έτος της πανδημίας, η Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης δεν επηρεάστηκε ιδιαίτερα, με δεδομένο ότι οι λοιπές περιοχές βίωναν πολύ βίαιες μειώσεις, με αποτέλεσμα το 2020 να βρεθεί σε συγκριτικά επίπεδα αντίστοιχα με εκείνα πριν την έναρξη της κρίσης, σε σχέση με την Περιφέρεια και τη χώρα.

Ο τομέας πάντως που υπέστη τη μεγαλύτερη συρρίκνωση, από οικονομική άποψη, ήταν αυτός της ακίνητης περιουσίας και ενδεχομένως αυτό είχε πιο περιορισμένη αρνητική αναπτυξιακή επίπτωση από ό,τι η συρρίκνωση σε άλλους τομείς.

Το πλέον σημαντικό είναι ίσως ότι, εν μέσω της κρίσης και της ύφεσης, ο οικονομικός και κοινωνικός μετασχηματισμός της περιοχής συνεχίστηκε και υπό τις κατάλληλες συνθήκες, που μια ορθή τοπική αναπτυξιακή πολιτική μπορεί να δημιουργήσει, μπορεί να διαμορφώσει θετικότερους συσχετισμούς για την περιοχή στο μέλλον.

Για να χρησιμοποιήσουμε τη διατύπωση του Στρατηγικού Στόχου που είχε διατυπωθεί στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το 2003, δηλαδή σε εποχές πιο απροβλημάτιστα αισιόδοξες σε σχέση με τη σημερινή, η Κομοτηνή θα μπορούσε να εξελιχθεί σε έναν **«δυναμικό πόλο εθνικής σημασίας με υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, διοικητικό οικονομικό κέντρο της Περιφέρειας, αλλά και αναδυόμενο ενεργειακό κέντρο»**.³

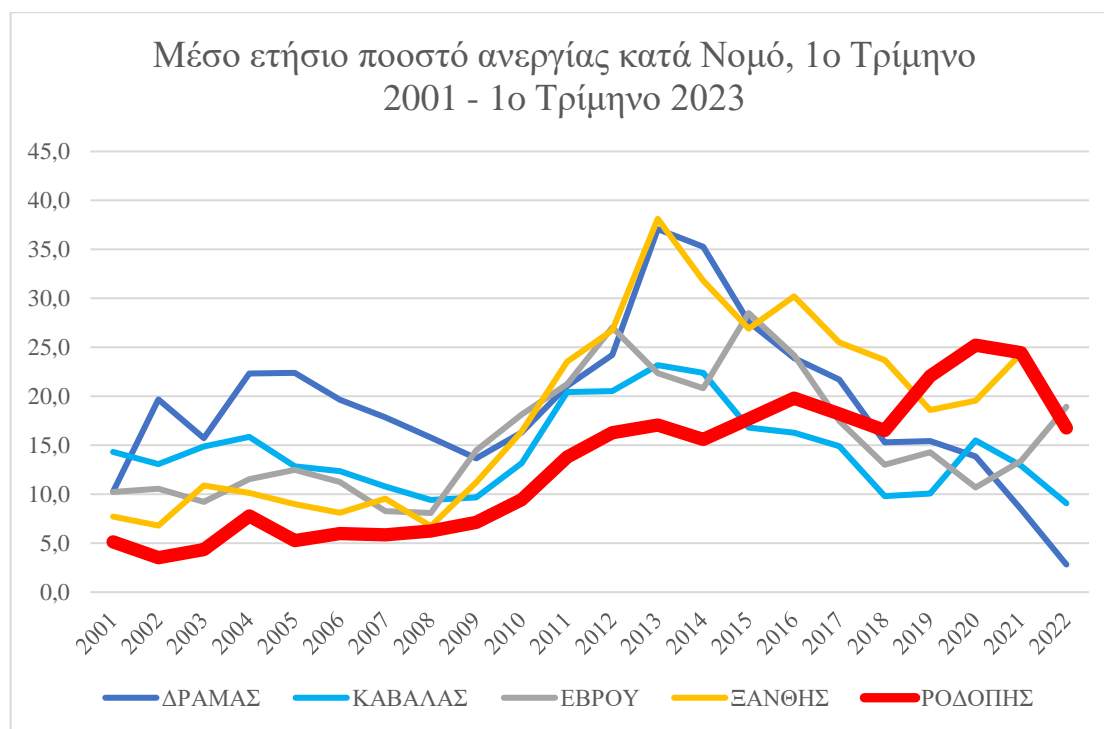
Σύμφωνα με την ανάλυση που προηγήθηκε, η Κομοτηνή δεν έχει ακόμη επιτύχει αυτό τον Στρατηγικό Στόχο, από πολλές απόψεις· οι μετασχηματισμοί όμως που

³ Στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Β' Φάση - Στάδιο Β.1, Τεύχος 2, σελ. 57 (ΦΕΚ 1471 Β/2003) αναφέρεται ότι: «Η Κομοτηνή, ως αναπτυξιακό δίπολο με την Αλεξανδρούπολη, αναγνωρίζεται ως **πρωτεύων εθνικός πόλος διαπεριφερειακής ακτινοβολίας με διεθνή ρόλο**. Αποτελεί βασικό πυκνωτή των διοικητικών λειτουργιών της Περιφέρειας και ταυτόχρονα πόλο εξωστρέφειας και διασυννοριακής και διεθνούς συνεργασίας. Σε αυτό συντελούν η επίκαιρη θέση της πάνω στον οδικό άξονα της Εγνατίας Οδού, κεντροβαρικά σε σχέση με το χώρο της Περιφέρειας, οι δυνατότητες εύκολης διασύνδεσης με τα λιμάνια και τα αεροδρόμια της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας και η διαρκώς βελτιούμενη διασύνδεση με τη Βουλγαρία (Haskovo), σε συνδυασμό με την πληρότητα υπηρεσιών και αστικών και κοινωνικών υποδομών που διαθέτει».

περιγράψαμε και που βρίσκονται σε εξέλιξη, σε συνδυασμό με επιτυχείς αναπτυξιακές κατευθύνσεις, δεν αποκλείεται να βοηθήσουν την πόλη να πλησιάσει τον Στρατηγικό αυτό Στόχο σε ένα όχι και τόσο μακρινό μέλλον.

2.2.3 Κοινωνικά χαρακτηριστικά Δήμου Κομοτηνής

2.2.3.1 Απασχόληση / ανεργία

Στο παραπάνω γράφημα παρουσιάζονται τα διαθέσιμα στοιχεία για την εξέλιξη της ανεργίας ως ποσοστό επί του εργατικού δυναμικού, στις Περιφερειακές Ενότητες της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Παρατηρούμε ότι στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης, στο ζενίθ της οικονομικής κρίσης 2008-2018, η ανεργία δεν άγγιξε ποτέ τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας, στα οποία έφτασαν όλες οι άλλες Περιφερειακές Ενότητες της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (20-35%).

Εντούτοις, η ανεργία στη Ροδόπη παρουσιάζει μια διαχρονική ανοδική πορεία, που ξεκινά από χαμηλά επίπεδα, της τάξης του 5%, στην πρώτη φάση της κρίσης ακολουθεί εκθετική ανοδική πορεία, για να αγγίξει το 17% το 2013. **Στην περίοδο, όμως, που στις άλλες Περιφερειακές Ενότητες άρχισε η μείωση των ποσοστών ανεργίας, στη Ροδόπη τα ποσοστά εξακολούθησαν να αυξάνονται, για να φθάσουν το 2019, δηλαδή πριν την έλευση της πανδημίας στο 22,1%. Ακόμη και το 2022, η ανεργία παρέμενε στο υψηλότερο ποσοστό 16,8%.**

Η επιμονή αυτή της ανεργίας στην περιοχή είναι πιθανώς ενδεικτική βαθύτερων διαρθρωτικών προβλημάτων: η έξοδος από την ύπαιθρο δεν συνοδεύεται από επαρκείς ευκαιρίες απασχόλησης, ο ενεργειακός κλάδος που είναι ο πιο δυναμικός στην περιοχή είναι εντάσεως κεφαλαίου και δεν δημιουργεί πολλές θέσεις εργασίας σε σχέση με το ύψος των επενδύσεων που πραγματοποιούνται.

Κατά συνέπεια, η ανάγκη αναδιάρθρωσης για την ανάπτυξη του τουρισμού και των λοιπών συναφών υπηρεσιών φαίνεται πως είναι επιτακτική και προς την ορθή κατεύθυνση, καθώς παρεμβάσεις για την τόνωση της απασχόλησης στους τομείς αυτούς αναμένεται να συμβάλουν στον περιορισμό της επίμονης και μακροχρόνιας ανεργίας, δημιουργώντας πολλές νέες θέσεις εργασίας.

2.2.3.2 Κατάσταση κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών (εκπαίδευσης, υγείας, πρόνοιας, φροντίδας).

- **Εκπαιδευτικές υποδομές**

Στο Δήμο Κομοτηνής λειτουργούν συνολικά 74 δημόσιες εκπαιδευτικές δομές από τις οποίες οι 24 αφορούν την προσχολική αγωγή, οι 31 αφορούν την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι υπόλοιπες 19 την Δευτεροβάθμια.

Στο Δήμο Κομοτηνής λειτουργεί επίσης Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και βεβαίως, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, και συγκεκριμένα οι ακόλουθες σχολές:

- η Νομική Σχολή
- η Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
- το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
- Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας,
- Τμήματα Κοινωνικής Διοίκησης,
- Ιστορίας και Εθνολογίας, Γλώσσας Φιλολογίας και Πολιτισμού παρευξείνων χωρών.

Επίσης, στο Δήμο Κομοτηνής λειτουργεί Σχολή Αστυφυλάκων Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία ανήκει στην ανώτερη βαθμίδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

- **Υποδομές υγείας**

Στον Δήμο Κομοτηνής λειτουργεί το Γενικό Νοσοκομείο Κομοτηνής «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ» καθώς επίσης και οι ακόλουθες ιδιωτικές κλινικές/θεραπευτήρια:

- Μονάδα Αποκατάστασης & Αποθεραπείας «Άγιος Γεώργιος»
- Νευροψυχιατρική κλινική «Αγία Μαρίνα»
- Μαιευτική κλινική «ΘΕΟΜΗΤΩΡ»
- Μονάδα χρόνιας αιμοκάθαρσης Δημητριάδη
- Δημοκρίτειο Νεφρολογικό Κέντρο

- **Υποδομές πρόνοιας - φροντίδας**

Στον Δήμο Κομοτηνής λειτουργούν οι ακόλουθες δομές πρόνοιας και φροντίδας:

- Διεύθυνση Κοινωνικών Πολιτικών του Δήμου Κομοτηνής
- Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά Δήμου Κομοτηνής
- Κέντρο Μέρимνας και Αλληλεγγύης Δήμου Κομοτηνής (ΚΕΜΕΑ)
- ΚΔΑΠ – Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
- ΚΔΑΠ – ΜΕΑ (Ιδιωτικό) Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά με αναπηρία
- Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών
- Παράρτημα αποθεραπείας και αποκατάστασης παιδιών με αναπηρία Κομοτηνής
- ΚΕΔΗΦ – Κέντρο Εκπαίδευσης Αυτόνομης Διαβίωσης του Συλλόγου ΠΕΡΠΙΑΤΩ
- Κέντρο Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας "αξίζω" και ΣΥΔ του Συλλόγου "Άγιοι Θεόδωροι"
- Κέντρο Πρόληψης εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας «ΟΡΦΕΑΣ»
- Κέντρο Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας Κομοτηνής των παιδικών χωριών SOS

- Ο Σύλλογος γονέων, κηδεμόνων και φίλων, παιδιών και ενηλίκων με Διάχυτη Αναπτυξιακή Διαταραχή, Αυτισμό & Asperger (Δ.Α.Δ.Α.Α)

Επίσης, επειδή ένα σημαντικό τμήμα του γενικού πληθυσμού διαβιεί στα όρια του κοινωνικού αποκλεισμού, και της φτώχειας, ο Δήμος Κομοτηνής υλοποιεί σημαντικές δράσεις ενίσχυσης των ευπαθών ομάδων πληθυσμού οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Διανομή συσσιτίου τόσο πριν την επιδημιολογική κρίση όσο και κατά την διάρκεια της έκτακτης ανάγκης λόγω Covid-19
- Ενίσχυση στους δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
- Υλοποίηση προγράμματος επισιτιστικής συνδρομής ΤΕΒΑ

2.2.4 Φυσικό περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

Η περιοχή του Δήμου Κομοτηνής έχει συνολική έκταση 644,934 τ.χλμ. και μορφολογικά κατανέμεται σε 50% πεδινό έδαφος, 20% ημιορεινό και 30% ορεινό. Το πεδινό τμήμα, με μηδενικές σχεδόν κλίσεις, εντοπίζεται στο κεντρικό και νότιο κομμάτι του δήμου και περιλαμβάνει την πεδιάδα της Κομοτηνής και φυσικούς βοσκοτόπους, οι ημιορεινές περιοχές εκτείνονται προς βορρά, σχεδόν παράλληλα με τα πεδινά τμήματα και μέχρι τις κλιτύς της οροσειράς της Ροδόπης ενώ το ορεινό αφορά στο βόρειο τμήμα και περιλαμβάνει τον ορεινό όγκο Ανατολικής Ροδόπης, ο οποίος αποτελεί το φυσικό και διοικητικό ελληνο-βουλγαρικό σύνορο⁴.

Σε γενικές γραμμές το κλίμα της Κομοτηνής χαρακτηρίζεται ως μεσογειακό, με ήπιους χειμώνες και ξηρό, θερμό καλοκαίρι, με διακριτή ξηρά περίοδο κατά το καλοκαίρι και παρουσία βροχοπτώσεων κατά το χειμώνα, κατά τον οποίο ο πλέον βροχερός μήνας έχει τουλάχιστον τριπλάσια βροχόπτωση του ξηρότερου μήνα. Το μέσο ετήσιο ύψος βροχής διαμορφώνεται σε περίπου 665mm, η ομίχλη (σε μέσο αριθμό) 9,54 ημέρες ετησίως, ο μέσος αριθμός χιονοσκεπών ημερών είναι 1,5 ημέρα ετησίως ενώ οι μέρες ολικού παγετού 1,39⁵.

Το φυσικό περιβάλλον του Δήμου Κομοτηνής βρίσκεται σε γενικές γραμμές σε αρκετά καλή έως πολύ καλή κατάσταση. Αποτελείται από περιοχές με μεγάλη βιοποικιλότητα και μεγάλο αριθμό σπάνιων ειδών και βιοτόπων, εκ των οποίων μεγάλος αριθμός προστατεύεται από τη διεθνή συμφωνία RAMSAR και τα Κοινοτικά προγράμματα CORINE και NATURA 2000.

Ωστόσο, ορισμένες ανθρωπογενείς δραστηριότητες δύναται και όντως επηρεάζουν σε μικρό ή μεγαλύτερο βαθμό τα φυσικά οικοσυστήματα. Οι βασικότερες πηγές ρύπανσης εστιάζονται στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα της οικονομικής δραστηριότητας. Πιο ειδικά, σε επίπεδο δημοτικής ενότητας, εντοπίστηκαν και κατεγράφησαν πιέσεις που αφορούν στη διάθεση και διαχείριση απορριμμάτων, αστικών αποβλήτων και αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) με ιδιαίτερη πίεση να ασκείται στην Δημοτική Ενότητα Κομοτηνής όπου και παράγονται τα περισσότερα ΑΕΚΚ. Σε όλες τις δημοτικές ενότητες, Κομοτηνής, Αιγείρου και Νέου Σιδηροχωρίου, δεν υφίσταται σύστημα συγκέντρωσης και επεξεργασίας οργανικών αποβλήτων (υπολείμματα κρεάτων - ψαριών - λαχανικών και πράσινα υπολείμματα πάρκων) των οποίων η ποσότητα σε σχέση με τα παραγόμενα αστικά απόβλητα είναι η μεγαλύτερη με αποτέλεσμα να καταλήγουν στον ΧΥΤΑ. Ακόμη, ενώ υπάρχει η κατάλληλη υποδομή για την συλλογή συσκευασιών

⁴ <https://www.komotini.gr/perivalon/fysiko-perivallon>

⁵ ο.π

φυτοφαρμάκων δεν υπάρχει τρόπος διάθεσής τους, τη στιγμή μάλιστα που οι ποσότητές τους είναι ιδιαίτερα μεγάλες, κυρίως στις αγροτικές περιοχές.

2.2.5 Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον / βασικές υποδομές

2.2.5.1 Δομημένο Περιβάλλον

Η οργάνωση της Κομοτηνής, όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενη ενότητα, βασίστηκε στο μονοκεντρικό μοντέλο αστικής ανάπτυξης. Η δομή της πόλης διαμορφώθηκε κάτω από ιστορικές και κοινωνικές συγκυρίες και εδραιώθηκε συσσωρευτικά ή συνθετικά στην προϋπάρχουσα μορφή της. Ο πυρήνας της πόλης, το σημερινό της κέντρο, συγκεντρώνει τις διοικητικές λειτουργίες, τους χώρους δημόσιου χαρακτήρα -πλατείες, τις πολιτιστικές υπηρεσίες και τις εμπορικές δραστηριότητες. Οι γειτονίες της Κομοτηνής αναπτύχθηκαν περιμετρικά του κέντρου της, συγκεντρώνοντας κυρίως χρήσεις κατοικίας.

Το μονοκεντρικό μοντέλο της Κομοτηνής σήμερα φαίνεται να παρουσιάζει προβλήματα, τα οποία ενδεχομένως να πρωτοεμφανίστηκαν τις προηγούμενες δεκαετίες, όταν η ανοικοδόμηση της πόλης εκδηλώθηκε με δυναμισμό. Η κυριαρχία της πολυκατοικίας στην Κομοτηνή, όπως και στις περισσότερες ελληνικές πόλεις, οδήγησε στην ανοικοδόμηση των κεντρικών οικοπέδων με τις υψηλότερες εκμεταλλεύσεις, ανανεώνοντας με τον τρόπο αυτό το κτηριακό της απόθεμα και υποστηρίζοντας τον χαρακτήρα των κεντρικών συνοικιών της. Η τάση της μονοκεντρικής οργάνωσης της πόλης ευνόησε τη μετακίνηση με το ιδιωτικό αυτοκίνητο, γεγονός που υποδεικνύει ακόμη περισσότερο τη δυσκολία της μονοκεντρικής πόλης να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Η άναρχη και απρογραμματίστη αστικοποίηση της πόλης οδήγησε στον κορεσμό της κεντρικής της περιοχής και σε έναν πυκνοδομημένο ιστό, με πολλαπλές χωρικές αναντιστοιχίες, ασυνέχειες και λίγους ανοικτούς ελεύθερους χώρους και οργανωμένες περιοχές πρασίνου, με εξαίρεση το πάρκο της Αγίας Παρασκευής και την πλατεία της Αγίας Ειρήνης.

Επιπλέον, η ανεπαρκής ρυμοτομία της πόλης ξεκίνησε να θεραπεύεται τμηματικά τις τελευταίες δεκαετίες, με στοχευμένες επεμβάσεις, που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, και αφορούν την πεζοδρόμηση του εμπορικού κέντρου, τη μετατροπή τμημάτων του οδικού δικτύου σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας και την δημιουργία ποδηλατοδρόμου σε κεντρικές οδούς της πόλης. Οι τελευταίες αστικές παρεμβάσεις, όπως η δημιουργία πολιτιστικής διαδρομής στην περιφέρεια του Βυζαντινού Τείχους και η αστική ανάπλαση στην περιοχή της παλιάς Νομικής Σχολής, βρίσκονται στην ίδια κατεύθυνση, επιδιώκοντας την ποσοτική και ποιοτική διεύρυνση του δημόσιου χώρου.

Ωστόσο, θα απαιτηθούν επιπλέον μέτρα για την καλύτερη οργάνωση καθώς και την αποτελεσματικότερη λειτουργία του οδικού δικτύου για την βιώσιμη διαχείριση των μετακινήσεων μέσα στην πόλη προκειμένου να μειωθεί σε ένα ικανοποιητικό βαθμό

το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της πόλης και να αναβαθμιστεί η ποιότητα της ζωής των κατοίκων. Η εγκαθίδρυση εναλλακτικών μέτρων μετακίνησης θα πρέπει να επιδιωχθεί μέσα από ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πρόγραμμα που θα διευρυνθεί σε όλο τον αστικό ιστό (διεύρυνση ποδηλατικών διαδρομών, οργάνωση στάθμευσης, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, κ.λπ.) καθώς το μέγεθος της πόλης ευνοεί τον περιορισμό της χρήσης των ιδιωτικών Ι.Χ.

2.2.5.1 Πολιτιστικό Περιβάλλον

Η Κομοτηνή διαθέτει έναν εντυπωσιακό αριθμό μνημείων και αξιόλογων κτηρίων όλων των ιστορικών περιόδων και κατηγοριών, η πλειονότητα των οποίων συγκεντρώνεται στο ιστορικό και εμπορικό της κέντρο. Στη συνέχεια παρουσιάζεται συνοπτικά και ανά κατηγορία η αρχιτεκτονική και ιστορική κληρονομιά της πόλης.

- **Βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία:** Βυζαντινό Κάστρο Κομοτηνής, Ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.
- **Οθωμανικά Μνημεία:** Ιμαρέτ, Γενί Τζαμί Κομοτηνής, Έσκι Τζαμί Κομοτηνής, Πύργος του Ωρολογιού.
- **Η Αρμενική συνοικία και εκκλησία**
- **Η παραδοσιακή Αγορά της Κομοτηνής**
- **Νεότερα Μνημεία: Νεοκλασική / Λαϊκή Τοπική Αρχιτεκτονική:** Μέγαρο Τσανακλή / Τσανάκλειος Σχολή, Δικαστικό Μέγαρο Κομοτηνής, Αρχοντικό Στάλιου, Αρχοντικό Δερμερτζόγλου, Αρχοντικό Ηλιάδη επί της οδού Τσανακλή αρ. 6, κτήριο Λέσχης Κομοτηναιών, κτήριο της Παλαιάς Μεραρχίας με διώροφο βοηθητικό κτίσμα, ξενοδοχείο «Αστόρια», κτήριο μορφωτικού ομίλου Κομοτηνής (αρχοντικό Πεϊδου - Λαογραφικό Μουσείο), κτήριο επί της οδού Ιωακείμ Γ', κτήριο στις οδούς Αγίου Γεωργίου και Χατζηκωνσταντή Ζωΐδη, κτήριο στις οδούς Κούλογλου και Σεφέρη (Κέντρο Πολιτισμού του Δήμου Κομοτηνής), κτήριο επί της οδού Αγίου Γεωργίου 22 (Μορφωτικός Όμιλος Κομοτηνής), κτήριο στην οδό Βενιζέλου 10, κτήριο στην οδό Κούλογλου 6 – 8, κτήριο στην οδό Ζυμβρακάκη 25, κτήριο επί της οδού Τσανακλή αρ. 15, καπναποθήκη στην κεντρική πλατεία της Κομοτηνής, καπναποθήκη επί της οδού Παρνασσού αρ. 8.

Επιπλέον, σε αρκετές περιπτώσεις τα αρχοντικά του 19ου αιώνα καθώς και τα «ταπεινότερα» της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής συναντώνται και στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου, ανάμεσα σε νεόδμητες πολυκατοικίες, διατηρώντας έστω και σημειακά τη μνήμη παλαιότερων εποχών.

Στον χάρτη που ακολουθεί αποτυπώνεται η χωρική συγκέντρωση των μνημείων και κηρυγμένων διατηρητέων κτηρίων στο κέντρο του πολεοδομικού ιστού της πόλης.

Χάρτης 10: Κηρυγμένα ιστορικά διατηρητέα κτήρια και μνημεία Κομοτηνής
Πηγή: Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος – Περιφερειακό Τμήμα Θράκης

1. Ι.Μ.Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Κομοτηνής

2. Μητροπολιτικό Μέγαρο Ι.Μ. Μαρώνειας και Κομοτηνής

3. Αρχοντικό Νέστορος Τσανακλή

4. Παλαιό Επισκοπείο

5. Ιμαρέτ Κομοτηνής

6. Κτίριο επί της οδού Χαριλάου Τρικούπη

Χάρτης 9: Καταγραφή πολιτιστικών υποδομών και μνημείων στον κεντρικό πυρήνα της πόλης

Περιοχή στην οποία έχουν ολοκληρωθεί και είναι σε εξέλιξη έργα ανάπλασης
Κυρηγμένο ιστορικό κέντρο
Περιοχή Βυζαντινού Κάστρου

7. Αρχοντικό Μουζιοπούλου_Κέντρο Πολιτισμού

8. Θρακικό & Εθνολογικό Μουσείο Κομοτηνής

9. Οικία Ταμαρέση

11. Καπναποθήκη_Πολιτιστική Κυψέλη

12. Παπαδριέλλιος Πινακοθήκη

13. Παλαιό Δικαστικό Μέγαρο

Στην επόμενο Πίνακα παρουσιάζονται επιμέρους στοιχεία σχετικά με τα κτήρια που εγγράφονται στην αρχιτεκτονική κληρονομιά, ως κηρυγμένα μνημεία και αξιόλογα διατηρητέα κτήρια.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ					
Ονομασία	Χρήση (υφιστάμενη / παλαιότερη)	Λειτουργία	Ιδιοκτησία κό καθεστώς	Κήρυξη	
Αρχοντικό Στάλιου - Δημοτική Παπαδριέλλειο ς Πινακοθήκη	Εκθεσιακός χώρος	Ναι	Δημόσιο	1. ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1234/ 19608/17-5- 1985(ΦΕΚ344/ Β/31-5- 1985) 2. ΥΑ/ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/1916 / 43749/17-10- 1986(ΦΕΚ795/ Β/2-11- 1988)	
Αρχοντικό Ηλιάδη	Κατοικία	Όχι	Ιδιωτικό	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/31 738/1 979/7-8-1 985(ΦΕΚ5684/Β/24-9- 1985)	
Κτίριο επί της οδού Ν. Τσανακλή 8 - 10	Ξενοδοχειακή μονάδα	Όχι	Ιδιωτικό	1. ΥΑ ΥΜΑΘ/1 397/11 - 3-1 992(ΦΕΚ31 7/Δ/7- 4-1 992) 2. ΥΑ ΥΜΑΘ/4970/27- 8-1999(ΦΕΚ682/Δ/20- 9-1999)	
Κτίριο επί της οδού Ν. Τσανακλή 16	Κατοικία	Όχι	Ιδιωτικό	ΥΜΑΘ ΦΕΚ731/92/25- 6-1992	
Αρχοντικό Δερμετζόγλου	Κατοικία	Ναι	Ιδιωτικό	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1234/ 1 9608/1 7-5-1 985(ΦΕΚ344/Β/31 -5- 1985)	
Οικία Ταμαρέση	Πολιτιστική – εκπαιδευτική χρήση, έδρα της Κ. Καραθεοδωρή Α.Ε- Αναπτυξιακός Οργανισμός	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1943/ 39636/3-8-1 984(ΦΕΚ683/Β/21 -9- 1984)	

	Τοπικής Αυτοδιοίκησης				
Μέγαρο Τσανακλή/ Τσανάκλειος Σχολή	Παλιά Πρυτανεία Δημοκρίτειου Παν/μίου Θράκης	Όχι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/43 953/3434πε/28- "Μ974(ΦΕΚ136/Β/7-2- 1974)	
Κτίριο στη Συμβολή των οδών Δημόκριτου & Σοφούλη	Λέσχη Κομοτηναίων	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/2003/2- 5- 2002(ΦΕΚ441/Δ/28Γ5- 2002)	
Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου	Ναός	Ναι	Εκκλησία	ΥΑ 221 28/26-9-1 968(ΦΕΚ521/Β/7-10-1 968)	
Κτίριο επί της οδού Βενιζέλου 10	Κατάστημα	Ναι	Ιδιωτικό	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2879/ 39142/20-8-1 999(ΦΕΚ1 71 9/Β/1 3- 9-1999)	
Πτωχοκομείο (Ιμαρέτ)	Βυζαντινό Μουσείο	Ναι	Ι. Μητρόπολη ς Μαρώνειας & Κομοτηνής	ΥΑ 9895/336/4-4-1 950(ΦΕΚ63/Β/20-4-1 950)	

Αρχοντικό Σκουτέρη	Δημοτικό Μουσείο Κομοτηνής - Θρακικό Εθνολογικό και Πολιτιστικό Μουσείο Κομοτηνής και Θράκης	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2879/ 39142/20-8-1 999(ΦΕΚ1 71 9/Β/1 3- 9-1999)	
Κτίριο επί της οδού Κούλογλου 14	Κατοικία	Όχι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ ΑΡ. 3645/96 24-4-1 997(ΦΕΚ400/Δ/20-5-1 997)	
Αρχοντικό Μουζιοπούλου	Διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου, κτίριο γραφείων	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2879/ 39142/20-8-1 999(ΦΕΚ1 71 9/Β/1 3- 9-1999)	
Βιομηχανικό κτίριο επί της οδού Παρνασσου 8	ΤΕΕ Θράκης	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ74501/ 5594/31-1-1992(ΦΕΚ1 12/Β/21-2-1992)	
Ξενοδοχείο «Αστόρια»	Ξενοδοχείο	Ναι	Ιδιωτικό	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/194/2 1 293/1 5-5-1 990(ΦΕΚ345/Β/6-6-1 990)	

Πρώην Καπναποθήκη	Καπναποθήκη	Όχι	Ιδιωτικό	1. ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/261 3/48058/5-1 0-1 995(ΦΕΚ882/Β/25-1 0- 1 995) 2. ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/203/1 7137/7-4- 1998(καθορισμός ζώνης) ΦΕΚ420/Β/6-5-1998	
Αρχοντικό Πεΐδου	Λαογραφικό Μουσείο Κομοτηνής	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΔΠΑ/Γ/37828/ 1 676/4-7-1 979(ΦΕΚ750/Β/6-9-1 979)	
Κτίριο επί της οδού Αγ. Γεωργίου 26	Γραφεία πολιτιστικού συλλόγου	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/41935 /2121/10-8- 1983(ΦΕΚ562/Β/27-9- 1983)	
Κτίριο στην συμβολή των οδών Αγ. Γεωργίου & Ζωΐδη	Γραφεία μορφωτικού συλλόγου Σαρακατσάνω ν	Ναι	Ιδιωτικό	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2879/ 39142/20-8-1 999(ΦΕΚ1 71 9/Β/1 3- 9-1999)	
Κτίριο επί της οδού Χατζηκωνσταντ ή Ζωΐδη 5 - 7	Κατοικία	Ναι	Ιδιωτικό	ΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ αρ.411 87/2906/29-1 0-1 987(φεκ1 07/Δ/12-11- 1987)	
Κτίριο επί της οδού Ιωακείμ Γ' 4	Πινακοθήκη	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1 523/301 78/1 8-5-1 995(ΦΕΚ594/Β/7-7- 1995)	

Πρώην καπναποθήκη	Χώρος εστίασης	Ναι	Ιδιωτικό	ΦΕΚ1261/92/19-11-92	
Κτίριο επί της οδού Ζυμβρακάκη 25	Κατοικία	Όχι		ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2879/ 39142/20-8-1 999(ΦΕΚ1 71 9/Β/1 3- 9-1999)	
Δικαστικό Μέγαρο	Δικαστικό Μέγαρο	Όχι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1687/ 38239/24-7-1 982(888/Β/8-11 -1 982)	
Παλαιά Μεραρχία	Ταξιαρχία	Ναι	Δημόσιο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/202/3 251 9/5-6- 2002(ΦΕ,Κ793/Β/27-6- 2002)	

Όπως αποτυπώνεται από τον ανωτέρω Πίνακα, στην κατηγορία της Νεότερης πολιτιστικής κληρονομιάς, αρκετά κτήρια ανήκουν στην ιδιοκτησία του Δήμου και έχουν πολιτιστική / εκπαιδευτική χρήση, ένας σημαντικός αριθμός ανήκουν σε ιδιώτες με χρήση επιχειρηματική ενώ λιγοστές είναι οι περιπτώσεις ενεργούς χρήσης κατοικίας.

Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η μνημειακή κληρονομιά της πόλης είναι σχετικά δυσανάγνωστη μέσα στον πυκνοδομημένο αστικό ιστό, καθώς τα περισσότερα μνημεία, αν και σε εγγύτητα μεταξύ τους είναι σχετικά ασύνδετα, γεγονός το οποίο έχει αναγνωρισθεί και επιδιώκεται να θεραπευθεί μέσα από τα έργα ανάπλασης και

αποκατάστασης στην περιοχή του βυζαντινού τείχους και στην περιοχή Βαρόσι, προσπάθειες που επιδίωξαν να δημιουργήσουν πολιτιστικές νησίδες.

Από την άλλη πλευρά, πολλά από τα αξιόλογα κτήρια που προστατεύονται ως μνημεία έχουν σύγχρονη πολιτιστική χρήση, με αποτέλεσμα η Κομοτηνή να διαθέτει μια μεγάλη ποικιλία χώρων μουσείων, τα περισσότερα των οποίων είναι αρχαιολογικά, ιστορικά και λαογραφικά, και οι συλλογές τους καλύπτουν την ιστορική εξέλιξη της Κομοτηνής και της Π.Ε Ροδόπης και την πολυπολιτισμική ανθρωπογεωγραφία της πόλης.

Τα σημαντικότερα μουσεία στο κέντρο της Κομοτηνής είναι τα παρακάτω:

- Το Αρχαιολογικό Μουσείο Κομοτηνής, αρμοδιότητας ΥΠ.ΠΟ
- Το Εκκλησιαστικό Μουσείο Ιεράς Μητροπόλεως Μαρώνας και Κομοτηνής
- Το Θρακικό Εθνολογικό και Πολιτιστικό Μουσείο Κομοτηνής και Θράκης
- Το Μουσείο Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή
- Το Λαογραφικό Μουσείο Κομοτηνής
- Το Θρακικό Μουσείο Παιδείας
- Η Συλλογή του Ιδρύματος Παπανικολάου – Μουσείο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών κειμηλίων
- Η Δημοτική Παπαδριέλλειος Πινακοθήκη
- Το Στρατιωτικό Μουσείο

Ωστόσο, στην συντριπτική τους πλειοψηφία, τα περισσότερα από τα ανωτέρω Μουσεία που είναι Δημοτικά, δεν έχουν ικανοποιητική αναγνωρισιμότητα και για το λόγο αυτό έχουν χαμηλή επισκεψιμότητα. Η κατάσταση διατήρησης τους δεν είναι ικανοποιητική, ως δημόσιες υποδομές δεν πληρούν τις βασικές προδιαγραφές προσβασιμότητας και περιβαλλοντικής ουδετερότητας, ενώ η εκθεσιακή τους προσέγγιση απαιτεί ανανέωση.

Άλλες σύγχρονες πολιτιστικές υποδομές της πόλης είναι:

- Το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Κομοτηνής, το οποίο παραδόθηκε σε χρήση το 2011. Έχει δυναμικότητα 705 καθισμάτων, διαθέτει μία κεντρική σκηνή με χώρο ορχήστρας (pit), ικανή για τη φιλοξενία μεγάλων παραστάσεων όπερας και δύο βοηθητικές, όπως και αίθουσα δοκιμών με ηχομόνωση. Υπάρχουν ακόμη χώροι διοίκησης, καμαρίνια, θάλαμοι μεταφραστών, φουαγιέ, καθώς και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Το Μέγαρο, όπως επικράτησε να ονομάζεται, αποτελεί μία ισχυρή πολιτιστική υποδομή, η οποία όμως δεν έχει αξιοποιηθεί κατάλληλα, γεγονός το οποίο έχει αναγνωρισθεί ευρέως. Σε αυτή τη φάση γίνονται συντονισμένες προσπάθειες από πλευράς Υπουργείου Πολιτισμού και Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης για τον εκσυγχρονισμό και την ένταξή του στην πολιτιστική ζωή της πόλης.
- Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κομοτηνής.

2.3 Καταγραφή Προβλημάτων και Περιγραφή Αναγκών

Στους επόμενους Πίνακες καταγράφονται τεκμηριωμένα ανά τομέα τα προβλήματα που εντοπίζονται στην περιοχή παρέμβασης και διαπιστώνονται οι αντίστοιχες ανάγκες που προκύπτουν. Στη συνέχεια, οι ανάγκες αυτές συνδέονται με τις Προκλήσεις που παρουσιάζονται για την πόλη ως προς το Σχεδιασμό της Στρατηγικής και την ιεράρχηση των Προτεραιοτήτων.

Ι. Αστικός Ιστός – Οργάνωση – Λειτουργία

ΠΡΟΒΛΗΜΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ/ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	ΑΝΑΓΚΗ	ΠΡΟΚΛΗΣΗ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Πυκνός αστικός ιστός	Άναρχος αστικός ιστός, πυκνή δόμηση με πολυώροφα κτίρια, περιορισμένοι χώροι πρασίνου, αλλοίωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας της πόλης	Διεύρυνση του δημόσιου χώρου (ισόρροπη σχέση μεταξύ κτιστού και αδόμητου αστικού περιβάλλοντος)	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ	Διανοίξεις/ απαλλοτριώσεις και αναπλάσεις κατά προτεραιότητα σε περιοχές που εντοπίζονται χωρικές ασυνέχειες
Κυκλοφοριακός φόρτος στο ιστορικό – εμπορικό κέντρο της πόλης	Ανεπαρκής σύνδεση των υφιστάμενων δικτύων ποδηλατοδρόμων και λοιπών υποδομών που εξυπηρετούν πεζούς και εμποδιζόμενα άτομα με τον πολεοδομικό ιστό που περιβάλλει το κέντρο της πόλης	Διαχείριση της κυκλοφορίας	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ	Αποσυμφόρηση του κέντρου με μέτρα που ενισχύουν την εναλλακτική μετακίνηση και αποτρέπουν τις διαμπερείς κινήσεις
Υπέρ-συγκέντρωση των βασικών λειτουργιών της πόλης στο κέντρο.	Υφιστάμενες χρήσεις που ορίζει το ΓΠΣ με τη δημιουργία εκτεταμένων ζωνών αμιγούς κατοικίας πέριξ του κέντρου της πόλης	Αποσυμφόρηση του κέντρου	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ	Δημιουργία προϋποθέσεων για την βιώσιμη ανάπτυξη των γειτονιών και την λειτουργική τους σύνδεση με το κέντρο.
Παράνομη και μη οριοθετημένη στάθμευση	Εντοπισμός μεγάλου αριθμού σταθμευμένων οχημάτων παρά την οδό στο σύνολο του οδικού δικτύου, στο κέντρο της πόλης και πέριξ αυτού	Οργάνωση δικτύου οργανωμένης στάθμευσης	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ	Οριοθέτηση χώρων στάθμευσης εντός οδών στο ιστορικό – εμπορικό κέντρο της πόλης και αναβάθμιση / δημιουργία νέων χώρων εκτός οδών
Ανεπάρκεια ασφαλούς οδικού δικτύου	Έλλειψη διαβάσεων πεζών σε κεντρικές αρτηρίες της πόλης, κυκλικών κόμβων στη συμβολή κεντρικών οδών	Ενίσχυση της οδικής ασφάλειας	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ / ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΖΩΗΣ	Λήψη άμεσων μέτρων κατά προτεραιότητα σε κεντρικές οδούς της πόλης (κύριες αρτηρίες και συλλεκτήριες οδοί)
Έλλειψη/ ανεπάρκεια πεζοδρομίων	Υφιστάμενα πεζοδρόμια μικρού πλάτους χωρίς σαφή γεωμετρία που δεν υπακούουν στις προδιαγραφές ασφαλούς προσβασιμότητας	Επανασχεδιασμός και αναβάθμιση του δικτύου πεζοδρομίων	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ	Διαπλάτυνση των πεζοδρομίων κατά προτεραιότητα στην περιοχή του ιστορικού κέντρου και επί των κεντρικών οδών της πόλης

				(κύριες αρτηρίες και συλλεκτήριες οδοί)
Ασυνέχειες στο υπάρχον δίκτυο ποδηλατικών διαδρομών	Ανεπάρκεια ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατικής διαδρομής, ασυμβατότητα	Συμπλήρωση/ ολοκλήρωση του δικτύου ποδηλατικών διαδρομών	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ / ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	Λειτουργική εξασφάλιση ενός διευρυμένου δικτύου ποδηλατοδρόμου / σύνδεση του κέντρου με τις γειτονιές της πόλης.
Ανεπαρκής θερμική άνεση περιοχής παρέμβασης	Θερμικά επιβαρυμένη περιοχή λόγω μειωμένης ανακλαστικότητας του τσιμέντου, λόγω εκτεταμένης και πυκνής δόμησης, της ασφάλτου και των πλακοστρώσεων, μειωμένο ποσοστό πρασίνου με αποτέλεσμα την ανεπαρκή συνεισφορά του στην θερμική άνεση της περιοχής	Προσπάθεια εξισορρόπησης του ισοζυγίου μεταξύ δομημένου – αδόμητου περιβάλλοντος	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ/ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ / ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	Αξιοποίηση αστικών κενών προς όφελος της πόλης με την δημιουργία χώρων πρασίνου, αναβάθμιση των υφιστάμενων χώρων πρασίνου, επιλογή δομικών υλικών φιλικών προς το περιβάλλον

II. Δημόσιο Κτηριακό απόθεμα / Πολιτιστικές Υποδομές

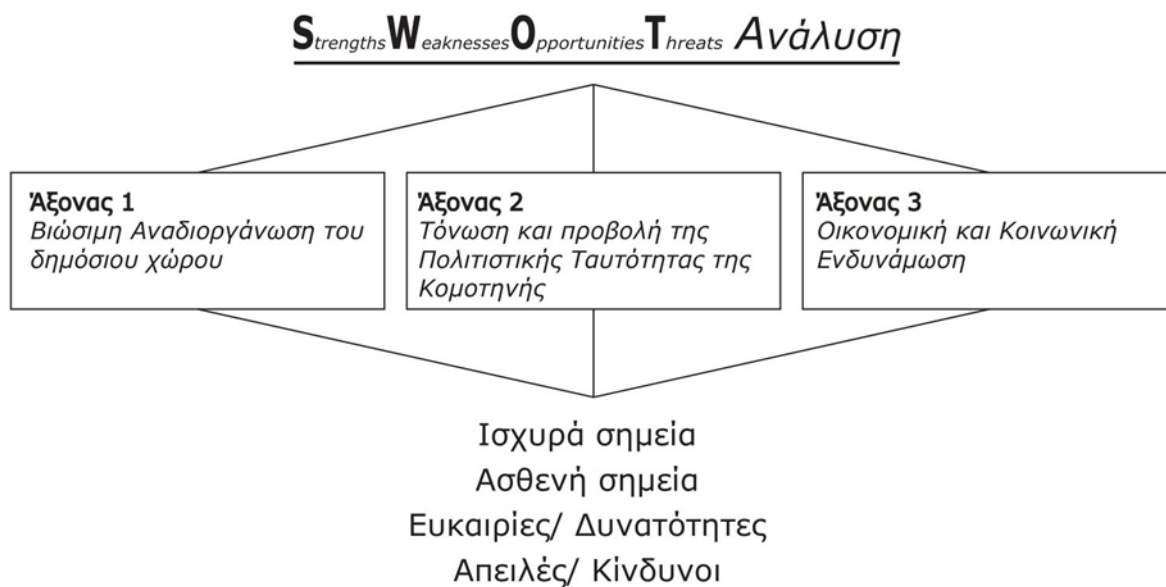
ΠΡΟΒΛΗΜΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ/ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	ΑΝΑΓΚΗ	ΠΡΟΚΛΗΣΗ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Υποβάθμιση του αξιόλογου κτηριακού αποθέματος της πόλης	Εκτίμηση μέτριας κατάστασης διατήρησης των υφιστάμενων αξιόλογων λειτουργικών κτιρίων, λόγω εντοπισμού σοβαρών δομικών βλαβών, ανεπαρκής προσβασιμότητα των εμποδιζόμενων ατόμων	Βελτίωση της Ποιότητας του κτηριακού αποθέματος	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ/ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ /ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	και ανάδειξη κατά προτεραιότητα των δημόσιων πολιτιστικών υποδομών και εξασφάλιση μέτρων πρόσβασης από όλους τους πολίτες
Χαμηλή ποιότητα εκθεσιακών υποδομών και μέσων	Έλλειψη σύγχρονων μέσων προβολής, ασυμβατότητα εκθεσιακού περιεχομένου με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές απαιτήσεις	Εκθεσιακός εκσυγχρονισμός	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ/ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	Επανεκθεση συλλογών/ Τόνωση του ενδιαφέροντος μέσα από ένα μείγμα δράσεων και μέτρων
Ανεπάρκεια ολοκληρωμένης διαχείρισης συλλογών σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις	Περιβαλλοντικές παράμετροι μουσείων και εν γένει χώρων πολιτισμού που δεν συνάδουν με την έκθεση/ αποθήκευση και κατ' επέκταση την σωστή διατήρηση των συλλογών	Εφαρμογή σύγχρονων πρακτικών για την προστασία και προβολή των συλλογών	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ/	Καταγραφή, τεκμηρίωση, συντήρηση και παρουσίαση των πιο αντιπροσωπευτικών συλλογών κατά προτεραιότητα (π.χ. Πινακοθήκη, Λαογραφικό Μουσείο, Εθνογραφικό Μουσείο)
Αναξιοποίητες πολιτιστικές υποδομές σύγχρονου πολιτισμού	Δυσκολίες πολλών ετών στην εξασφάλιση αποτελεσματικής λειτουργίας του Μεγάρου Μουσικής Κομοτηνής	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και δράσεων	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ/ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	Επανεκκίνηση του Μεγάρου Μουσικής Κομοτηνής στη ζωή της πόλης
Ενεργοβόρες κτηριακές υποδομές	Απουσία μέτρων και εγκαταστάσεων που να συμβάλλουν στην μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των κτιρίων	Μείωση κατανάλωσης ενέργειας στα δημόσια κτήρια	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ /ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	Μέτρα ενεργειακής αναβάθμισης

III. Κοινωνία – Οικονομία

ΠΡΟΒΛΗΜΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ/ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	ΑΝΑΓΚΗ	ΠΡΟΚΛΗΣΗ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Έλλειψη κατάρτισης και εξειδίκευσης ανθρώπινου δυναμικού	Ανεπαρκή κίνητρα για την ενίσχυση της απασχόλησης και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, περιορισμένη πρόσβαση, ανεπάρκεια εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης	Στοχευμένη κατάρτιση και εξειδίκευση για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	Εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης και συμβουλευτικής στην επιχειρηματικότητα
Σημαντικό τμήμα του γενικού πληθυσμού διαβεί στα όρια του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας.		Συμπερίληψη των κοινωνικών ομάδων της πόλης στις λειτουργίες της	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	Δράσεις για την κοινωνική ενσωμάτωση ευάλωτων ομάδων, από τοπικούς φορείς και συλλόγους
Έλλειψη επαρκών και κατάλληλων υποδομών φροντίδας βρεφών και νηπίων στην πόλη με άμεσο αντίκτυπο στην επαγγελματική και κοινωνική δραστηριοποίηση των νέων εργαζόμενων οικογενειών.	Η εφαρμογή της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης (Ν. 4521/2018) έχει αυξήσει τη ζήτηση για υπηρεσίες προσχολικής φροντίδας, σε συνδυασμό με τη διαπιστωμένη γήρανση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος και την έλλειψη σύγχρονων υποδομών, γεγονός που επιβαρύνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε ασφαλείς, προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες προσχολικής φροντίδας.	Άμεση ενίσχυση και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών προσχολικής φροντίδας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ενεργή υποστήριξη των νέων οικογενειών, η ενίσχυση της γυναικείας απασχόλησης και η προώθηση της ισότητας ευκαιριών.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	Αναβάθμιση υφιστάμενων κτιρίων προσχολικής φροντίδας, ενίσχυση της προσβασιμότητας και της ασφάλειας, ενεργειακή αποδοτικότητα, διευκόλυνση της συμμετοχής νέων οικογενειών στην αγορά εργασίας, στήριξη της τοπικής κοινωνικής συνοχής.

2.4 SWOT Ανάλυση

Στην παρούσα Ενότητα η Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, γίνεται συνοπτικά ανά Άξονα, με βάση όσα έχουν καταγραφεί για την πόλη της Κομοτηνής στα προηγούμενα Κεφάλαια.

ΑΞΟΝΑΣ 1: Βιώσιμη Αναδιοργάνωση του δημόσιου χώρου	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΣΘΕΝΗ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> - Η Κομοτηνή έχει ήδη αποκτήσει τη δική της ταυτότητα (branding) ως «Προσβάσιμη πόλη». - Οι παρεμβάσεις που έχουν ήδη υλοποιηθεί στο κέντρο της πόλης, αλλά και σε περιοχές γύρω από αυτήν έχουν αναβαθμίσει το αστικό περιβάλλον και την Ποιότητα της Ζωής των Κατοίκων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η πόλη της Κομοτηνής δεν αναπτύχθηκε ενιαία οικιστικά και κατά την ανάπτυξη της δεν εφαρμόστηκε ο εγκεκριμένος πολεοδομικός σχεδιασμός με βάση το Γ.Π.Σ - Η πληθυσμιακή αύξηση, σε συνδυασμό με τη συγκέντρωση πολλαπλών λειτουργιών στο κέντρο της πόλης, δημιουργεί κορεσμό χρήσεων και εν γένει δυσλειτουργίες.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ-ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ-ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ul style="list-style-type: none"> - Είναι δυνατή η διεύρυνση του κέντρου της πόλης με τη λειτουργική ενσωμάτωση σε αυτό των περιφερειακών συνοικιών. Αυτή η διεύρυνση θα δώσει τη δυνατότητα διάχυσης και ποιοτικής αναβάθμισης όλων των λειτουργιών της πόλης. - Το μέγεθος της πόλης ευνοεί την προώθηση της πεζής μετακίνησης και του ποδηλάτου και ιδιαίτερα την αποτροπή των μετακινήσεων από/ προς την κεντρική περιοχή, της οποίας η ιστορικότητα και η ιδιαίτερη πολιτιστική φυσιογνωμία πρέπει να διαφυλαχθεί και να αναδειχθεί. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αποθάρρυνση της χρήσης αυτοκινήτου στο κέντρο της πόλης απαιτεί προσεκτική διαχείριση και ως εκ τούτου συνεχή ενημέρωση και διαβούλευση για την εξασφάλιση της ευρύτερης δυνατής συναίνεσης. - Η δυσκολία αλλαγής της νοοτροπίας και της συμπεριφοράς των μετακινούμενων ως προς τη χρήση εναλλακτικών μέσων μετακίνησης σε συνδυασμό με την έλλειψη παιδείας των πολιτών όσον αφορά την οδική συμπεριφορά και την οδική ασφάλεια - Ένα σημαντικό τμήμα του οδικού δικτύου παραμένει αδιάνοικτο και είναι δύσκολο να διανοιχθεί λόγω οικονομικών και διοικητικών παραμέτρων. - Η αναβάθμιση της περιοχής επέμβασης είναι ένα σύνθετο πρόγραμμα μικρών και μεγάλων έργων που πρέπει να ωριμάσει και να υλοποιηθεί παράλληλα με τα έργα που είναι σε εξέλιξη προκειμένου να επιτευχθεί ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας. Οποιαδήποτε αστοχία θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο λειτουργικό, ενιαίο χαρακτήρα.

ΑΞΟΝΑΣ 2: Τόνωση και προβολή της Πολιτιστικής Ταυτότητας της Κομοτηνής	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΣΘΕΝΗ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> - Η ιδιαίτερη ιστορική, δημογραφική και πολεοδομική οργάνωση της Κομοτηνής, της έχουν προσδώσει μία Ιδιαίτερη Ταυτότητα. - Η Κομοτηνή χαρακτηρίζεται από μια ζώσα και ενεργή πολυπολιτισμικότητα. - Η ιστορία της πόλης καταγράφεται και μαρτυρείται από μνημεία διαφορετικών 	<ul style="list-style-type: none"> - Το αξιόλογο κτηριακό απόθεμα του Δήμου Κομοτηνής χρήζει σημαντικών επεμβάσεων αναβάθμισης. - Χαμηλή αναγνωρισιμότητα και επισκεψιμότητα των Μουσείων της πόλης

ιστορικών περιόδων καθώς και από ένα σημαντικό αριθμό μουσείων σε χωρική εγγύτητα μεταξύ τους.	- Χαμηλή ποιότητα εκθεσιακών υποδομών και μέσων
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ-ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ-ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ul style="list-style-type: none"> - Τις τελευταίες δύο δεκαετίες είναι σε εξέλιξη ένα πρόγραμμα για την ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης που είναι σκόπιμο να συνεχιστεί ολοκληρώνοντας και συμπληρώνοντας υπάρχουσες ή /και εν εξελίξει παρεμβάσεις. - Η αξιοποίηση και η ανάδειξη του ιστορικού κέντρου της Κομοτηνής μπορεί να αποτελέσει επιταχυντή - Ύπαρξη υποδομών Σύγχρονου Πολιτισμού, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν μέσα από τοπικές και περιφερειακές συνέργειες. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η αναβάθμιση της περιοχής επέμβασης είναι ένα σύνθετο πρόγραμμα μικρών και μεγάλων έργων που πρέπει να ωριμάσει και να υλοποιηθεί παράλληλα με τα έργα που είναι σε εξέλιξη προκειμένου να επιτευχθεί ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας. Οποιαδήποτε αστοχία θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο λειτουργικό, ενιαίο χαρακτήρα.

ΑΞΟΝΑΣ 3: Οικονομική και Κοινωνική Ενδυνάμωση	
ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΣΘΕΝΗ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> - Η πόλη της Κομοτηνής βρίσκεται σε κομβική γεωγραφική θέση: σε πολύ μικρή χρονοαπόσταση από τα σύνορα με τη Βουλγαρία και την Τουρκία, πολύ κοντά σε 2 αεροδρόμια (Αλεξανδρούπολης και Χρυσούπολης) και επίσης πολύ κοντά σε 2 λιμάνια (Αλεξανδρούπολης και Καβάλας). - Γαστρονομική αναγνωρισιμότητα - Ανάπτυξη νέων δυναμικών κλάδων επιχειρήσεων στον ενεργειακό τομέα. 	<ul style="list-style-type: none"> - Σταθερά υψηλό ποσοστό ανεργίας στην περιοχή, το οποίο παραμένει (2022) στο 16,8% - Έλλειψη επαρκούς εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού. - Έλλειψη οργανωμένης και αποτελεσματικής προβολής των τοπικών προϊόντων παρά την αναγνωρισιμότητα της πόλης στον τομέα της τοπικής γαστρονομίας. - Σημαντικό τμήμα του γενικού πληθυσμού διαβιεί στα όρια του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, - Έλλειψη επαρκών υποδομών φροντίδας βρεφών και νηπίων αναφορικά με την ενεργή υποστήριξη των νέων εργαζόμενων οικογενειών της πόλης
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ-ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ-ΚΙΝΔΥΝΟΙ
<ul style="list-style-type: none"> - Σημαντική ανταπόκριση του Δήμου στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες των δημοτών λόγω των εξωτερικών προκλήσεων (πανδημία, ενεργειακή και περιβαλλοντική κρίση, κλπ). - Ύπαρξη εθελοντικών ομάδων από τους κατοίκους με αξιόλογη δράση στο κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα και ανάπτυξη δομής συνεργασίας εθελοντικών ομάδων. - Η ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών πολιτισμού, ψυχαγωγίας και αναψυχής θα υποστηρίξει τη δημιουργία επιχειρήσεων και θέσεων απασχόλησης, κυρίως νέων. Ανάλογη θετική επίπτωση προβλέπεται ότι θα έχει η ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Διατήρηση της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα λόγω μη ανάπτυξης κλάδων που μπορεί να την απορροφήσουν - Η θετική πληθυσμιακή δυναμική που είχε διαπιστωθεί στο παρελθόν και που θα μπορούσε να αποτελέσει αναπτυξιακό παράγοντα, φαίνεται ότι σταδιακά εκλείπει.

3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΣ

3.1 Όραμα - Επιδιώξεις

Το αναπτυξιακό όραμα για την Κομοτηνή είναι **ο μετασχηματισμός της σε μία σύγχρονη, λειτουργική, ανθεκτική και κοινωνικά συμπεριληπτική πόλη**, όπου η ποιότητα ζωής, η βιωσιμότητα, η πολιτιστική ταυτότητα και η οικονομική δυναμική συνυπάρχουν αρμονικά, συμβάλλοντας στην ευημερία όλων των πολιτών της. Η στρατηγική κατεύθυνση βασίζεται στην ανάγκη δημιουργίας ενός συνεκτικού, προσβάσιμου και πολυλειτουργικού αστικού περιβάλλοντος, που σέβεται την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά της πόλης, ενώ ταυτόχρονα ενσωματώνει τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της πράσινης μετάβασης.

Ο κεντρικός στρατηγικός στόχος της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης είναι η ολοκληρωμένη αναβάθμιση του αστικού ιστού, τόσο στο ιστορικό και εμπορικό κέντρο όσο και στις γειτονιές της πόλης, ώστε να επιτευχθεί η λειτουργική και αισθητική αναγέννηση του δημόσιου χώρου, η διεύρυνση της βιώσιμης κινητικότητας, η τόνωση της κοινωνικής συνοχής και η ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας. Η Στρατηγική στοχεύει όχι μόνο στη φυσική ανάπλαση, αλλά και στην κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση, με στόχο τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος φιλικού για κατοίκους, επισκέπτες και επενδυτές.

Η αναβάθμιση του ιστορικού κέντρου και των πολιτιστικών υποδομών λειτουργεί ως μοχλός για την ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της Κομοτηνής και την ενίσχυση του ρόλου της ως πολιτιστικού και τουριστικού προορισμού. Παράλληλα, οι επεμβάσεις στον δημόσιο χώρο και η ενίσχυση της προσβασιμότητας θεραπεύουν τις χωρικές ασυνέχειες, αποκαθιστούν τη συνδεσιμότητα μεταξύ του κέντρου και των γειτονιών και προωθούν ένα μοντέλο πόλης ανθρωποκεντρικό, πράσινο και ανθεκτικό.

Το όραμα και οι επιδιώξεις της Στρατηγικής διαρθρώνονται γύρω από τους ακόλουθους κεντρικούς άξονες:

- Δημιουργία ενός σύγχρονου μοντέλου βιώσιμης αστικής ζωής, που ενσωματώνει τις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος, της βιώσιμης κινητικότητας, της ενεργειακής αποδοτικότητας και της καθολικής προσβασιμότητας για όλους τους πολίτες.
- Αποκατάσταση της λειτουργικής και κοινωνικής συνοχής του αστικού χώρου, μέσω της οργανικής σύνδεσης του κέντρου με τις γειτονιές και της ανάδειξης της πολιτισμικής ταυτότητας κάθε χωρικής ενότητας.
- Αισθητική και περιβαλλοντική αναβάθμιση του δημόσιου χώρου, με έμφαση στη δημιουργία φιλικών, ασφαλών και πράσινων χώρων για το σύνολο της κοινωνίας.
- Τόνωση της κοινωνικής συνοχής και ενίσχυση της ποιότητας ζωής, μέσα από έργα που διευκολύνουν την ισότιμη συμμετοχή όλων των πολιτών στην κοινωνική και οικονομική ζωή, και ειδικά την ενσωμάτωση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

- Ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και του τουριστικού δυναμικού, μέσω της δημιουργίας ενός ελκυστικού και δυναμικού αστικού περιβάλλοντος.
- Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενισχύοντας τη διαχρονική σύνδεση της πόλης με την ιστορία και την πολυπολιτισμική της ταυτότητα.

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Κομοτηνής δεν περιορίζεται σε αποσπασματικές παρεμβάσεις, αλλά επιδιώκει μια ολιστική αναδιαμόρφωση του τρόπου ζωής στην πόλη, εστιάζοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην κοινωνική ένταξη και στην ανάδειξη της Κομοτηνής ως πόλης πρότυπο για τη σύγχρονη εποχή.

3.2 Άξονες Προτεραιότητας και Ειδικοί Στόχοι

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής αρθρώνεται σε άξονες προτεραιότητας που απαντούν στις κρίσιμες ανάγκες του αστικού ιστού και ενισχύουν την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανθεκτικότητα της πόλης. Οι άξονες αυτοί διαμορφώνουν ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο παρεμβάσεων, το οποίο επιχειρεί να κεφαλαιοποιεί τα θετικά αποτελέσματα προηγούμενων επενδύσεων και επιταχύνει την αναβάθμιση της λειτουργίας της πόλης σε όλους τους τομείς.

Οι βασικές προτεραιότητες της Στρατηγικής εστιάζουν:

- Στην περιβαλλοντική αναβάθμιση και τη βιώσιμη αστική κινητικότητα, μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αναπλάσεων, ενίσχυση του δημόσιου χώρου και προώθηση ήπιων μορφών μετακίνησης.
- Στην ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας και της κοινωνικής συνοχής, μέσω της αποκατάστασης πολιτιστικών υποδομών και της διεύρυνσης της πρόσβασης σε πολιτιστικά αγαθά.
- Στην ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και της οικονομικής δραστηριότητας, με τη βελτίωση της ελκυστικότητας του αστικού περιβάλλοντος και τη στήριξη της τοπικής αγοράς.

Οι ειδικοί στόχοι της Στρατηγικής είναι:

- Η συνολική βελτίωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών δεικτών της πόλης.
- Η ανάδειξη της Κομοτηνής σε δυναμικό, ανθεκτικό και βιώσιμο αστικό κέντρο διαπεριφερειακής εμβέλειας.
- Η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της ισότητας ευκαιριών, ιδίως για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.
- Η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως καταλύτη για την τοπική ανάπτυξη και τη διαμόρφωση της ταυτότητας της πόλης.

Η Στρατηγική συγκροτείται σε απόλυτη ευθυγράμμιση με το τρίπτυχο βιώσιμο περιβάλλον – πολιτιστική ενίσχυση – κοινωνική και οικονομική συνοχή, εστιάζοντας στην παραγωγή απτών, μετρήσιμων αποτελεσμάτων που βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών και διασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της Κομοτηνής στη νέα προγραμματική περίοδο.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η Στρατηγική σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας και Ειδικών Στόχων

ΑΞΟΝΑΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΣΒΑΑ
1. Αναδιοργάνωση δημόσιου χώρου Βιώσιμη του	Ανάπλαση βασικών οδικών αξόνων	Σ.Σ. 1.1 : Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου
	Βελτίωση της λειτουργίας του αστικού κέντρου προκειμένου να αποτελέσει υψηλής αξίας και αισθητικής πολιτιστικό περιβάλλον	
	Ισορροπη ανάπτυξη γειτονιών και προστασία του χαρακτήρα και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους	
	Διαχείριση της κυκλοφορίας Ι.Χ οχημάτων στο ιστορικό κέντρο	
	Ποσοτική και ποιοτική μεγέθυνση των προσβάσιμων υποδομών και διαδρομών	Σ.Σ. 1.2: Προσβασιμότητα και Ασφάλεια
	Βελτίωση της οδικής ασφάλειας κρίσιμων σημείων του οδικού δικτύου	
	Βελτίωση της υφιστάμενης οδικής υποδομής	
	Βελτίωση της προσβασιμότητας των δημόσιων κτηριακών υποδομών	
	Διαχείριση στάθμευσης και κυκλοφορίας	Σ.Σ. 1.3: Περιβαλλοντική / Ενεργειακή βιωσιμότητα
	Δημιουργία ολοκληρωμένων δικτύων εναλλακτικής μετακίνησης (πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων)	
	Μείωση κατανάλωσης ενέργειας σε δημόσια κτήρια / Ενεργειακή αναβάθμιση	
	Βελτίωση ισοζυγίου μεταξύ δομημένου περιβάλλοντος και χώρων πρασίνου	
2. Τόνωση και προβολή της Ταυτότητας Κομοτηνής Πολιτιστικής της	Ανάδειξη των πολιτιστικών τοποσημών του ιστορικού κέντρου	Σ.Σ. 2.1: Αποκατάσταση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών
		Σ.Σ. 2.2: Ενίσχυση της πολιτιστικής εμπειρίας

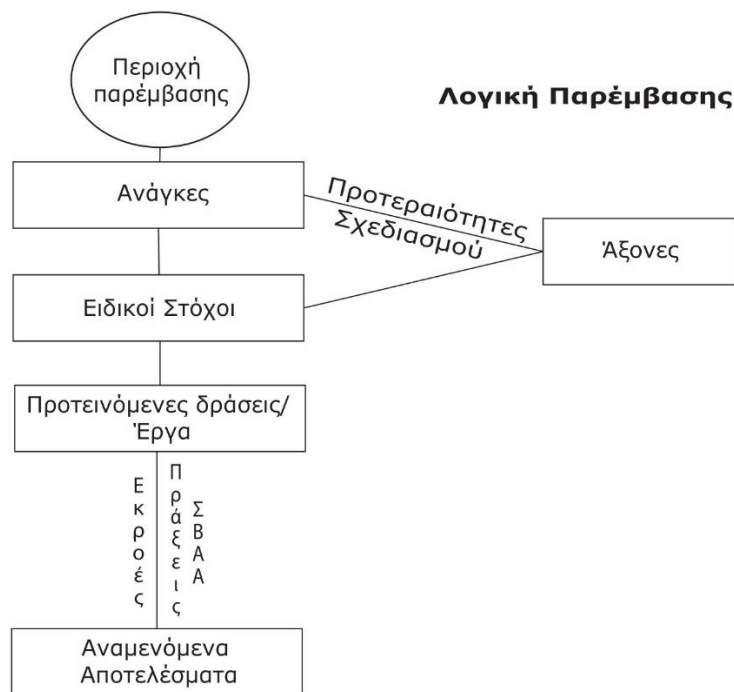
**3. Οικονομική και
Κοινωνική Ενδυνάμωση**

Καταπολέμηση διακρίσεων, προώθηση ίσων ευκαιριών.

**Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής
και Κοινωνικής Συνοχής**

3.3 Η Λογική της παρέμβασης

Στο παρόν Κεφάλαιο θα παρουσιαστεί η Λογική της Παρέμβασης, όπως διαγραμματικά αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Προκειμένου να επιτευχθούν το όραμα και οι Στόχοι της Στρατηγικής έχουν ιεραρχηθεί οι διαπιστωμένες ανάγκες που εντοπίζονται στην περιοχή παρέμβασης, τόσο στον πυρήνα του κέντρου της πόλης όσο και στις γειτονίες του. Οι προτεραιότητες του σχεδιασμού κινούνται σε δύο βασικούς Άξονες:

- Σύνδεση του κέντρου με τις γειτονίες
- Ολοκλήρωση των έργων για την αναγνωσιμότητα της ιστορικής ταυτότητας της Κομοτηνής

Ο σχεδιασμός της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου Προγράμματος που αναπτύσσεται σταδιακά και που κάθε φάση του συνδέεται τόσο με την προηγούμενη όσο και με την επόμενη με αποτέλεσμα να εξασφαλίζεται η μεταξύ τους συνάφεια, και συμπληρωματικότητα, τόσο σε επίπεδο στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων, όσο και σε επίπεδο έργων.

Ειδικότερα, ο προτεινόμενος σχεδιασμός βρίσκεται σε συνέργεια με:

- τις παρεμβάσεις που έχουν υλοποιηθεί τις τελευταίες δεκαετίες για την αστική ανάπτυξη,
- τις τρέχουσες παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο ιστορικό και το σύγχρονο κέντρο μέσα από χρηματοδοτούμενα προγράμματα,
- τις παρεμβάσεις που σχεδιάζονται να τρέξουν παράλληλα μέσα από άλλα προγράμματα και χρηματοδοτήσεις κατά την επόμενη χρηματοδοτική περίοδο.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνεται η εννοιολογική και χωρική συνάφεια των Προτεινόμενων έργων της ΣΒΑΑ με το Πρόγραμμα των έργων α) που έχουν ολοκληρωθεί, β) που είναι σε εξέλιξη και γ) που σχεδιάζονται και αφορούν προγραμματικές δεσμεύσεις.

Η ΣΒΑΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ: ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΩΝ

Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η ανταποδοτικότητα του εγχειρήματος και τα πολλαπλασιαστικά οφέλη για την βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται ο συνολικός Πίνακας των έργων που υπηρετούν τη Στρατηγική ανά Ειδικό Στόχο, Πηγή Χρηματοδότησης, Ταμείο και με πληροφορίες ως προς την κατάσταση στην οποία βρίσκεται κάθε ένα προκειμένου να τεκμηριωθεί η συνεκτική λογική της παρέμβασης.

Στη συνέχεια, παρουσιάζεται αναλυτικότερα το συνολικό Πρόγραμμα των έργων της Στρατηγικής που προτείνονται προς χρηματοδότηση από το ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 – 2027 προκειμένου να τεκμηριωθεί η συμβολή τους στην ικανοποίηση των Ειδικών Στόχων και των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ				
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΙΧΟΙ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ / ΕΡΓΑ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΓΟΥ
Α.Π 1. Βιώσιμη Αναδιοργάνωση του Δημόσιου Χώρου				
ΣΣ 1.1 Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου. ΣΣ 1.2 Προσβασιμότητα και Ασφάλεια ΣΣ 1.3 Περιβαλλοντική βιωσιμότητα Σ.Σ. 3.1 Τόνωση Επιχειρηματικότητας	Ολοκληρωμένη Ανάπλαση κεντρικών οδών της πόλης της Κομοτηνής Ενίσχυση της Μικροκινητικότητας: Προμήθεια, εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία ολοκληρωμένου συστήματος μίσθωσης ηλεκτρικών ποδηλάτων	ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027 /ΣΒΑΑ Ε.Π ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014 - 2020	ΕΤΠΑ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΝΕΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΝΤΑΓΜΕΝΟ /ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΟ
Α.Π 2: Τόνωση και προβολή της Πολιτιστικής Ταυτότητας της Κομοτηνής				
Σ.Σ 2.1 Αποκατάσταση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών Σ.Σ.	Αναβάθμιση Πολιτιστικού Κέντρου «ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ».	ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027 /ΣΒΑΑ	ΕΤΠΑ	ΝΕΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ
Α.Π 3. Οικονομική και Κοινωνική Ενδυνάμωση				

Σ.Σ. 3.2 Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής	Δράσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με Ομάδες στόχου ευάλωτες ομάδας	ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027 /ΣΒΑΑ	ΕΚΤ	ΝΕΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ
	Λειτουργική Και Ενεργειακή Αναβάθμιση Β΄ Βρεφονηπιακού Σταθμού Της ΙΜΜΚ	ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027/ΣΒΑΑ	ΕΤΠΑ	ΝΕΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ
Α.Π 4. Υποστήριξη Εφαρμογής και Ενημέρωση				
Σ.Σ 4 Υποστήριξη Εφαρμογής και Ενημέρωση	Δράσεις για την Υποστήριξη της Εφαρμογής της ΣΒΑΑ και Ενημέρωση	ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027 /ΣΒΑΑ	ΕΤΠΑ:	ΝΕΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ

Α.Π 1. Βιώσιμη Αναδιοργάνωση του Δημόσιου Χώρου	
ΣΣ 1.1 Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου.	
ΣΣ 1.2 Προσβασιμότητα και Ασφάλεια	
ΣΣ 1.3 Περιβαλλοντική βιωσιμότητα	
-	ΔΡΑΣΗ: Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα για την ανάπλαση κεντρικών οδών της πόλης

Η δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε 10 οδούς του αστικού κέντρου για την βελτίωση της κίνησης των πεζών και οχημάτων, την αποτροπή της παράνομης στάθμευσης, τη δημιουργία νέων ή την αναβάθμιση υφιστάμενων ποδηλατοδρόμων, τον εκσυγχρονισμό του οδο φωτισμού, όπου δεν έχει γίνει μέχρι τώρα κάποια παρέμβαση, με σύγχρονης αισθητικής και ενεργειακά αποδοτικά φωτιστικά ή την μετατόπιση των υφιστάμενων ιστών φωτισμού, σε περίπτωση που παρεμποδίζουν την απρόσκοπτη διέλευση των πεζών και των ποδηλάτων, την ανακατασκευή ή και διαπλάτυνση, όπου είναι αναγκαίο, των πεζοδρομίων με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον.

Η συνολική παρέμβαση αφορά 121.490 τ.μ. επιφάνειας οδοστρώματος και πεζοδρομίων, καθώς και περίπου 8.008 μ.μ. ποδηλατοδρόμων. Προβλέπονται: εργασίες οδοποιίας, οικοδομικές εργασίες, ηλεκτρολογικές εργασίες και εργασίες πρασίνου. Περιλαμβάνονται εργασίες εκσκαφής επί του οδοστρώματος και των πεζοδρομίων, αποξηλώσεις/ μετατοπίσεις υφιστάμενων φωτιστικών σωμάτων, τοποθέτηση δικτύων και επιστρώσεις οδοστρώματος και πεζοδρομίων με νέα υλικά, οδεύσεις για ΑΜΕΑ, διαμόρφωση χώρων στάθμευσης επί των οδών και δημιουργία ποδηλατοδρόμων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές.

Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλλουν σημαντικά στην συνολικότερη αναβάθμιση του αστικού χώρου, στην επίτευξη της ανεμπόδιστης και ασφαλούς κυκλοφορίας των πεζών, στην οργάνωση της στάθμευσης, στην ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και γενικότερα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Η προτεινόμενη παρέμβαση ανταποκρίνεται σε κάθε έναν χωριστά, όσο και συνολικά σε τέσσερις Σ.Σ της Στρατηγικής: 1.1 Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου, 1.2 Προσβασιμότητα και Ασφάλεια, 1.3 Περιβαλλοντική βιωσιμότητα Σ.Σ. 3.1 Τόνωση Επιχειρηματικότητας και ικανοποιεί τις ανάγκες που έχουν διαπιστωθεί στα προηγούμενα κεφάλαια.

Α.Π 2: Τόνωση και προβολή της Πολιτιστικής Ταυτότητας της Κομοτηνής	
Ε.Σ 2.1 Αποκατάσταση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών	
Ε.Σ. 2.2: Ενίσχυση της πολιτιστικής εμπειρίας	
-	ΔΡΑΣΗ: ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ «ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ».

Το πολιτιστικό κέντρο «Καπναποθήκη» σχεδιάστηκε ως κέντρο συγκέντρωσης/αποθήκευσης καπνού, εξ' ου και η παραμένουσα ονομασία. Η κατασκευή του από τον Εθνικό Οργανισμό Καπνού ξεκίνησε με την έκδοση πολεοδομικής αδειάς, το 1959. Περιήλθε στην ιδιοκτησία του Δήμου, ανακαινίσθηκε και εγκαινιάστηκε ως πολιτιστική «Κυψέλη» το Δεκέμβριο του 2010.

Από τότε μέχρι και σήμερα, φιλοξενεί πλήθος δραστηριοτήτων, από διάφορους συλλόγους της πόλης, όπως διδασκαλία χορών, θεατρικές ομάδες, εργαστήρια εικαστικών τεχνών και παραδοσιακών τεχνών, διδασκαλία παραδοσιακών μουσικών οργάνων και αθλητικές ομάδες. Επίσης, αποτελεί τη φυσική έδρα πολιτιστικών -και άλλων- συλλόγων. Μερικοί από τους συλλόγους που σήμερα χρησιμοποιούν το κτήριο είναι οι εξής:

- Φιλοτέχνες
- Σύλλογος Ανατολικορωμιωτών
- Alma Libre
- Σύλλογος Μέριμνας ΑΜΕΑ ΑΞΙΩ «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ»
- Πολιτιστική Κοινότητα Νέων Κομοτηνής
- ΘΡΑΚΕΣ
- Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής
- Μαθηματική Εταιρεία Ελλάδος – Παράρτημα Κομοτηνής
- Σύλλογος Ηπειρωτών
- Αθλητικός Σύλλογος ΤΑΕΚΒΟΝΤΟ
- ΔΗΠΕΘΕ

Το πολιτιστικό κέντρο «Καπναποθήκη» εξυπηρετεί, εδώ και 14 χρόνια, πάγιες και διαρκείς ανάγκες των πολιτιστικών φορέων της Κομοτηνής και είναι ένα ζωντανό «κύτταρο» της πόλης που υποδέχεται χιλιάδες παιδιά, εφήβους και ενηλίκους. Χαρακτηριστικά, ο σύλλογος «Θράκες» έχει περί τα 350 ενεργά μέλη, ο σύλλογος «Φιλοτέχνες» 300 μέλη και ο σύλλογος Ανατολικορωμιωτών άλλα 250. Υπολογίζεται πως, συνολικά, στην παρούσα φάση, άνω των 2.000 Κομοτηναίων δραστηριοποιούνται στο κτήριο, ενώ με την προτεινόμενη αποκατάσταση, που θα αξιοποιηθούν με βέλτιστο τρόπο όλοι οι διαθέσιμοι χώροι, θα επεκταθεί σημαντικά η χρήση του.

Η προτεινόμενη παρέμβαση αφορά την κτηριακή και ενεργειακή αναβάθμιση καθώς και την εξασφάλιση της προσβασιμότητας του πολιτιστικού κτιρίου ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ.

Στόχος είναι η κτηριακή αποκατάσταση, ο λειτουργικός εκσυγχρονισμός και η αισθητική αναβάθμιση της Καπναποθήκης, ώστε να αποτελέσει επάξια το κύριο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Κομοτηνής

Στο κτήριο θα εγκατασταθούν οι υπηρεσίες της Αντιδημαρχίας Πολιτισμού σε νέους χώρους γραφείων στην «Καπναποθήκη», έτσι ώστε, αφενός να στεγαστούν επαρκώς οι εν λόγω υπηρεσίες και αφετέρου να υπάρχει συνεχής επίβλεψη της λειτουργίας του κτηρίου και της συντήρησής του.

Έτσι, ο πρώτος όροφος του μικρότερου τμήματος του κτηρίου, δίπλα στην κεντρική είσοδο της οδού Κονδύλη, θα αποτελέσει την έδρα των υπηρεσιών της Αντιδημαρχίας Πολιτισμού, που θα διαχειρίζεται το Πολιτιστικό Κέντρο.

Στη νέα της μορφή η «Καπναποθήκη» θα διαθέτει διαφόρων εμβαδών, πλήρως εξοπλισμένες αίθουσες για χορό, μουσική, θέατρο, ζωγραφική, χειροτεχνίες, παραδοσιακές τέχνες, ψηφιακές εφαρμογές, αθλητικές δραστηριότητες, αλλά και αίθουσες συνεδριάσεων, σεμιναρίων, περιοδικών εκθέσεων και μεγάλη, πολυλειτουργική αίθουσα εκδηλώσεων.

Όλοι οι χώροι δραστηριοτήτων θα είναι διαθέσιμοι σε κάθε ενδιαφερόμενο σύλλογο, ομάδα πολιτών ή και μεμονωμένους πολίτες, οι οποίοι θα αιτούνται την περιοδική ή μοναδική χρήση τους για συγκεκριμένες μέρες και ώρες στην Αντιδημαρχία Πολιτισμού.

Α.Π 3:Οικονομική και Κοινωνική Ενδυνάμωση
Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής
Δράσεις για την συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων (παιδιά, ΑμΕΑ, ηλικιωμένοι) στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς

Στον Σ.Σ 3.2 «Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής» προβλέπονται δράσεις για την κοινωνική ενσωμάτωση ευάλωτων ομάδων, καθώς και την ενίσχυση των υποδομών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της πόλης, με απώτερο στόχο την στήριξη των κατοίκων της πόλης, τα οποία θα αναλάβουν φορείς με εξειδίκευση και εμπειρία στον τομέα αυτό, όπως το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, ο Σύλλογος Ατόμων με Κινητικά Προβλήματα & Φίλων Ν. Ροδόπης «ΠΕΡΠΑΤΩ», ο Σύλλογος Μέριμνας Α.με.Α Νοητικής υστέρησης Ν. Ροδόπης «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ» και ο Κ.ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α.Ε..

Πιο Συγκεκριμένα:

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης θα υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης – Παρέμβασης με στόχο την ευαισθητοποίηση πολιτών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την πρόληψη της βίας, την ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων καθώς και την έγκαιρη αντιμετώπιση κρίσεων αλλά και της ενεργειακής φτώχειας. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το σχεδιασμό δράσεων και παρεμβάσεων

1. για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας των πολιτών και ειδικότερα των νέων και των γυναικών και την ανάπτυξη του εθελοντισμού,
2. την ενίσχυση της ψυχο-κοινωνικής ανθεκτικότητας των μετεχόντων.
3. την ανάπτυξη δράσεων για την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της βίας και συγκρούσεων
4. την ανάπτυξη δράσεων για την έγκαιρη αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης.

Θα δημιουργηθούν επίσης ομάδες νέων εγχειρημάτων-ομάδες εργασιών που θα ενισχύσουν τη συνεργασία του ΔΠΘ με την τοπική κοινωνία και θα αναπτύξουν ομαδικές δράσεις όπως:

- α) ομάδα κοινωνικής και ψυχολογικής υποστήριξης που θα παρέχει υπηρεσία φροντίδας και ενίσχυσης ανθεκτικότητας.
- β) Δίκτυο για την πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση της έμφυλης βίας, και της βίας των ανηλίκων (σωματικής ψυχολογικής, σεξουαλικής και διαδικτυακής)

- γ) Ανάπτυξη καινοτόμων και δημιουργικών δράσεων Κοινωνικής Εργασίας μέσω τέχνης (εικαστικά, παραμύθια, θεατρικά και μουσικά δρώμενα , κινηματογράφος και φωτογραφία photo voice)
- ζ) δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων για την ανταλλαγή ιδεών και βέλτιστων πρακτικών.
- η) συνεργασία και δράσεις διασύνδεσης με τοπικές επιχειρήσεις, κέντρα κοινότητας και φορείς για την παροχή ευκαιριών απασχόλησης σε ευάλωτες ομάδες

Ο Σύλλογος Μέρμηνας Α.με.Α Νοητικής υστέρησης Ν. Ροδόπης «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ» προγραμματίζει δράσεις με στόχο την συμμετοχή ατόμων με αναπηρία σε δράσεις πολιτισμού. Πρόκειται για την ίδρυση εργαστηρίων σε υπάρχουσα πολιτιστική δομή του Δήμου Κομοτηνής και συγκεκριμένα στο κτίριο της Καπναποθήκης,. Τα εργαστήρια που πρόκειται να υλοποιηθούν θα είναι πλήρως στελεχωμένα με εξειδικευμένο προσωπικό σε εικαστικές και καλλιτεχνικές δράσεις και είναι τα κάτωθι:

- Μουσικό εργαστήριο
- Εργαστήριο κινηματογράφου
- Θεατρικό εργαστήριο
- Εργαστήριο σύγχρονου χορού
- Καλλιτεχνικό εργαστήριο (ενασχόληση με ζωγραφική, πηλό, φωτογραφία)

Τα πολιτιστικά προϊόντα της δράσης αφορούν την υλοποίηση ποικίλων εκδηλώσεων που σχετίζονται με θεατρικές παραστάσεις, σύγχρονου χορού, προβολής ταινιών μικρού μήκους και μουσικής. Οι δημιουργίες των συμμετεχόντων πρόκειται να εκτεθούν στο νέο ψηφιακό μουσείο που πρόκειται να δημιουργηθεί στα πλαίσια της πράξης από εξωτερικούς συνεργάτες.

Ο σύλλογος «ΠΕΡΠΑΤΩ» θα λειτουργήσει Πάρκο Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης. Επιδίωξη του Συλλόγου είναι να προσφέρει την ευκαιρία σε όλο το μαθητικό πληθυσμό της Περιφέρειας Α.Μ.Θ να έρθει σε επαφή με τον αθλητισμό αλλά και να συμπεριλάβει στις δράσεις του ανάπηρα μέλη της κοινωνίας καθώς και άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Μειονότητες, Ρομά).

Οι προβλεπόμενες δράσεις θα υλοποιηθούν στο προσβάσιμο υπαίθριο Αθλητικό Κέντρο του Δήμου Κομοτηνής, το οποίο έχει παραχωρηθεί προς χρήση στο Σύλλογο ΠΕΡΠΑΤΩ, ένα Πάρκο Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης, στο οποίο θα έχουν την δυνατότητα μικροί και μεγάλοι, με ή χωρίς αναπηρία, να γνωρίσουν τα παραολυμπιακά αθλήματα, δοκιμάζοντάς τα. Αθλήματα όπως η καλαθοσφαίριση σε αναπηρικό αμαξίδιο, το Μπότσια, η ξιφασκία σε αναπηρικό αμαξίδιο, η άρση βαρών σε πάγκο, το βόλεϊ καθιστών, το γκόλμπολ κ.α.

Μέσω του αθλητισμού και πιο συγκεκριμένα των Παραολυμπιακών αθλημάτων τα παιδιά και ενήλικες με και χωρίς αναπηρία θα ευαισθητοποιηθούν, θα αποκτήσουν σεβασμό στο διαφορετικό, θα μάθουν να συναναστρέφονται με ανάπηρα άτομα και να συνυπάρχουν σε ένα πλαίσιο συνεργασίας για επίτευξη κοινών στόχων. Θα υπάρξει διάδοση των αθλητικών ιδεωδών, της σημαντικότητας του αθλητικού πνεύματος και της άθλησης, και της ενσωμάτωσης όπου ανάπηρα και μη ανάπηρα παιδιά θα μπορούν να παίζουν μαζί τα ίδια αθλήματα και να συνεργάζονται. Απώτερος στόχος από αυτή την παρέμβαση είναι να σφυρηλατήσει το αίσθημα της αλληλεγγύης και

αλληλοβοήθειας μεταξύ των νέων δημοτών της πόλης εφαρμόζοντας στην πράξη τις αξίες της συμπερίληψης και του σεβασμού στη διαφορετικότητα.

Ο Κ. Καραθεοδωρή Α.Ε. θα αναπτύξει και θα λειτουργήσει Γραφείο Ενημέρωσης για την Προσβασιμότητα στην πόλη της Κομοτηνής. Μέσω της λειτουργίας του, τα στελέχη του γραφείου ενημέρωσης αναμένεται να συντονίσουν και να υλοποιήσουν μία σειρά από διαδοχικές ενέργειες που θα βελτιώσουν σημαντικά την προσβασιμότητα, θα αποτελέσουν αφετηρία για τη μελέτη και την εφαρμογή παρεμβάσεων στο αστικό περιβάλλον και θα συνηγορούν στην δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου όπου κάθε παρέμβαση θα συμπληρώνει τον συνολικό σχεδιασμό του Δ. Κομοτηνής.

Πιο συγκεκριμένα οι δέσμες δράσεων του Γραφείου είναι οι εξής:

1. Εξυπηρέτηση ανάπηρων πολιτών
2. Σχέδιο Προσβασιμότητας
3. Δικτύωση με εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς Προσβασιμότητας
4. Ανάπτυξη του Δημοσίου Διαλόγου σχετικά με την προσβασιμότητα
5. Εγχειρίδιο για τη διοργάνωση Παραολυμπιακών Ημερών

Α.Π 3:Οικονομική και Κοινωνική Ενδυνάμωση
Ε.Σ. 3.2 Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής
Λειτουργική Και Ενεργειακή Αναβάθμιση Β΄ Βρεφονηπιακού Σταθμού Της ΙΜΜΚ

Η προτεινόμενη Πράξη έρχεται να απαντήσει σε μια ουσιαστική και τεκμηριωμένη ανάγκη της τοπικής κοινωνίας, καθώς η δημιουργία σύγχρονων, ασφαλών και προσιτών υποδομών βρεφικής και νηπιακής φροντίδας αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την υποστήριξη των νέων εργαζόμενων οικογενειών και την προώθηση της ισότητας ευκαιριών στην τοπική κοινωνία, λειτουργώντας ως καταλύτης για την κοινωνική κινητικότητα, την αύξηση της απασχόλησης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, όπως ακριβώς προδιαγράφεται στον Άξονα Προτεραιότητας Ε.Σ. 3.2 του Προγράμματος.

Η αναβάθμιση του υπάρχοντος κτιρίου, το οποίο παρουσιάζει σημαντικές φθορές λόγω παλαιότητας και αδυναμία πλήρους συμμόρφωσης με το ισχύον πολεοδομικό και ενεργειακό θεσμικό πλαίσιο, αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την ασφάλεια, την υγιεινή, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία της προσχολικής φροντίδας. Παράλληλα, η υλοποίηση της Πράξης εξυπηρετεί τη συμμόρφωση με θεσμικές ρυθμίσεις, όπως η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση που καθιερώθηκε με το Ν. 4521/2018, δημιουργώντας νέες αυξημένες ανάγκες σε υποδομές.

Η ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση του Β΄ Βρεφονηπιακού Σταθμού της Ιεράς Μητρόπολης Μαρωνείας και Κομοτηνής θα αποδώσει έναν σύγχρονο, λειτουργικό και αποδοτικό χώρο, ικανό να φιλοξενεί 51 βρέφη και νήπια ετησίως, ενισχύοντας σημαντικά το προσφερόμενο δυναμικό των υπηρεσιών προσχολικής αγωγής στην πόλη, αντιμετωπίζοντας με αυτόν τον τρόπο άμεσα το πρόβλημα της έλλειψης επαρκών, ποιοτικών και συνάμα προσιτών υποδομών βρεφονηπιακής φροντίδας & υποστήριξης που παρατηρείται ολοένα και πιο έντονα στην Κομοτηνή, γεγονός που συχνά οδηγεί σε μείωση της απασχόλησης, υποαπασχόληση ή ακόμα και

αποχώρηση, ιδίως για τις γυναίκες, από την αγορά εργασίας, υπονομεύοντας την οικονομική αυτονομία των οικογενειών και κατά συνέπεια εμμέσως πλην σαφώς τη συνολική αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής.

Η Πράξη, επομένως, συμβάλλει άμεσα στην οικονομική και κοινωνική συνοχή, ενισχύοντας την πρόσβαση των πολιτών σε υψηλής ποιότητας κοινωνικές υπηρεσίες, μειώνοντας τις ανισότητες και καταπολεμώντας τον κοινωνικό αποκλεισμό. Παράλληλα, η ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου μειώνει το ενεργειακό του αποτύπωμα, συμβάλλοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της περιόδου 2021-2027.

Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να καλύψει ένα υπαρκτό και έντονο κενό στην τοπική κοινωνία της Κομοτηνής, ανταποκρινόμενη στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και συμβάλλοντας ουσιαστικά στην οικοδόμηση ενός βιώσιμου, ισότιμου και ανθεκτικού κοινωνικού ιστού.

3.4 Αναμενόμενα Αποτελέσματα

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής στοχεύει στην ανασυγκρότηση και αναβάθμιση της αστικής λειτουργίας της πόλης, με έμφαση στην κοινωνική ένταξη, την οικονομική ανάπτυξη και τη βιώσιμη περιβαλλοντική διαχείριση. Τα προτεινόμενα έργα, συνεκτικά και αλληλοσυμπληρούμενα, έχουν σχεδιαστεί ώστε να παράγουν πολλαπλασιαστικά και μακροχρόνια οφέλη, τα οποία απαντούν στις διαπιστωμένες ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και εναρμονίζονται με τους στόχους του ΕΣΠΑ 2021-2027 και της Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η αποκατάσταση και ο εκσυγχρονισμός των πολιτιστικών υποδομών και αξιόλογων κτηρίων του κέντρου, όπως το Πολιτιστικό Κέντρο «Καπναποθήκη», συντελούν στη διατήρηση και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της πόλης, ενισχύοντας την πολιτιστική ταυτότητα και δημιουργώντας νέες ευκαιρίες & δυνατότητες πολιτιστικής δραστηριότητας και τουριστικής ανάπτυξης. Η διατήρηση της ιστορικής φυσιογνωμίας σε συνδυασμό με τη λειτουργική τους αναβάθμιση, επιτρέπει την ένταξή τους στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική ζωή, αναβαθμίζοντας, αλλά και διεκδικώντας τις προσφερόμενες υπηρεσίες στους κατοίκους και στους πιθανούς επισκέπτες της πόλης, ενδυναμώνοντας παράλληλα τη σχέση των πολιτών με τον πολιτισμό και τον δημόσιο χώρο.

Συγχρόνως, η υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικού σχεδιασμού, με δημιουργία αναβαθμισμένου δικτύου κεντρικών οδών, αισθητική αποκατάσταση, πεζοδρομήσεις, φυτεύσεις και βιοκλιματικές παρεμβάσεις, βελτιώνει ουσιαστικά τη λειτουργικότητα και την προσβασιμότητα του δημόσιου χώρου. Η διαμόρφωση ενός ασφαλούς, φιλικού και βιώσιμου αστικού περιβάλλοντος αναμένεται να ενισχύσει την καθημερινή κινητικότητα, να μειώσει τα φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και να προσφέρει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης & συμπερίληψης σε όλα τα κοινωνικά στρώματα, ανεξαρτήτως ηλικίας ή κινητικών δυνατοτήτων.

Η σύνδεση του προγράμματος αστικών αναπλάσεων με το παράλληλο έργο του Ταμείου Ανάκαμψης για το κέντρο της πόλης ενδυναμώνει τη συνοχή και τη συνέργεια των παρεμβάσεων, διαμορφώνοντας ένα ενιαίο πρότυπο βιώσιμου αστικού ιστού που θα λειτουργεί συνδυαστικά προς όφελος της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας.

Σε κοινωνικό επίπεδο, η αναβάθμιση των υποδομών και η δημιουργία ενός αισθητικά ευχάριστου, προσβάσιμου και ασφαλούς δημόσιου χώρου αναμένεται να ενισχύσει την κοινωνικότητα, τη συνοχή και την αλληλεπίδραση μεταξύ των πολιτών, συμβάλλοντας στη δημιουργία ανθεκτικών κοινοτήτων και στη μείωση κοινωνικών ανισοτήτων. Η βελτίωση των συνθηκών κινητικότητας και προσβασιμότητας ενισχύει με την σειρά της τη δυνατότητα συμμετοχής όλων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, στις κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές δραστηριότητες της πόλης.

Σε οικονομικό επίπεδο, η αισθητή αναβάθμιση της εικόνας και της λειτουργικότητας της πόλης δημιουργεί ένα ελκυστικότερο περιβάλλον για την επιχειρηματική δραστηριότητα, την ανάπτυξη του τουρισμού και την αύξηση της τοπικής κατανάλωσης. Η αναζωογόνηση του εμπορικού κέντρου και η ενίσχυση της επισκεψιμότητας ενδέχεται να οδηγήσουν σε αύξηση των επενδύσεων και σε νέες

θέσεις εργασίας, συμβάλλοντας στην οικονομική ανάπτυξη και την ενδυνάμωση της τοπικής αγοράς.

Σε περιβαλλοντικό επίπεδο, η εφαρμογή αρχών βιώσιμου και βιοκλιματικού αστικού σχεδιασμού, οι φυτεύσεις και οι πράσινες υποδομές, καθώς και οι ενεργειακές αναβαθμίσεις κτηρίων και υποδομών, μειώνουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της πόλης, συμβάλλοντας στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής & στη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, καθιστώντας την πιο ανθεκτική, ενώ συμβάλλουν ενεργά και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και του μικροκλίματος.

Τα συνολικά αναμενόμενα οφέλη της Στρατηγικής συνοψίζονται σε:

- Τη συνολική βελτίωση της λειτουργικότητας, της αισθητικής και της προσβασιμότητας του αστικού χώρου.
- Την ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας, της κοινωνικής συνοχής και της πολιτιστικής δραστηριότητας.
- Τη δημιουργία προϋποθέσεων για οικονομική ανάπτυξη μέσω της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της τοπικής αγοράς.
- Τη στήριξη της βιώσιμης κινητικότητας και της ενεργειακής αποδοτικότητας.
- Τη συμβολή στη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου, ανθεκτικού και συμπεριληπτικού αστικού περιβάλλοντος.

Η Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής, μέσα από τις στοχευμένες παρεμβάσεις της, αναμένεται να αποτελέσει παράγοντα μετασχηματισμού της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας, ενισχύοντας ταυτόχρονα τη συνοχή, την ανθεκτικότητα και την ελκυστικότητα της πόλης στο σύνολό της.

4. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΒΑΣΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Το Πρόγραμμα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής για την περίοδο 2021 – 2027 αποτελεί ένα κρίσιμο χρηματοδοτικό εργαλείο αντλώντας πόρους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) και λειτουργώντας συμπληρωματικά και σε συνέργεια με παράλληλα προγράμματα συγχρηματοδοτούμενων έργων και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Για την κατάρτιση του Προγράμματος ελήφθησαν υπόψη:

- Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 21-27 (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27)
- Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης
- Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
- Το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Κομοτηνής
- Το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας
- Το Σχέδιο «Ελλάδα 2.0» του Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας
- Οι Εθνικές κατευθύνσεις και τα επίσημα κείμενα πολιτικής για τον Πολιτισμό, τον Τουρισμό, το Κλίμα και την Ενέργεια.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα πορίσματα και οι προτάσεις που περιλαμβάνονται στα κείμενα αυτά και συσχετίζονται με την προτεινόμενη Στρατηγική του Δήμου Κομοτηνής.

4.1 ΠεΠ Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης 2021 - 2027

Οι Στρατηγικοί Στόχοι του Προγράμματος της Π-ΑΜΘ για την Περίοδο 2021 – 2027⁶ είναι:

- η στήριξη και η επανεκκίνηση της οικονομίας,
- η προστασία και αξιοποίηση του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος και των πολιτιστικών πόρων,
- η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Το Πρόγραμμα ΑΜΘ 2021 – 2027 διαρθρώνεται σε Πέντε Προτεραιότητες, σε αντιστοιχία με τους Πέντε Στόχους Πολιτικής (ΣΠ) του ΕΣΠΑ 2021 – 2027, και αναλύεται σε επιμέρους Ειδικούς Στόχους (Ε.Σ), ο κάθε ένας από τους οποίους εξειδικεύεται σε κατηγορίες δράσεων.

Η προτεινόμενη Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής είναι απολύτως συμβατή με τον Στόχο Πολιτικής (εφεξής Σ.Π) 5 ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ και ειδικότερα με τις προβλέψεις του ΠεΠ ΑΜΘ για την αστική ανάπτυξη μέσω της Προτεραιότητας (εφεξής Π) 5 - Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ και του Ειδικού Στόχου (εφεξής Ε.Σ) **«RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές»**, και επιπλέον προβλέπεται στις δράσεις του Ε.Σ καθώς αναφέρεται ως διακριτή δράση με κωδ. RSO5.1.β.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα, οι βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα αστικά κέντρα της Π-ΑΜΘ είναι *«η αυξημένη ανεργία, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός, η αξιοποίηση και αναβάθμιση δημόσιων χώρων προς όφελος των κατοίκων, συνδυαστικά με την βελτίωση των συνθηκών αστικής κινητικότητας και της περιβαλλοντικής αναβάθμισης [...] Οι ΣΒΑΑ [...] Μεταξύ άλλων θα ενδυναμώσουν τη βιώσιμη αστική κινητικότητα βασική προϋπόθεση της οποίας συνιστούν τα ΣΒΑΚ»*⁷

Κατά συνέπεια, η προτεινόμενη Στρατηγική ανταποκρίνεται πλήρως στις ανωτέρω προκλήσεις καθώς μέσω του Άξονα Προτεραιότητας 1. «Βιώσιμη Αναδιοργάνωση του δημόσιου χώρου» και των Ειδικών Στόχων 1.1: Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου, 1.2 : Προσβασιμότητα και Ασφάλεια και 1.3: Περιβαλλοντική βιωσιμότητα, επιδιώκεται η λειτουργική αναβάθμιση και περιβαλλοντική εξυγίανση του αστικού χώρου και ενισχύεται η βιώσιμη αστική κινητικότητα.

⁶ Επιτελική Σύνοψη Προγράμματος (16.02.2023), σελ 3

https://www.eydamth.gr/images/site_2017/ArticleID_547/Summary_Greek_final.pdf

⁷ Εγκεκριμένο Πρόγραμμα 00_sfc2021-PRG-2021EL16FFPR006-1.2 (16.02.2023), Πίνακας 1 «Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής» σελ.48 – 49

https://www.eydamth.gr/images/site_2017/ArticleID_547/00_sfc2021-PRG-2021EL16FFPR006-1.2_approved.pdf

Επιπλέον, η Στρατηγική ανταποκρίνεται πλήρως στην Προτεραιότητα του ΠΕΠ ΑΜΘ (Π4Α - Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής, ΕΤΠΑ) αναφορικά με τον ενισχυμένο ρόλο του Πολιτισμού και τη διασύνδεσή του με τον Τουρισμό για την οικονομική και κοινωνική τόνωση τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο μέσω του Ε.Σ **«RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία»**. Οι βασικές προκλήσεις, σύμφωνα με το Πρόγραμμα αφορούν τη *«διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με την ανάδειξη & αξιοποίηση σημαντικών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς με στόχο την ενίσχυση της προβολής & την αύξηση της ελκυστικότητας & επισκεψιμότητας»*. Στο πλαίσιο αυτό *«το Πρόγραμμα επικεντρώνεται στην αναβάθμιση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών [...], στην υποστήριξη πολιτιστικών θεσμών και δράσεων παραγωγής σύγχρονου πολιτισμού»*.

Κατά συνέπεια η προτεινόμενη Στρατηγική μέσω του Άξονα Προτεραιότητας 2 και των Σ.Σ 2.1: Αποκατάσταση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών και 2.2: Ενίσχυση της πολιτιστικής εμπειρίας είναι απολύτως συμβατή με τις ανωτέρω κατευθύνσεις.

Τέλος, η Στρατηγική, μέσω του Άξονα Προτεραιότητας 3. Οικονομική και Κοινωνική Ενδυνάμωση και των Στόχων ΣΒΑΑ 3.1 Τόνωση Επιχειρηματικότητας και 3.2 Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής, ανταποκρίνεται στην Προτεραιότητα του ΠΕΠ ΑΜΘ –(Π4Β Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας, ΕΚΤ+) και είναι συμβατή με τους Ε.Σ **«ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση»** και **«ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή»** καθώς και με τον Ε.Σ **«ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες»**

Τέλος, η προτεινόμενη Στρατηγική του Δήμου Κομοτηνής βρίσκεται σε πλήρη σύνδεση και συμπληρωματικότητα με την ΟΧΕ Εγνατία, η οποία προβλέπεται ότι θα συνεχίσει αναθεωρημένη την περίοδο 2021 – 2027 τόσο σε επίπεδο Προτεραιοτήτων όσο και σε επίπεδο προτεινόμενων δράσεων.

Στην συνέχεια παρουσιάζονται οι Πίνακες Συνάφειας της ΣΒΑΑ με το ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027

Στον 1^ο Πίνακα (Πίνακας Συνάφειας 1) παρουσιάζεται συνοπτικά η συνάφεια και συνέργεια στις προτεινόμενες Στρατηγικές του Δήμου Κομοτηνής με τους Στόχους Πολιτικής καθώς και με τις Προτεραιότητες, τους Ειδικούς Στόχους και τις προβλεπόμενες δράσεις του ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 – 2027.

Στον 2^ο Πίνακα (Πίνακας Συνάφειας 2) αποτυπώνεται η εξειδίκευση της συνάφειας και συμπληρωματικότητας σε επίπεδο Ειδικών Στόχων, Δεικτών Εκροής και Δεικτών Αποτελέσματος μεταξύ του ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 – 2027 και της ΣΒΑΑ. Οι δείκτες αυτοί θα χρησιμοποιηθούν στη συνέχεια με την αναλυτική παρουσίαση των προτεινόμενων έργων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ 1					
ΣΠ	ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027			ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	
	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΜΕΣΗ / ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ / ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΜΜΕΣΗ ΣΥΜΒΟΛΗ / ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ
ΣΠ2	Π2. Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων και Υποδομών	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	RSO2.1.α. Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια / δημοτικά κτίρια περιφερειακής και τοπικής αρμοδιότητας σε τομείς όπως υγεία, εκπαίδευση, αθλητισμός, πολιτισμός, δημόσια διοίκηση και αυτοδιοίκηση κ.α.		✓
ΣΠ3	Π3. Βελτίωση της συνδεσιμότητας της Π-ΑΜΘ	RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυννοριακή κινητικότητα	RSO3.2.α. Παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και της προσβασιμότητας των πολιτών.	✓	
ΣΠ4	Π4Α Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ)	RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης,	RSO4.2.α. Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας.	✓	

		RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία	RSO4.6.ε. Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών. RSO4.6.δ. Δράσεις προβολής τουριστικών πόρων και θεματικών μορφών τουρισμού. RSO4.6.στ. Δράσεις προβολής και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς	✓	
		ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες,	ESO4.11.ζ Δράσεις για την συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς Νέα δράση η οποία αφορά την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των ομάδων στόχου και της διαβίωσης και ενεργούς συμμετοχής στην τοπική κοινότητα. Στις ομάδες στόχου περιλαμβάνονται παιδιά, ΑμεΑ και ηλικιωμένοι	✓	
	Π5 Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην ΠΑΜΘ	RSO5.1 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές	Ανάδειξη περιοχών ιστορικού, εμπορικού, πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος. Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των δημόσιων κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων. Κατασκευή, αναβάθμιση υποδομών πρόσβασης-ασφάλειας-εξυπηρέτησης ΑμεΑ. Κατασκευή / Επέκταση / Αναβάθμιση ποδηλατοδρόμων. Κατασκευή / Επέκταση / Αναβάθμιση αστικού οδικού δικτύου	✓	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ 2: ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ		ΔΕΙΚΤΕΣ			
ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 - 2027	ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΚΚΡΟΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία	Σ.Σ. 1.1 : Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου Σ.Σ. 1.2: Προσβασιμότητα και Ασφάλεια Σ.Σ. 2.1: Αποκατάσταση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών Σ.Σ. 2.2: Ενίσχυση της πολιτιστικής εμπειρίας	RCO77 - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	Πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι	RCR77 - Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	Επισκέπτες/έτος
		PSO911 - Δράσεις τουριστικής προβολής	Δράσεις		
RSO5.1 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές	Σ.Σ. 1.1 : Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου Σ.Σ. 1.2: Προσβασιμότητα και Ασφάλεια Σ.Σ. 1.3: Περιβαλλοντική / Ενεργειακή βιωσιμότητα Σ.Σ. 2.1: Αποκατάσταση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών Σ.Σ. 2.2: Ενίσχυση της πολιτιστικής εμπειρίας	RCO58 - Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία	χλμ.	RCR64 - Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία	Χρήστες/έτος
		RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Άτομα	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες
		RCO75 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη του	Συμβολή στις στρατηγικές		
		RCO76 - Ολοκληρωμένα έργα χωρικής ανάπτυξης	Έργα		

ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια άνεργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας	Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής	PSO075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Αριθμός στρατηγικών	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες
RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης	Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής	RCO66 - Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	Άτομα	RCR70 - Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	Χρήστες/έτος
ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας	Σ.Σ. 3.1 Τόνωση Επιχειρηματικότητας	PSO075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Αριθμός στρατηγικών	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες

που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία					
ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες,	Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής	EECO05 - Απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων	Ατομα	EECR03 - Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Ατομα

4.2 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Π-ΑΜΘ (ΦΕΚ 248/τ'Α.Α.Π/25.09.2018)⁸ αναγνωρίζεται ο ρόλος της Κομοτηνής ως Πρωτεύουσα της Περιφέρειας και τονίζεται η ανάγκη ενίσχυσης του ρόλου της αυτού (2.2.4.1. ΠΧΣΑΑ). Επίσης, καταγράφεται η κομβική της θέση της πάνω στους οδικούς Άξονες (άρθρο 5 «Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης / Δίπολα») και η θέση της στην ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου (Άρθρο 9 Διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου).

Οι συγκεκριμένοι στόχοι που διατυπώνονται στον ΠΧΠ και συνδέονται με την Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής είναι:

- Η επιδίωξη συγκρότησης ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού δικτύου αστικών κέντρων
- Η ενδυνάμωση και βελτίωση των αστικών κέντρων της Περιφέρειας
- Η βελτίωση της προσπελασιμότητας της Περιφέρειας και της εσωτερικής της συνοχής
- Η αναπτυξιακή αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων

4.3 Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης⁹

Στην Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS 3) της Π - ΑΜΘ και ειδικότερα στον Δεύτερο Πυλώνα, που αφορά «τη μεγέθυνση και εμπέδωση των αναδυόμενων κλάδων της περιφερειακής οικονομίας», οι προτεραιότητες που σχετίζονται με την περιοχή παρέμβασης είναι οι εξής:

- Διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος μέσω οργανωτικών και προωθητικών καινοτομιών, και ειδικότερα:
 - i) η δημιουργία ενιαίου συστήματος οργάνωσης, λειτουργίας και διαχείρισης της ένταξης των προϊόντων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, του αγροδιατροφικού και βιοτεχνικού τομέα στο δίκτυο τουρισμός/πολιτισμός της ΠΑΜΘ,
 - ii) η δικτύωση του τουριστικού κλάδου με κλάδους που επηρεάζουν άμεσα το τουριστικό προϊόν (εστίαση, μεταφορές, εμπόριο, μεταποίηση),
 - iii) η ενίσχυση των τουριστικών δικτύων και των ολοκληρωμένων τουριστικών προγραμμάτων / προορισμών.
- Προσέλκυση ή υποστήριξη επενδύσεων σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών που υπηρετούν εμπεδωμένους ή αναδυόμενους κλάδους της περιφερειακής οικονομίας, και ειδικότερα:
 - v) Μάρκετινγκ αγροτικών προϊόντων
 - vi) Ειδικές μορφές τουρισμού (πολιτιστικός τουρισμός, οικοτουρισμός, ιατρικός τουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός, χειμερινός τουρισμός, συνεδριακός τουρισμός, γαστρονομικός τουρισμός, κ.ά.)

4.3 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κομοτηνής (2019- 2023)

Στο εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Κομοτηνής (ΑΔΑ: 6Ε6ΒΩΛΟ-ΑΟΟ), οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Στρατηγικού Σχεδιασμού εκφράζονται

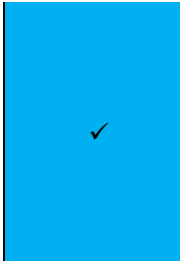
⁸ http://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2020/11/20200728_An_Makedonia_Thraki_FEK.pdf

⁹ Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας Έξυπνης Εξειδίκευσης, Π-ΑΜΘ, Έκδ. 9^η, Απρίλιος 2015, σελ 75

μέσω τεσσάρων Αξόνων Προτεραιότητας, οι οποίοι αναλύονται σε επιμέρους Μέτρα, τα οποία με την σειρά τους εξειδικεύονται σε Δράσεις,

Με βάση το προγραμματικό κείμενο του Δήμου Κομοτηνής, διαπιστώνεται ότι η προτεινόμενη Στρατηγική είναι απολύτως συμβατή με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου. Επιπλέον, σε επίπεδο επιχειρησιακού σχεδιασμού, η ΣΒΑΑ προβλέπει παρεμβάσεις σε ευθεία αντιστοιχία με το Ε.Π του Δήμου και ως εκ τούτου διαπιστώνεται μεγάλη συνέργεια και συμπληρωματικότητα μεταξύ τους, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ 3				
Ε.Π ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2019 -2023			ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΜΕΣΗ / ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ / ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΜΜΕΣΗ ΣΥΜΒΟΛΗ/ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ
2- ΠΟΛΗ ΓΙΑ ΌΛΟΥΣ	2.7. Ανάπτυξη δράσεων πολιτισμού	2.7.1. Λειτουργία ερασιτεχνικών θεατρικών ομάδων για παιδιά, ανάπηρα άτομα, φοιτητές και Τρίτη ηλικία 2.7.5. Οργάνωση θεματικών και καλλιτεχνικών φεστιβάλ και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων 2.7.8. Αναβάθμιση, αξιοποίηση και λειτουργία μουσείων Δήμου Κομοτηνής 2.7.12. Διασύνδεση των αρχαιολογικών και πολιτιστικών χώρων του Δήμου Κομοτηνής και δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών 2.7.12. Δράσεις εξωστρέφειας και διεθνών συνεργασιών	✓	
	2.8. Πολιτικές στήριξης Ανάπηρων Ατόμων	2.8.1. Ενίσχυση της προσβασιμότητας των δημοτικών και δημόσιων χώρων	✓	
		2.8.3. Δικτύωση της Κομοτηνής ως Προσβάσιμος Δήμος σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο	✓	
3- ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	3.4. Παροχή υπηρεσιών υποδομών και διαχείρισης δομημένου περιβάλλοντος	3.4.1. Ανάπλαση και ανάδειξη του ιστορικού κέντρου της Κομοτηνής και κεντρικών περιοχών της. 3.4.2. Δημιουργία master plan για την ανάδειξη της Κεντρικής Πλατείας και του Πάρκου Αγίας Παρασκευής 3.4.3. Ανάπλαση της περιοχής περιζ της Παλιάς Νομικής Κομοτηνής 3.4.5. Εργασίες βελτίωσης της προσβασιμότητας (πεζοδρόμια, βελτίωση αστικών οδών, κατασκευή ραμπών, υποδομές προσβασιμότητας σε δημοτικούς χώρους, κ.α.) 3.4.7. Αστικές αναπλάσεις	✓	

4- ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	4.1. Δράσεις ενίσχυσης της απασχολησιμότητας των πολιτών και καταπολέμησης της ανεργίας	4.1.2. Ίδρυση και λειτουργία γραφείου τοπικής απασχόλησης και επιχειρηματικότητας 4.1.3. Συνεργασία με τοπικούς θεσμικούς φορείς για την ενίσχυση των δράσεων επιχειρηματικότητας 4.1.4. Υποβολή και υλοποίηση προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας και κατάρτιση των επαγγελματιών του Δήμου 4.1.5. Ενίσχυση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον Δήμο Κομοτηνής για την αντιμετώπιση των συνεπειών της Πανδημίας	
-------------------------------	---	---	---

4.4 Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

Το ΣΒΑΚ του Δήμου Κομοτηνής, το οποίο έχει οριστικοποιηθεί στην τελική του μορφή (Παραδοτέο 8 «Τελική Έκδοση ΣΒΑΚ», Μάρτιος 2023) μετά από μακρά διαβούλευση, όπως θα παρουσιαστεί σε επόμενο Κεφάλαιο, προτάσσει τις ακόλουθες πολιτικές με βάση το τελικό σενάριο που υιοθετήθηκε:

- Να καταστεί το ιστορικό εμπορικό κέντρο της πόλης της Κομοτηνής λιγότερο ελκυστικό για το Ι.Χ. αυτοκίνητο, χωρίς όμως να αποκόπτεται η προσβασιμότητα από/προς αυτό.
- Να τεθεί στο επίκεντρο του σχεδιασμού ο άνθρωπος μέσω της ενίσχυσης των υποδομών για τις μη-μηχανοκίνητες μετακινήσεις (αξιόπιστες εναλλακτικές).
- Να δημιουργηθεί μια πόλη προσβάσιμη για όλους.
- Να αμβλυνθούν οι χωρικές ασυνέχειες στον αστικό ιστό.
- Να αυξηθεί το μερίδιο των ΜΜΜ με την αναβάθμιση του συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών.
- Να αναβαθμιστεί το αστικό περιβάλλον με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της ιδιαίτερης ταυτότητας της πόλης.
- Να δημιουργηθούν «ζώνες γειτονιάς» περιφερειακά του κέντρου με στόχο την αποτροπή διαμπερών κινήσεων οχημάτων από τις περιοχές κατοικίας.
- Να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες για στάθμευση, διατηρώντας τις υφιστάμενες θέσεις παρά την οδό σε επίπεδα παρόμοια με την υφιστάμενη κατάσταση και με παράλληλη προώθηση της στάθμευσης εκτός οδού.
- Να γίνει η βιώσιμη διαχείριση του συστήματος αστικών εμπορευματικών μεταφορών με στόχο την ομαλή τροφοδοσία των εμπορικών χρήσεων και τη μείωση των κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Χρήση έξυπνων λύσεων ΤΠΕ (τεχνολογίας τεχνολογιών και επικοινωνίας) για τη διαχείριση της κυκλοφορίας και την οργάνωση της στάθμευσης.
- Προώθηση ηλεκτροκίνησης με στόχο τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
- Επικαιροποίηση πολεοδομικού σχεδιασμού με στόχο την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών των πολιτών σε επίπεδο γειτονιάς.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτό το πλαίσιο των κατευθύνσεων αλλά και την εξειδίκευση που προτείνεται σε επίπεδο άμεσων μέτρων και παρεμβάσεων, είναι εμφανές ότι η προτεινόμενη ΣΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής όχι μόνο ευθυγραμμίζεται πλήρως με το ΣΒΑΚ σε επίπεδο Στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων αλλά κυρίως υιοθετεί μέσα από τα προτεινόμενα έργα και τις δράσεις της ένα σημαντικό σε μέγεθος και σημασία τμήμα του, λαμβάνοντας υπόψη το Σχέδιο Δράσης του ΣΒΑΚ και την προτεραιοποίηση των παρεμβάσεων με χρονικό ορίζοντα το 2027 και το 2032 αντίστοιχα.

Στους Πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνεται α) το εύρος της συνάφειας μεταξύ του ΣΒΑΚ και της ΣΒΑΑ σε επίπεδο Αξόνων προτεραιότητας και μέτρων παρέμβασης (Πίνακας Συνάφειας 4) και β) η συσχέτιση των έργων προτεραιότητας του ΣΒΑΚ με τα έργα της ΣΒΑΑ (Πίνακας Συνάφειας 5).

Στη συνέχεια των Πινάκων παρουσιάζονται κάποιοι ενδεικτικοί Χάρτες του ΣΒΑΚ στους οποίους αποτυπώνονται:

- Η προτεινόμενη ιεράρχηση του οδικού δικτύου της πόλης (**ΣΒΑΚ, Σχήμα 9.5**), με στόχο την αποτελεσματικότερη ρύθμιση της κυκλοφορίας, την αποφυγή διαμπερών κινήσεων μέσα από το αρτηριακό δίκτυο για την προστασία του χαρακτήρα των γειτονιών.
- Το προτεινόμενο δίκτυο των ποδηλατοδρόμων (**ΣΒΑΚ, Σχήμα 9.22**), με στόχο την ολοκλήρωση του υπάρχοντος ποδηλατικού δακτυλίου, τη σύνδεση όλων των συνοικιών της πόλης με το ιστορικό – εμπορικό κέντρο και τη σύνδεση του δικτύου με τους ποδηλατοδρόμους που θα κατασκευάσει η Περιφέρεια ΑΜΘ προς την Πανεπιστημιούπολη και τον οικισμό Κόσμιο
- Η πρόταση για την αναβάθμιση των αστικών υποδομών στην περιοχή παρέμβασης (**ΣΒΑΚ, Σχήμα 9.23**), με στόχο την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου και την βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος.

Τέλος αξίζει να αναφερθεί ότι το ΣΒΑΚ έχει ήδη ξεκινήσει να εφαρμόζεται μέσα από τα έργα που ήδη έχουν ενταχθεί σε παράλληλα προγράμματα με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση (βλ έργα Ταμείου Ανάκαμψης, κ,λπ) και υπό αυτή την έννοια η προτεινόμενη Στρατηγική αποτελεί μία λογική και απόλυτα συνεκτική παρέμβαση που ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις προβλέψεις του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας.

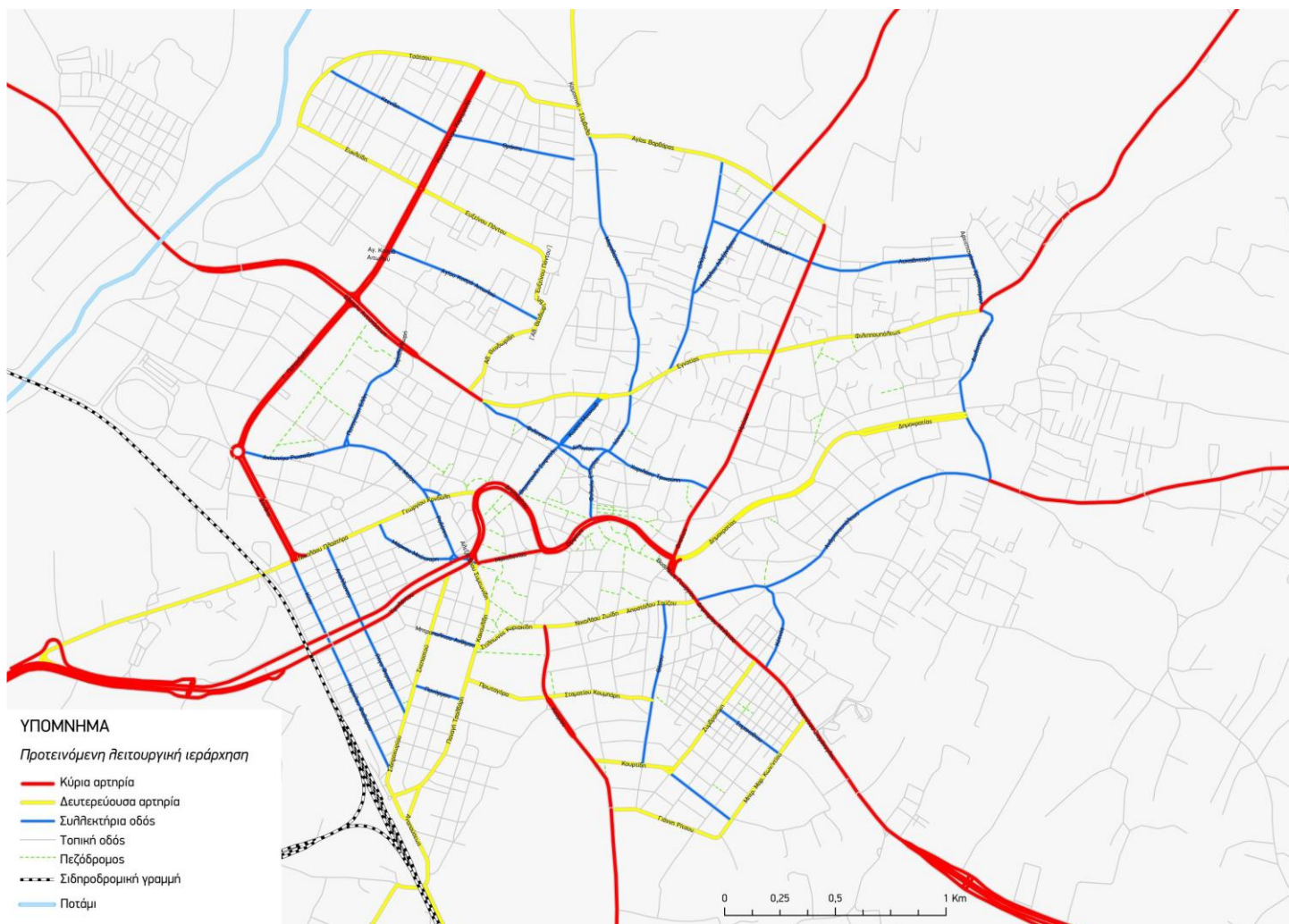
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ 4			
ΣΒΑΚ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ		ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	
ΑΞ. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ/ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΑΜΕΣΗ / ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ / ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ	ΕΜΜΕΣΗ ΣΥΜΒΟΛΗ/ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ
1- Διαχείριση Κυκλοφορίας	Λειτουργική Ιεράρχηση / κατηγοριοποίηση του οδικού δικτύου Αναδιοργάνωση της κυκλοφοριακής οργάνωσης στην περιοχή παρέμβασης (μονής / διπλής, πεζόδρομοι) Περιορισμός της κυκλοφορίας Ι.Χ. οχημάτων στο ιστορικό κέντρο Εφαρμογή μέτρων ήπιας κυκλοφορίας Διάνοιξη κρίσιμων οδικών τμημάτων για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου Βελτίωση κρίσιμων κυκλοφοριακών κόμβων, σήμανση στην είσοδο κάθε κόμβου	✓	
2- Διαχείριση Στάθμευσης	Οργάνωση Στάθμευσης παρά την οδό (πρόγραμμα αστυνόμευσης, ελεγχόμενη στάθμ., κ.λπ) Οργάνωση Στάθμευσης εκτός οδών (αναβάθμιση υπάρχοντος/ δημιουργία νέου Parking)	✓	
3- Προσβασιμότητα	Αύξηση των προσβάσιμων διαδρομών από άτομα με μειωμένη κινητικότητα	✓	
5- Προώθηση μη μηχανοκίνητων μέσων μεταφοράς	Επέκταση υφιστάμενου δικτύου ποδηλατοδρόμων, ολοκλήρωση υπάρχοντος ποδηλατικού δακτυλίου και σύνδεση με ποδηλατοδρόμους προς την Πανεπιστημιούπολη και τον οικισμό Κόσμιο Δημιουργία χώρων στάθμευσης ποδηλάτων Υποδομές bike and ride στους δημοτικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων Προώθηση της οικονομίας διαμοιρασμού (κοινόχρηστα ποδήλατα)	✓	
6- Αναβάθμιση αστικού περιβάλλοντος	Διαμόρφωση δημόσιου χώρου υψηλής ποιότητας / ολοκλήρωση αστικών αναπλάσεων Μείωση του κυκλοφοριακού θορύβου Περιορισμός των εκπομπών αερίων Ανάδειξη του ιστορικού κέντρου και της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης Προστασία του χαρακτήρα των γειτονιών/Ισόρροπη ανάπτυξη Αύξηση του πρασίνου / Ολοκλήρωση πολεοδομικού σχεδιασμού (μελέτες / έργα)	✓	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ 5					
ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΒΑΚ				Εφαρμογή ΣΒΑΑ	
Προγραμματισμός Παρεμβάσεων			2027	2032	άμεση έμμεση
Άξονας Προτεραιότητας 1: Διαχείριση Κυκλοφορίας & Οδική ασφάλεια					
Πακέτο μέτρων 1.1: Βελτίωση οδικών υποδομών					
Μέτρο 1.1.1 Συντήρηση υφιστάμενων υποδομών	Συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου και του ειδικού εξοπλισμού των οδών στο βασικό (ιεραρχημένο) οδικό δίκτυο				√
	Συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου και του ειδικού εξοπλισμού των οδών στο σύνολο του οδικού δικτύου				√
	Εκπόνηση μελέτης σήμανσης / καταγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση της οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης, ρυθμιστικής και πληροφορικής				
Μέτρο 1.1.2 Γεωμετρικός ανασχεδιασμός κόμβων	Δημιουργία κυκλικών κόμβων 2027 (νυν σηματοδοτούμενων):στη δυτική είσοδο της πόλης (κόμβος) στο ύψος του ΣΥΦΑ Ροδόπης, στη δ/ση των οδών Δημοκρίτου-Υψηλάντου-Μακεδονίας (κόμβος ΙΚΑ), στη δ/ση των οδών Γεωρ. Παπανδρέου-Εθν. Αντιστάσεως (cosmopolis), στη δ/ση των οδών Ορφέως-Δημοκρατίας-Θησέως (σπαθί)				
	Δημιουργία κυκλικών κόμβων 2032				
Μέτρο 1.1.3 Διανοίξεις οδών	Διανοίξεις οδών 2027: Χαλκοκονδύλη στην περιοχή των δικαστηρίων, Μακεδονίας (πλησίον Δημοτικού Θεάτρου), Λεωφ. Δημοκρατίας, Κότυος και Αινείου στο ανατολικό τμήμα της πόλης				√
	Διανοίξεις οδών 2032:Φιλιππουπόλεως, τοπικές οδοί στο ανατολ. τμήμα πόλης (πéριξ οδού Ανδριανουπόλεως), Όθωνος και πλατεία Ηφαιστού, τοπικές οδοί στην περιοχή Μεγ. Αλεξάνδρου και Μαραθώνος, Αθ. Διακού				√
Πακέτο μέτρων 1.2: Κυκλοφοριακή οργάνωση					
Μέτρο 1.2.1 Λειτουργική ιεράρχηση / κατηγοριοποίηση οδικού δικτύου	Αναδιάρθρωση λειτουργικής ιεράρχησης/κατηγοριοποίησης του οδικού δικτύου				
Μέτρο 1.2.2 Αναδιάρθρωση κυκλοφοριακής οργάνωσης	Διεύρυνση του δικτύου των μονοδρόμων				
	Παραχώρηση προτεραιότητας στα οχήματα που κινούνται εντός των κυκλικών κόμβων				
	Επικαιροποίηση της κυκλοφοριακής μελέτης της πόλης της Κομοτηνής				
Μέτρο 1.2.3 Εφαρμογή μέτρων ήπιας κυκλοφορίας	Επιβολή ανώτατου ορίου ταχύτητας 30χλμ./ώρα στο σύνολο του τοπικού δικτύου				
	Τοποθέτηση κατακόρυφης σήμανσης στις περιοχές κατοικίας που είναι ήδη διαμορφωμένες με ήπια χαρακτηριστικά				

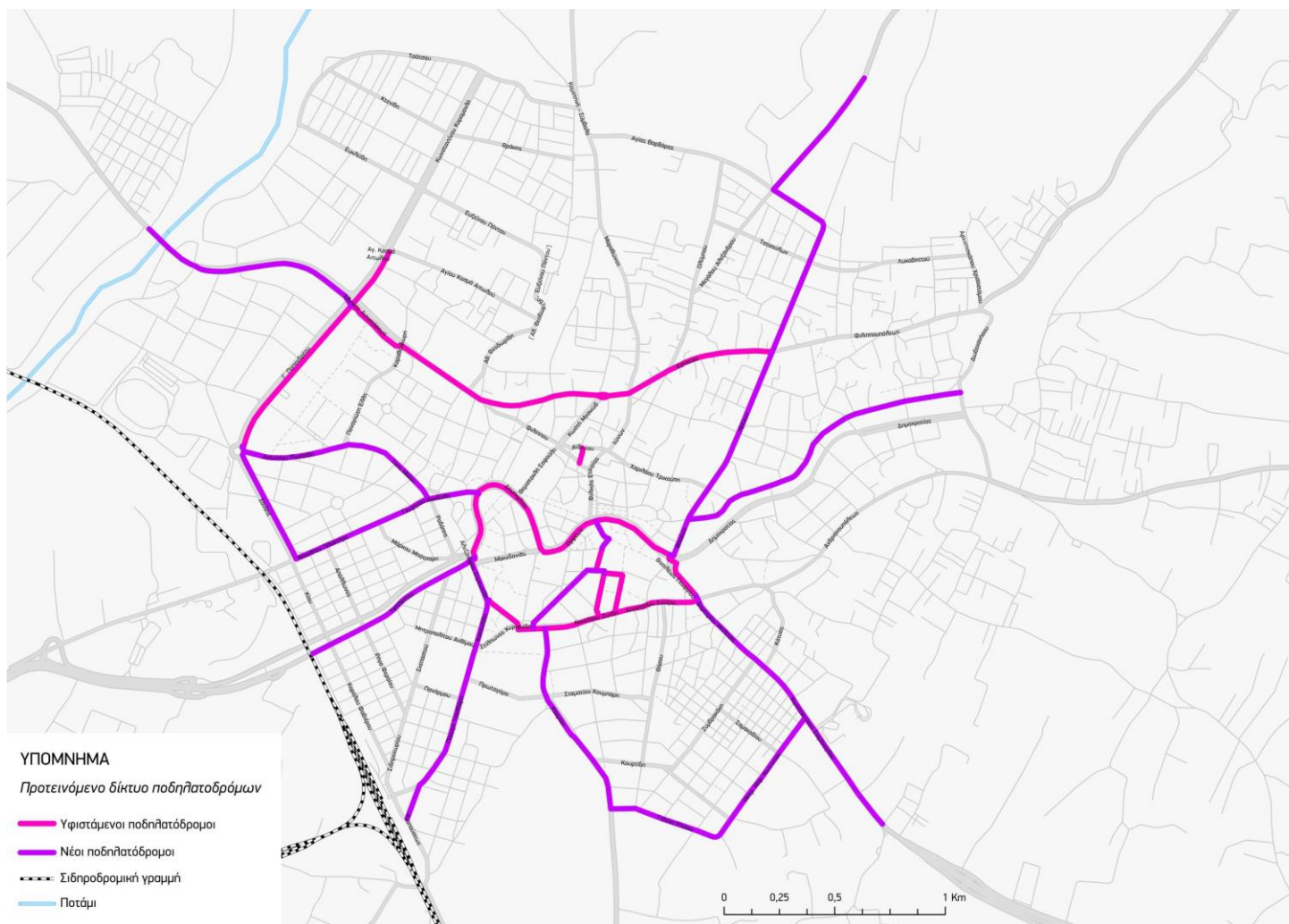
	Τοποθέτηση διατάξεων μετριασμού της ταχύτητας στην οδό Αναπαύσεως				
	Αλλαγή στην υψομετρική διαμόρφωση οδών όπου παρατηρείται ανάπτυξη υψηλών ταχυτήτων και ανήκουν στο ιεραρχημένο δίκτυο				
	Εφαρμογή μέτρων ήπιας κυκλοφορίας στις εισόδους στο τοπικό δίκτυο από ανώτερης ιεράρχησης οδού				
	Δημιουργία τοπικών συμπίεσεων (κυκλοφοριακός λαιμός) σε κόμβους μειωμένης οδικής ασφάλειας				
Άξονας Προτεραιότητας 2: Διαχείριση Στάθμευσης					
Πακέτο μέτρων 2.1: Στάθμευση παρά την οδό					
Μέτρο 2.1.1 Οργάνωση λωρίδων στάθμευσης	Εγκιβωτισμός στάθμευσης στο ιεραρχημένο οδικό δίκτυο και στο τοπικό δίκτυο της ευρύτερης κεντρικής περιοχής / παράλληλες απαγορεύσεις στάθμευσης στο σύνολο του δικτύου				
Μέτρο 2.1.2 Τιμολόγηση θέσεων στάθμευσης	Εφαρμογή συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης στην ευρύτερη κεντρική περιοχή της Κομοτηνής				
	Εκπόνηση μελέτης στάθμευσης				
Πακέτο μέτρων 2.2: Στάθμευση εκτός οδού					
Μέτρο 2.2.1 Ενίσχυση οργανωμένων χώρων στάθμευσης	Αναβάθμιση της λειτουργίας των υφιστάμενων υπαίθριων χώρων στάθμευσης εκατέρωθεν της οδού Δημοκρατίας				
	Χρησιμοποίηση του χώρου στον οποίο πραγματοποιείται η λαϊκή αγορά ως χώρου στάθμευσης εκτός οδού τις ώρες μη λειτουργίας αυτής				
	Δημιουργία χώρου στάθμευσης εκτός οδού στη συμβολή των οδών Πρωταγόρα-Κοσμίου				
	Καθορισμός χώρου για μακροχρόνια στάθμευση τουριστικών λεωφορείων στον χώρο στάθμευσης εκτός οδού που πραγματοποιείται η λαϊκή αγορά				
	Διάθεση δύο (2) θέσεων στάθμευσης για οχήματα κοινής χρήσης στον χώρο στάθμευσης έναντι του «Ανατόλια»				
	Διερεύνηση της σκοπιμότητας δημιουργίας υπόγειων χώρων στάθμευσης				
	Τοποθέτηση κατακόρυφης σήμανσης προς τους χώρους στάθμευσης εκτός οδού από την ανατολική και δυτική είσοδο της πόλης				
	Δημιουργία πινακίδων VMS για ενημέρωση διαθεσιμότητας θέσεων στάθμευσης				
Άξονας Προτεραιότητας 3: Προσβασιμότητα					
Πακέτο Μέτρων 3.1: Ενίσχυση της «προσβάσιμης πόλης»					
Μέτρο 3.1.1 Διασφάλιση συνθηκών κίνησης ΑμεΑ	Αύξηση των προσβάσιμων διαδρομών				
	Χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης ΑμεΑ με στόχο 5% των νόμιμων θέσεων στάθμευσης παρά την οδό και εκτός οδού να διατίθενται για γενική χρήση ΑμεΑ				

	Προμήθεια ηλεκτροκίνητων mini-bus για την εξυπηρέτηση μετακινήσεων ατόμων με αναπηρία				
	Επέκταση της εγκατάστασης βατών κεκλιμένων επιπέδων και οδηγών όδευσης τυφλών ατόμων στο σύνολο του οδικού δικτύου				
	Το σύνολο του στόλου οχημάτων του συστήματος δημοσίων συγκοινωνιών να είναι πλήρως προσβάσιμα από χρήστες αμαξιδίων				
Μέτρο 3.1.2 Προσβασιμότητα σημείων πολιτιστικού ενδιαφέροντος	Εξασφάλιση φυσικής προσβασιμότητας στο σύνολο των μνημείων που εντάσσονται στις πολιτιστικές διαδρομές				
	Καθολική προσβασιμότητα στις πολιτιστικές διαδρομές				
Άξονας Προτεραιότητας 4: Δημόσιες αστικές συγκοινωνίες και αστικές εμπορευματικές μεταφορές					
Άξονας Προτεραιότητας 5: Προώθηση μη μηχανοκίνητων μέσων μεταφοράς					
Πακέτο Μέτρων 5.1: Βελτίωση υποδομών πεζών					
Μέτρο 5.1.1 Αναβάθμιση υφιστάμενων «διαδρομών» κίνησης πεζών	Αντικατάσταση και επισκευή φθαρμένων πεζοδρομίων στο σύνολο του οδικού δικτύου της περιοχής παρέμβασης				
	Βέλτιστο πλάτος πεζοδρομίων εκατέρωθεν της οδού (όπου δεν υπάρχουν) με ελάχιστο πλάτος ελεύθερης όδευσης πεζών το 1,50μ. στο ιεραρχημένο δίκτυο της περιοχής μελέτης και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν τουλάχιστον από τη μία πλευρά της οδού				
	Βέλτιστο πλάτος πεζοδρομίων εκατέρωθεν της οδού (όπου δεν υπάρχουν) με ελάχιστο πλάτος ελεύθερης όδευσης πεζών το 1,50μ. στο σύνολο του δικτύου της περιοχής μελέτης και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν τουλάχιστον από τη μία πλευρά της οδού				
	Δημιουργία λωρίδων κίνησης πεζών στο επίπεδο του οδοστρώματος που προορίζεται για αποκλειστική χρήση πεζών σε οδούς που δε δύναται να υπάρχουν παρακείμενα πεζοδρόμια				
Μέτρο 5.1.2 Επέκταση δικτύου πεζοδρόμων	Επέκταση δικτύου πεζοδρόμων				
	Διερεύνηση σκοπιμότητας πεζοδρόμησης ιστορικού κέντρου				
Μέτρο 5.1.3 Αναβάθμιση διαβάσεων	Υπερυψωμένες διαβάσεις εκατέρωθεν του κόμβου Φιλικής Εταιρείας – Ορφέως («βαρέλι τροχονόμου») και σε σημεία του δικτύου όπου καταγράφονται υψηλές ταχύτητες ή εναλλακτικά διαβάσεις με προεκτάσεις του πεζοδρομίου για την αμεσότερη και ασφαλέστερη διαχείριση της οδού				
	Πιλοτική εφαρμογή έγχρωμων διαβάσεων πλησίων σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης				
	Πιλοτική εφαρμογή διαβάσεων πεζών με τρισδιάστατο ανάγλυφο σε κρίσιμα σημεία του οδικού δικτύου				
	Τοποθέτηση «έξυπνων» φωτιζόμενων διαβάσεων				
Πακέτο Μέτρων 5.2: Βελτίωση υποδομών ποδηλάτου					

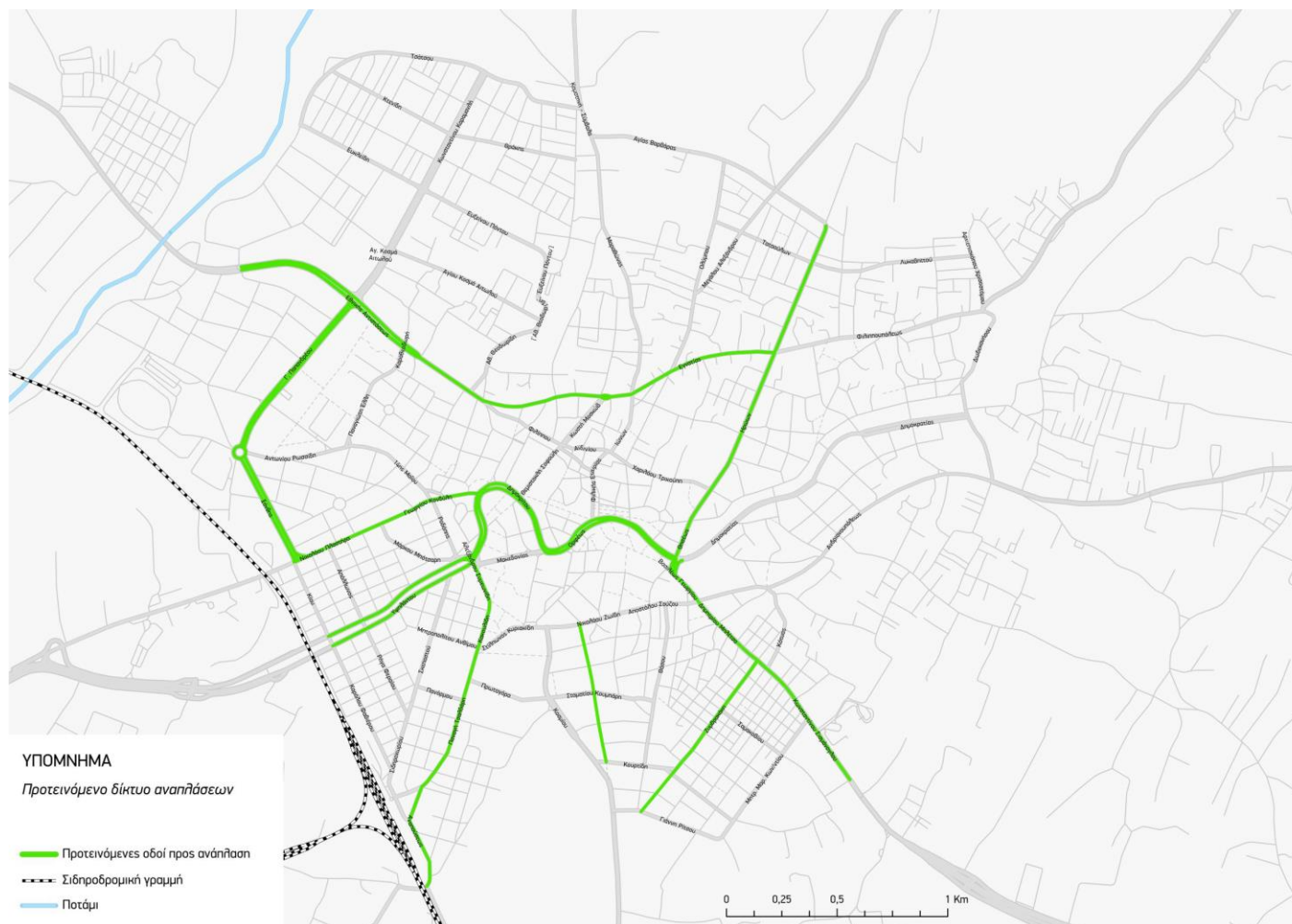
Μέτρο 5.2.1 Επέκταση δικτύου ποδηλατοδρόμων	Επέκταση του υφιστάμενου δικτύου ποδηλατοδρόμων κατά μήκος των οδών: Εθνικής Αντιστάσεως – Εγνατία / Γ. Παπανδρέου – Ξάνθης / Κονδύλη / Θησέως – Λ. Ηρώων / Υψηλάντου / Δημοκρίτου – Ορφέως / Βασιλέως Γεωργίου – Μπλέτσα – Σισμάνογλου / Τσαλδάρη- Κακουλίδου – Συμεωνίδη / Κοσμίου				
	Επέκταση του υφιστάμενου δικτύου ποδηλατοδρόμων κατά μήκος των οδών: Οδός 14 ^{ης} Μαΐου / Οδός Ρωσίδη / Οδός Γιάννη Ρίτσου / Οδός Μητρ. Μαρ. Κωνσταντίνου				
Μέτρο 5.2.2 Στάθμευση ποδηλάτων	Δημιουργία χώρων στάθμευσης ποδηλάτων στην κεντρική περιοχή και πλησίον πόλων έλξης μετακινήσεων, καθώς και εντός του συνόλου των σχολικών μονάδων				
	Υποδομές bike & ride στους δημοτικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων καθώς και στους τερματικούς σταθμούς μέσων μεταφοράς με μνεία για οχήματα μικτοκινητικότητας				
Άξονας Προτεραιότητας 6: Αναβάθμιση αστικού περιβάλλοντος					
Πακέτο Μέτρων 6.1: Αναβάθμιση αστικών υποδομών					
Μέτρο 6.1.1 Ανασχεδιασμός βασικών οδικών αρτηριών	Ανασχεδιασμός των ακόλουθων οδικών αρτηριών: Εθνικής Αντιστάσεως – Εγνατία / Γ. Παπανδρέου – Ξάνθης / Κονδύλη / Θησέως - Λ. Ηρώων / Υψηλάντου / Δημοκρίτου – Ορφέως / Βασιλέως Γεωργίου – Μπλέτσα – Σισμάνογλου / Ζυμβρακάκη / Χρ. Τσούντα / Τσαλδάρη – Κακουλίδου – Συμεωνίδη				
Μέτρο 6.1.2 Αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων & αξιοποίηση ανενεργών κτιριακών υποδομών	Βιοκλιματική και λειτουργική αναβάθμιση της Πλατείας Ειρήνης και του Πάρκου Αγ. Παρασκευής				
	Αξιοποίηση και αποκατάσταση του Παλαιού Δικαστικού Μεγάρου - Διοικητήριο				
	Επανάχρηση των παλαιών Δημοτικών Σφαγείων Κομοτηνής				
	Επανάχρηση του δημοτικού κτιρίου το οποίο φιλοξενεί στην υφιστάμενη κατάσταση την Πυροσβεστική Υπηρεσία της πόλης της Κομοτηνής				
	Αποκατάσταση – ανάπλαση περιοχής συνοικισμού τέρμα Αδριανουπόλεως				
	Παρεμβάσεις αστικής ανάπλασης στους χώρους στάθμευσης δημοσίας χρήσης εκτός οδού				
Μέτρο 6.1.3 Ενίσχυση αστικού εξοπλισμού	Προμήθεια νέου αστικού εξοπλισμού				
	Σταδιακή υπογειοποίηση των κάδων απορριμμάτων & των καλωδίων της ΔΕΗ				
Μέτρο 6.1.4 Ενίσχυση αστ.πρασίνου	Σταδιακή αύξηση του πράσινου στην περιοχή μελέτης				
Πακέτο Μέτρων 7.1: Πολιτικές εξοικονόμησης ενέργειας					
Μέτρο 7.1.2 Αναβάθμιση οδοφωτισμού	Αντικατάσταση δημοτικού φωτισμού με λαμπτήρες LED εξοικονόμησης ενέργειας				

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής, Μάρτιος 2023, σελ 82, Σχήμα 9.5: Προτεινόμενη λειτουργική ιεράρχηση οδικού δικτύου Μέτρο 6.1.1. Κυκλοφοριακή οργάνωση / Αναδιάρθρωση οδικού δικτύου

**Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής, Μάρτιος 2023, σελ 135, Σχήμα 9.22: Προτεινόμενο δίκτυο ποδηλατοδρόμων.
Μέτρο 5.2.1. Επέκταση δικτύου ποδηλατοδρόμων**

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής, Μάρτιος 2023, σελ 144, Σχήμα 9.23: Προτεινόμενο οδικό δίκτυο προς ανάπλαση / Μέτρο 6.1.1. Ανασχεδιασμός βασικών οδικών αρτηριών

5. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΒΑΑ

Στο παρόν Κεφάλαιο καταγράφεται το προτεινόμενο Χρηματοδοτικό Σχέδιο της ΣΒΑΑ, για τα έργα και τις δράσεις που προτείνονται προς χρηματοδότηση από το ΠΕΠ ΑΜΘ 2021 – 2027. Η κατανομή των πόρων της ΣΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής εξειδικεύεται ως εξής:

- 14.200.000 € από το ΕΤΠΑ μέσω των Ειδικών Στόχων RSO5.1 και RSO4.2
- 900.000€ από το ΕΚΤ+, μέσω των Ειδικών Στόχων ESO4.1, ESO4.4 και ESO4.11

Σε σχέση με τον κατωτέρω Πίνακα σημειώνονται τα ακόλουθα:

- η ΣΒΑΑ είναι προσανατολισμένη σε λιγότερες παρεμβάσεις οι οποίες αντιμετωπίζουν ολοκληρωμένα κρίσιμες ανάγκες της πόλης αποφεύγοντας παράλληλα τον κατακερματισμό των πόρων.
- Ως προς την τεκμηρίωση των επιμέρους προϋπολογισμών των Πράξεων και την ρεαλιστικότητα του χρηματοδοτικού σχήματος, αναλυτικότερα στοιχεία περιλαμβάνονται στο επόμενο Κεφάλαιο 6 και στα Δελτία Παρουσίασης των Πράξεων.
- Οι δαπάνες για την Προβολή και Ενημέρωση σχετικά με τη Στρατηγική και τα έργα της ΒΑΑ υπολογίζονται περίπου σε 120.000€, δηλαδή αντιστοιχούν σε λιγότερο από 1% του συνολικού προϋπολογισμού και βαρύνουν το ΕΤΠΑ.
- Οι δαπάνες Τεχνικής Υποστήριξης της Ομάδας Διακυβέρνησης της Στρατηγικής για την προετοιμασία και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής υπολογίζεται περίπου σε 100.000€ και βαρύνουν το ΕΤΠΑ.

Επιπλέον, ως προς τους Τελικούς Δικαιούχους των προτεινόμενων Πράξεων σημειώνονται τα εξής:

- Ο Δήμος Κομοτηνής πρόκειται να αναλάβει ως Φορέας υλοποίησης και αρμόδιος για την έγκαιρη ωρίμανση, ένα σημαντικό σε μέγεθος και σημασία πρόγραμμα τεχνικών έργων για την ανάπλαση των κεντρικών οδών της πόλης καθώς και για την αποκατάσταση των δημοτικών υποδομών της. Επιπλέον, θα αναθέσει σε κατάλληλο Φορέα, τη δημιουργία Εργαστηρίου καινοτομίας καθώς και την ανάπτυξη περιεχομένου και την υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης
- Τις δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης θα αναλάβουν Φορείς με σημαντική εμπειρία στο σχετικό πεδίο, όπως ο Σύλλογος «Περπατώ», ο Σύλλογος «Άγιοι Θεόδωροι» , Κ.ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ – Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α.Ε και η Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής,

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ 2021 - 2027					
Ε.Σ	Π.Π	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ		ΕΤΠΑ		ΕΤΠΑ	13.980.000,00 €
(RSO5.1)	083, 168	1.ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	8.947.784,12 €
(RSO5.1)	016, 045, 165, 166	2. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ «ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ».	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	4.250.000,00 €
(RSO5.1)	45, 121	3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ Β΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ ΙΜΜΚ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	782.215,88 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ		ΕΚΤ		ΕΚΤ	899.873,60 €
(ESO4.11)	158	4 ΠΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ – Γραφείο ενημέρωσης για την προσβασιμότητα	Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε.	ΕΚΤ	279.873,60 €
(ESO4.11)	158	5 Δράσεις πολιτισμού για την υποστήριξη των ΑΜΕΑ Νοητικής Υστέρησης	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΜΕΑ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣΗΣ Ν.ΡΟΔΟΠΗΣ "ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ"	ΕΚΤ	200.000,00 €
(ESO4.11)	158	6 Λειτουργία Παραολυμπιακού πάρκου δήμου Κομοτηνής	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ.	ΕΚΤ	200.000,00 €
(ESO4.11)	158	7 Βιώσιμη ανάπτυξη – ανθεκτικότητα και αντιμετώπιση κρίσεων	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	ΕΚΤ	220.000,00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΤΒ		ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ		ΕΤΠΑ	220.000,00 €
		8. Δράσεις δημοσιότητας	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	100.000,00 €
		9. Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	70.000,00 €
		10. Συμμετοχή στις Δράσεις δικτύωσης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	50.000,00 €
					15.099.873,60 €

6. ΔΕΛΤΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Στο Παρόν Κεφάλαιο παρουσιάζονται σε συνοπτική μορφή οι Προτεινόμενες Πράξεις της Στρατηγικής. Σε Παραρτήματα του κυρίως Τεύχους παρουσιάζονται τα Δελτία Ωριμότητας κάθε Πράξης καθώς και το σχετικό τεκμηριωτικό υλικό για κάθε μία ξεχωριστά.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΥΠΟΕΡΓΟ 1: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ ΚΑΙ Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗ ΥΠΟΕΡΓΟ 2: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ ΜΠΛΕΤΣΑ - ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΟΥ - ΖΥΜΒΡΑΚΑΚΗ - ΜΑΡΚΙΔΟΥ - ΤΜΗΜΑ ΡΙΤΣΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟ 3: ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΔΩΝ ΘΗΣΕΩΣ - ΗΡΩΩΝ - ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ
A/A	1
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 1.1 : Ποιότητα και ελκυστικότητα αστικού χώρου Σ.Σ. 1.2: Προσβασιμότητα και Ασφάλεια Σ.Σ. 1.3: Περιβαλλοντική / Ενεργειακή βιωσιμότητα
A. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).	<p>Η Πράξη περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε 10 κεντρικές οδούς (Υψηλάντου και Π. Τσαλδάρη, Δ.Δ. Μπλέτσα – Σισμάνογλου – Ζυμβρακάκη – Μαρκίδου – τμήμα της Γ. Ρίτσου και Θησέως – Ηρώων – Χαρ. Τρικούπη) του αστικού κέντρου για την βελτίωση της κίνησης των πεζών και οχημάτων, την αποτροπή της παράνομης στάθμευσης, τη δημιουργία νέων ή την αναβάθμιση υφιστάμενων ποδηλατοδρόμων, τον εκσυγχρονισμό του οδοφωτισμού, όπου δεν έχει γίνει μέχρι τώρα κάποια παρέμβαση, με σύγχρονης αισθητικής και ενεργειακά αποδοτικά φωτιστικά τύπου LED ή την μετατόπιση των υφιστάμενων ιστών φωτισμού, σε περίπτωση που παρεμποδίζουν την απρόσκοπτη διέλευση των πεζών και των ποδηλάτων, την ανακατασκευή ή και διαπλάτυνση, όπου είναι αναγκαίο, των πεζοδρομίων με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον.</p> <p>Η συνολική παρέμβαση αφορά περίπου 121.490 τ.μ. επιφάνειας οδοστρώματος και πεζοδρομίων καθώς και περίπου 8.000μ.μ. ποδηλατοδρόμων. Προβλέπονται: εργασίες οδοποιίας, οικοδομικές εργασίες, ηλεκτρολογικές εργασίες και εργασίες πρασίνου. Περιλαμβάνονται εργασίες εκσκαφής επί του οδοστρώματος και των πεζοδρομίων, αποξηλώσεις/ μετατοπίσεις υφιστάμενων φωτιστικών σωμάτων, τοποθέτηση δικτύων και επιστρώσεις οδοστρώματος και πεζοδρομίων με νέα υλικά, οδεύσεις για ΑΜΕΑ, διαμόρφωση χώρων στάθμευσης επί των οδών και δημιουργία ποδηλατοδρόμων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές.</p> <p>Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλλουν σημαντικά στην συνολικότερη αναβάθμιση του αστικού χώρου, στην επίτευξη της ανεμπόδιστης και ασφαλούς κυκλοφορίας των πεζών, στην οργάνωση της στάθμευσης, στην ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και γενικότερα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.</p> <p>Η πράξη θα υλοποιηθεί με τρία υποέργα. Ο διαχωρισμός σε τρία υποέργα κρίθηκε απαραίτητος ώστε να μη διαταραχθεί η κυκλοφορία των οχημάτων και πεζών στην πόλη δεδομένης της κυκλοφοριακής επιβάρυνσης που υφίσταται λόγω της παράλληλης υλοποίησης των έργων, «Ανάπλαση οδού Κανάρη και πέριξ οδών στον ιστορικό τόπο του</p>

	εμπορικού κέντρου της Κομοτηνής», «Ανάπλαση οδών περίξ ιστορικού τόπου Κομοτηνής, και «Ανάπλαση ευρύτερης περιοχής περίξ του Παλαιού Γυμνασίου Αρρένων».		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με ανοικτή διαδικασία μέσω της ηλ. Πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ για τη σύναψη ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων έργου κάτω των ορίων του Ν. 4412/2016 με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική προσφορά με βάση την τιμή.		
Δείκτης Εκροής (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	RCO58 - Ειδικές υποστηριζόμενες Υποδομές ποδηλασίας	Τιμή: χλμ.	Στόχος: 10
	RCO74: Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Κάτοικοι δημοτικής ενότητας (απογραφή 2021)	54.165
Δείκτης Αποτελέσματος (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	RCR64 - Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία	Τιμή: χρήστες/έτος	Στόχος: 2.700*
*Τεκμηρίωση: Ο δείκτης έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τον πληθυσμό της Δ.Ε και την εκτίμηση ότι, με την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων, 5% περίπου του πληθυσμού θα αξιοποιούν ετησίως τις υποδομές ποδηλασίας.			
B. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	Δήμος Κομοτηνής		
Τελικός Δικαιούχος	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Κομοτηνής		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Κομοτηνής		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	<ul style="list-style-type: none">- Επέκταση υφιστάμενου δικτύου ποδηλατοδρόμου, ολοκλήρωση υπάρχοντος ποδηλατικού δακτυλίου και σύνδεση με τον υπό κατασκευή ποδηλατόδρομο προς την Πανεπιστημιούπολη-Αναδιοργάνωση της στάθμευσης και της κυκλοφορίας με βάση ένα λειτουργικά ιεραρχημένο οδικό δίκτυο- Αποσυμφόρηση του κέντρου από υψηλούς κυκλοφοριακούς φόρτους και ισόρροπη ανάπτυξη των γειτονιών της πόλης- Βελτίωση της μετακίνησης στην πόλη με όρους βιώσιμης κινητικότητας		
Συνάφεια με Στρατηγική	<ul style="list-style-type: none">- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη 21-27» (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27)- Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κομοτηνής (2019 - 2023)-ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής, σε άμεση συσχέτιση με το Σχέδιο Δράσης (2027 – 2032)		
Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός	<p>Αναμενόμενα οφέλη:</p> <ul style="list-style-type: none">- Βελτιστοποίηση της διασύνδεσης του κέντρου με τις γειτονιές του μέσω της αναβάθμισης ενός κεντρικού οδικού δικτύου που προστατεύει τις γειτονιές από τη διαμπερή κίνηση οχημάτων.- Αναβάθμιση των χωρικών υποενοτήτων και αποσυμφόρηση του κέντρου από λειτουργίες που δυνητικά θα μπορούν να αναπτυχθούν μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στην περιφέρεια του πολεοδομικού κέντρου.- Διεύρυνση του δικτύου πολυτροπικής μετακίνησης (πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι).- Ασφαλέστερη, ταχύτερη και περιβαλλοντικά βιώσιμη μετακίνηση από και προς το κέντρο της πόλης.		

	Ωφελούμενος πληθυσμός: - Κάτοικοι και επισκέπτες της πόλης - Επιχειρήσεις
Λειτουργικότητα - αξιολόγηση αποτελεσμάτων	Ο Δήμος Κομοτηνής, ως Φορέας λειτουργίας και συντήρησης του κεντρικού οδικού δικτύου, θα εξασφαλίσει δια των αρμόδιων Υπηρεσιών του: α) την παρακολούθηση της κατάστασης των υποδομών μετά το πέρας της Πράξης μέσα από την εκπόνηση σχεδίου για την τακτική συντήρησή τους, και β) την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ενημέρωση των κατοίκων της πόλης.
Καινοτομία	- Μέτρα περιβαλλοντικής αναβάθμισης σύμφωνα με τις σύγχρονες προδιαγραφές
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	1. «Ανάπλαση οδού Κανάρη και πέριξ οδών στον ιστορικό τόπο του εμπορικού κέντρου της Κομοτηνής». Έργο ενταγμένο στο Ταμείο Ανάκαμψης, σε φάση Υλοποίησης. 2. Ανάπλαση οδών πέριξ ιστορικού τόπου Κομοτηνής, Έργο ενταγμένο στο Ταμείο Ανάκαμψης, σε φάση υλοποίησης 3. «Ανάπλαση ευρύτερης περιοχής πέριξ του 'Παλαιού Γυμνασίου Αρρένων', σε φάση υλοποίησης 4. «Ενίσχυση της μικροκινητικότητας Δήμου Κομοτηνής» Έργο ενταγμένο στο Ε.Π «ΥΜΕ ΠΕΡΑΑ 2014 -2020», σε φάση υλοποίησης. 5. Προμήθεια εξοπλισμού, κατασκευή, μεταφορά και τοποθέτηση στεγάστρων, για την δημιουργία ή και αναβάθμιση των στάσεων, για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού του Δήμου Κομοτηνής. Έργο ενταγμένο στο «Φιλόδημος», σε φάση υλοποίησης 6. Δημιουργία περιφερειακού δικτύου ποδηλατοδρόμων από την πόλη της Κομοτηνής προς Κόσμιο και Πανεπιστημιούπολη με φορέα υλοποίησης την Π-ΑΜΘ, σε φάση μελέτης.
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	8.947.784,12€
Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΤΠΑ
Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού	Ο προϋπολογισμός έχει εκτιμηθεί με βάση αντίστοιχων προδιαγραφών και απαιτήσεων έργα, τα οποία έχει δημοπρατήσει ο Δήμος Κομοτηνής (βλ. ανωτέρω). Τα παραπάνω ποσά στηρίζονται Μέσο κόστος κατασκευής ποδηλατοδρόμου ανά μέτρο μήκους: 238 ευρώ. β) Συνολικό κόστος ανάπλασης οδού: 58 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο παρέμβασης. Όλες οι αναγκαίες μελέτες εκπονούνται από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Κομοτηνής σε συνεργασία με την Κ. Καραθεοδωρή Α.Ε.
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	
Αναλυτικότερα για το στάδιο Ωριμότητας της Πράξης βλ. το αντίστοιχο Δελτίο Ωριμότητας	
ΣΤ. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Εκπόνηση μελετών	30-06-2025
Εγκρίσεις – Αδειοδοτήσεις	30-06-2025
Σύνταξη τευχών δημοπράτησης	30-06-2025
Διαγωνιστική Διαδικασία	31-12-2025
Διάρκεια Υλοποίησης	24 μήνες

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ «ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ».
Α/Α	2
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 2.1. Αποκατάσταση και ανάδειξη πολιτιστικών υποδομών

Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ			
Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).	Η προτεινόμενη παρέμβαση αφορά την κτηριακή και ενεργειακή αναβάθμιση καθώς και την εξασφάλιση της προσβασιμότητας του πολιτιστικού κτιρίου ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ Στόχος είναι η κτηριακή αποκατάσταση, ο λειτουργικός εκσυγχρονισμός και η αισθητική αναβάθμιση της Καπναποθήκης, ώστε να αποτελέσει επάξια το κύριο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Κομοτηνής Εργασίες για την ενεργειακή αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των Η/Μ εγκαταστάσεων του κτηρίου. Παράλληλα, όπου κρίνεται απαραίτητο προβλέπονται μικρής έκτασης εργασίες κτηριακής ανακαίνισης (βαψίματα, τελειώματα, κ.λπ) καθώς και προμήθειες κινητού εξοπλισμού για τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό των χώρων (διαχωριστικά, κ.λπ) προκειμένου να ανταποκρίνονται αποτελεσματικότερα στην αναβαθμισμένη χρήση τους..		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με ανοικτή διαδικασία μέσω της ηλ. Πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ για τη σύναψη ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων έργου κάτω των ορίων του Ν. 4412/2016 με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική προσφορά με βάση την τιμή		
Δείκτες Εκροής (Μο.Μ / Τιμή Στόχος)	RC074: Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Κάτοικοι δημοτικής ενότητας (απογραφή 2021)	54.165
	RC076 - Ολοκληρωμένα έργα χωρικής ανάπτυξης	Αρ	1
	RC077 Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	Αρ	1
	RC 019 Δημόσια κτήρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Τμ	3.750
Δείκτες Αποτελέσματος (Μο.Μ - Τιμή Στόχος)	RCR77 Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	επισκέπτες/έτος	24.000
	RCR29 Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδύναμου CO ₂ / έτος	
*Τεκμηρίωση: Ο Δείκτης έχει υπολογιστεί ως εξής: 4 κτήρια*300 ημέρες/ έτος *20 άτομα (μέσος αριθμός) ανά κτήριο /ανά ημέρα =42.000 χιλιάδες επισκέπτες			
Β. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	Δήμος Κομοτηνής		
Τελικός Δικαιούχος	Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Κομοτηνής		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Κομοτηνής		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	<ul style="list-style-type: none">Αναβάθμιση της φυσιογνωμίας της Κομοτηνής και ενίσχυση της πολιτιστικής της ταυτότητας: Η πόλη της Κομοτηνής, παρόλο που διαθέτει ένα σημαντικό κτιριακό πολιτιστικό απόθεμα, δεν προβάλλει επαρκώς τον ιστορικό της χαρακτήρα και δεν είναι αναγνωρίσιμη.Εξασφάλιση φυσικής προσβασιμότητας, καθώς δεν τηρεί τους σύγχρονους κανονισμούς και τις προδιαγραφές για την προσβασιμότητα.		
Συνάφεια με Στρατηγική	Η Πράξη σε συνάρτηση με τις λοιπές προτεινόμενες πράξεις της ΣΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής συμβάλλει άμεσα στον Ειδικό Στόχο RSO5.1. Η προστασία, η αποκατάσταση, η ενεργειακή αναβάθμιση και ο λειτουργικός εκσυγχρονισμός του κτηρίου το οποίο χωροθετείται στην περιοχή παρέμβασης, θα ενισχύσει την πολιτιστική ταυτότητα και αναγνωσιμότητα της πόλης, θα συμβάλλει στην οικονομική της ανάπτυξη (βιώσιμος τουρισμός / city – break) και στην κοινωνική τόνωση		

	(πολιτισμός και συμπερίληψη) ενώ οι παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση θα βελτιώσουν με περιβαλλοντικούς όρους την ποιότητα της ζωής στην πόλη.
<i>Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός</i>	Αναμενόμενα οφέλη: - Ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης με αποτέλεσμα την προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού επισκεπτών και κατ' επέκταση της τόνωση της επιχειρηματικότητας - Διατήρηση και ανάδειξη της δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς Ωφελούμενος πληθυσμός: - Πολιτιστικοί και Εκπαιδευτικοί φορείς - Κάτοικοι και επισκέπτες της πόλης - Επιχειρήσεις στους τομείς Πολιτισμού και Τουρισμού
<i>Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων</i>	Ο Δήμος Κομοτηνής, ως Φορέας λειτουργίας και συντήρησης των κτηρίων, θα εξασφαλίσει δια των αρμόδιων Υπηρεσιών του: α) την απρόσκοπτη λειτουργία του κτιρίου για το ευρύ κοινό, β) την παρακολούθηση της κατάστασης του κτιρίου μετά το πέρας της Πράξης μέσα από την εκπόνηση σχεδίου για την τακτική συντήρησή τους, γ) την ανάληψη πρωτοβουλιών για την προβολή του
<i>Καινοτομία</i>	Η Καινοτομία της Πράξης συνίσταται: - Στην εφαρμογή μέτρων περιβαλλοντικής αναβάθμισης σύμφωνα με τις σύγχρονες προδιαγραφές. - Στον εκσυγχρονισμό εκθεσιακών συλλογών με τη χρήση σύγχρονων μέσων προβολής
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
<i>Προϋπολογισμός</i>	4.250,000,00 €
<i>Ταμείο Χρηματοδότησης</i>	ΕΤΠΑ
<i>Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού</i>	Σημειώνεται ότι από τον προϋπολογισμό αυτό, ποσό ύψους 1.862.092,51€ θα καλύψει την ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων και ποσό ύψους 3.956.946,58€ θα καλύψει τις οικοδομικές, Η/Μ και λοιπές εργασίες και προμήθειες των πρώτων τεσσάρων κτηρίων της ά φάσης.
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	
<i>Αναλυτικότερα για το στάδιο Ωριμότητας της Πράξης βλ. το αντίστοιχο Δελτίο Ωριμότητας</i>	
Ε. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
<i>Εκπόνηση μελετών</i>	30-08-2025
<i>Εγκρίσεις – Αδειοδοτήσεις</i>	-
<i>Σύνταξη τευχών δημοπράτησης έργου</i>	30-08-2025
<i>Διαγωνιστική Διαδικασία</i>	1-9-2025
<i>Διάρκεια Υλοποίησης</i>	36 ΜΗΝΕΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
<i>ΤΙΤΛΟΣ</i>	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ Β΄ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ IMMΚ
<i>Α/Α</i>	3
<i>ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ</i>	Σ.Σ. 3.2Β: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής
Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	

<p><i>Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).</i></p>	<p>Η πράξη αφορά την Λειτουργική και λειτουργική αναβάθμιση του Β' βρεφονηπιακού σταθμού της ΙΜΜΚ, ο οποίος στεγάζεται στον πρώτο όροφο τριώροφου κτιρίου επί της οδού Σισμάνογλου 18 στην πόλη της Κομοτηνής, συνολικής επιφανείας 650 μ². Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται η μετατροπή του κτιρίου εξολοκλήρου σε σύγχρονο-πρότυπο Βρεφονηπιακό σταθμό δυναμικότητας 24 βρεφών και 27 νηπίων, καθώς και την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου. Μέσω της πράξης πρόκειται να καθαιρεθεί τμήμα του ισογείου για την δημιουργία ενός στεγασμένου υπαίθριου χώρου, ώστε να δημιουργηθεί αύλειος χώρος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας που αφορά τη νέα χρήση.</p> <p>Ο χώρος εισόδου θα διαμορφωθεί κατάλληλα ώστε να τηρεί τις απαραίτητες προδιαγραφές για προσβασιμότητα Α.Μ.Ε.Α. σύμφωνα με την κείμενη Πολεοδομική Νομοθεσία. Επιπλέον, προβλέπεται η κατακόρυφη προσπέλαση του κτιρίου μέσω ειδικά διαμορφωμένου ανελκυστήρα.</p> <p>Για τη λειτουργική αναβάθμιση του κτιρίου κρίνεται αναγκαία η αντικατάσταση των υφιστάμενων κουφωμάτων και του συστήματος θέρμανσης-κλιματισμού, όπως και η προσθήκη εξωτερικής θερμομόνωσης ώστε να πληρούνται οι σύγχρονες ενεργειακές προδιαγραφές.</p> <p>Για τα μέτρα πυρασφάλειας τηρούνται όλοι οι κανόνες της κείμενης Νομοθεσίας με πρόβλεψη όλων των μέτρων πυρόσβεσης όπως πυροσβεστικές φωλιές, πυροσβεστήρες ειδική σήμανση και εξοπλισμός πυρανίχνευσης σε όλους τους χώρους της μονάδας.</p> <p>Η πρόταση περιλαμβάνει παρεμβάσεις ριζικής ανακαίνισης για την μετατροπή του κτιρίου εξολοκλήρου σε σύγχρονο-πρότυπο Βρεφονηπιακό σταθμό δυναμικότητας 24 βρεφών και 27 νηπίων, καθώς και την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική του αναβάθμιση του κτιρίου. Προτείνεται να καθαιρεθεί τμήμα του ισογείου για την δημιουργία ενός στεγασμένου υπαίθριου χώρου, ώστε να επεκταθεί ο αύλειος χώρος για να ικανοποιεί τις απαιτήσεις της νομοθεσίας που αφορά τη νέα χρήση.</p> <p>Ο χώρος εισόδου θα διαμορφωθεί κατάλληλα ώστε να τηρεί τις απαραίτητες προδιαγραφές για προσβασιμότητα Α.Μ.Ε.Α. σύμφωνα με την κείμενη Πολεοδομική Νομοθεσία. Επιπλέον, προβλέπεται η κατακόρυφη προσπέλαση του κτιρίου μέσω ειδικά διαμορφωμένου ανελκυστήρα.</p> <p>Για τη λειτουργική αναβάθμιση του κτιρίου κρίνεται αναγκαία η αντικατάσταση των υφιστάμενων κουφωμάτων και του συστήματος θέρμανσης-κλιματισμού, όπως και η προσθήκη εξωτερικής θερμομόνωσης ώστε να πληρούνται οι σύγχρονες ενεργειακές προδιαγραφές.</p> <p>Για τα μέτρα πυρασφάλειας τηρούνται όλοι οι κανόνες της κείμενης Νομοθεσίας με πρόβλεψη όλων των μέτρων πυρόσβεσης όπως πυροσβεστικές φωλιές, πυροσβεστήρες ειδική σήμανση και εξοπλισμός πυρανίχνευσης σε όλους τους χώρους της μονάδας.</p> <p>ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΟΡΟΦΟ</p> <p>Το κτίριο αναπτύσσεται σε υπόγειο και τρεις ορόφους (οι χώροι με τα τμ αναλυτικά παρουσιάζονται στα σχέδια κατόψεων της αρχιτεκτονικής μελέτης) :</p> <p>Υπόγειο</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Βοηθητικοί χώροι ☐ ΗΜ εγκαταστάσεις <p>Ισόγειο</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Κεντρική είσοδος του κτιρίου ☐ Χώρος αναμονής
--	--

	<div>☐ Ιδιαίτερος χώρος για καροτσάκια</div> <div>☐ Μόνωση</div> <div>☐ WC κοινού</div> <div>☐ Χώρος WC-λουτρού νηπίων</div> <div>☐ Αίθουσα απασχόλησης νηπίων (13 νήπια)</div> <div>☐ Αίθουσα ύπνου νηπίων</div> <div>☐ Ημιυπαίθριος χώρος εκτόνωσης</div> <div>A' όροφος</div> <div>☐ Κουζίνα</div> <div>☐ Αποθήκη τροφίμων</div> <div>☐ Ακάθαρτα και είδη καθαριότητας</div> <div>☐ Πλυντήριο – σιδερωτήριο</div> <div>☐ 2 αίθουσες απασχόλησης βρεφών (12 βρέφη)</div> <div>☐ 2 αίθουσες ύπνου βρεφών</div> <div>☐ Χώρο παρασκευής γάλακτος</div> <div>☐ Χώρος αλλαγής λουτρού βρεφών</div> <div>B' όροφος</div> <div>☐ Γραφείο πολλαπλών χρήσεων</div> <div>☐ Γραφείο Δ/νσης</div> <div>☐ WC προσωπικού</div> <div>☐ Αποδυτήρια</div> <div>☐ Χώρος προσωπικού</div> <div>☐ Χώρος WC-λουτρού νηπίων</div> <div>☐ Αίθουσα απασχόλησης νηπίων (14 νήπια)</div> <div>☐ Αίθουσα ύπνου νηπίων</div> <div>☐ Αποθήκη</div>		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Ανάθεση μελετών και έργων σύμφωνα με το Ν.4412/2016 σχετικά με τις «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως ισχύει		
Δείκτες Εκροής (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSO075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Αριθμός στρατηγικών	1
	RCO66 - Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	άτομα	51
Δείκτες Αποτελέσματος (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	RSR70 - Αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών	χρήστες/έτος	51
	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	1
B. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	B' ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ «ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ» ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ		
Τελικός Δικαιούχος	ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	B' ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ «ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ» ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	Μέσω της πράξης επιδιώκεται η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υποδομών που αφορούν στην προσχολική εκπαίδευση. Η πράξη είναι αναγκαία εξαιτίας γήρανσης του υπάρχοντος κτιρίου και της ανάγκης προσαρμογής της υποδομής στην κείμενη πολεοδομική νομοθεσία καθώς και στις προδιαγραφές προσβασιμότητας και λειτουργίας των		

	<p>υποδομών προσχολικής φροντίδας που προκύπτουν στο πλαίσιο θεσμικών ρυθμίσεων όπως η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση (Ν. 4521/2018).</p> <p>Με την ολοκλήρωση της πράξης θα παραδοθεί στους δημότες της Κομοτηνής ένας σύγχρονος χώρος μάθησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων προσχολικής εκπαίδευσης.</p>
Συνάφεια με Στρατηγική	<p>- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη 21-27» (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27)</p> <p>- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κομοτηνής (2019 - 2023)</p>
Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός	<p>Τα αναμενόμενα οφέλη της προτεινόμενης Πράξης διακρίνονται σε δύο (2) επίπεδα.</p> <p><u>Αναμενόμενα οφέλη:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναβάθμιση του Κτιριακού αποθέματος υποδομών προσχολικής εκπαίδευσης της πόλης της Κομοτηνής - Ενίσχυση του εκπαιδευτικού δυναμικού και των παρεχόμενων υπηρεσιών της μονάδας προσχολικής εκπαίδευσης - Ενίσχυση της προσβασιμότητας του κτιριακού αποθέματος της πόλης Κομοτηνής - Περιβαλλοντικό όφελος από την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου και μείωση των παραγόμενων εκπομπών CO₂ από την χρήση του κτιρίου <p><u>Ωφελούμενος πληθυσμός:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι δημότες της πόλης της Κομοτηνής
Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων	<p>Με την Ολοκλήρωση της Πράξης θα παραδοθεί ένα σύγχρονος λειτουργικός βρεφονηπιακός σταθμός με επαυξημένο δυναμικό και προσφερόμενες υπηρεσίες προς τους χρήστες του κτιρίου (γονείς , βρέφη- νήπια και εργαζομένους). Επιπλέον θα εξυπηρετηθούν οι επαυξημένες ανάγκες που προκύπτουν στην πόλη της Κομοτηνής σε υποδομές και κτιριακό απόθεμα από την εφαρμογή της η δίχρονης υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση (Ν. 4521/2018).</p> <p>Κάθε χρόνο 51 βρέφη και νήπια θα μπορούν να εξυπηρετούνται από τον Β' βρεφονηπιακό σταθμό «ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ» της Ιεράς Μητρόπολης Μαρωνείας Και Κομοτηνής.</p> <p>Τέλος η ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου θα συμβάλλει θετικά στην μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος του κτιρίου συμβάλλοντας στην μείωσή των εκπομπών CO₂.</p>
Καινοτομία	Η πράξη δεν παρουσιάζει στοιχεία καινοτομίας.
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	<p>6.2 Δράσεις πολιτισμού για την υποστήριξη των ΑΜΕΑ Νοητικής Υστέρησης</p> <p>6.3 Λειτουργία Παραολυμπιακού πάρκου δήμου Κομοτηνής</p>
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	782.215,88 €
Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΤΠΑ
Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού	Βλ. Επισυναπτόμενο αρχείο προϋπολογισμού μελέτης έργου.
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Εκπόνηση μελετών	30/6/2025
Εγκρίσεις – Αδειοδοτήσεις	30/6/2025
Σύνταξη τευχών δημοπράτησης έργου	30/09/2025
Διαγωνιστική Διαδικασία	31/12/2025

Διάρκεια Υλοποίησης	24Μ
---------------------	------------

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	ΠΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ – Γραφείο ενημέρωσης για την προσβασιμότητα
A/A	4
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής
A. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
<p><i>Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).</i></p>	<p>Με αφορμή την ειδική μνεία που αποδόθηκε στην πόλη της Κομοτηνής με τίτλο «Η πόλη που αντιμετώπισε την προσβασιμότητα σαν ευκαιρία» στα ευρωπαϊκά βραβεία Access City για το 2021, και ακολουθώντας το παράδειγμα δεκάδων ευρωπαϊκών πόλεων, ο Δήμος Κομοτηνής θέτει ως προτεραιότητα την καθολική προσβασιμότητα.</p> <p>Η καθολική πρόσβαση και η συμμετοχή στη γνώση, στον πολιτισμό, στον αθλητισμό και στην αγορά εργασίας καθώς και η διασφάλιση της ποιότητας ζωής και της υγείας αποτελούν αναφαίρετα δικαιώματα όλων των ανθρώπων σε κάθε δημοκρατικό κράτος. Ωστόσο, παρατηρείται πολύ συχνά το φαινόμενο του αποκλεισμού πληθυσμιακών ομάδων από την πολιτιστική, αθλητική και οικονομική ζωή μίας κοινωνίας, με αποτέλεσμα την περιθωριοποίησή και την κοινωνική τους απομόνωση. Σε αυτές τις ομάδες πληθυσμού ανήκουν τα ανάπηρα άτομα, οι ηλικιωμένοι, άτομα που πάσχουν από μακροχρόνιες ασθένειες, καθώς και άτομα που χρησιμοποιούν βαδιστικά για το περπάτημα ή διαθέτουν παιδικά καρότσια.</p> <p>Σκοπός της προτεινόμενης Πράξης είναι, τα στελέχη του γραφείου ενημέρωσης να παρέχουν ενημέρωση και καθοδήγηση προς τους ανάπηρους και τις οικογένειες τους και συντονίσουν και να υλοποιήσουν μία σειρά από δράσεις που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη του δημόσιου διαλόγου.</p> <p>Πιο συγκεκριμένα:</p> <p>1. Εξυπηρέτηση ανάπηρων πολιτών</p> <p>Οι ανάπηροι πολίτες θα μπορούν να λαμβάνουν βοήθεια και καθοδήγηση, από τα στελέχη του γραφείου ενημέρωσης προσβασιμότητας, σχετικά με την αξιοποίηση των υπηρεσιών που έχουν στη διάθεσή τους, είτε τηλεφωνικά, είτε μέσω e-mail ή ακόμα και σε διά ζώσης ραντεβού.</p> <p>2. Εκπαίδευση στελεχών Δήμου Κομοτηνής</p> <p>Για την ενίσχυση της προσπάθειας της ομαλής ένταξης των ανάπηρων πολιτών, θα πραγματοποιηθούν συνολικά τρία (3) εκπαιδευτικά σεμινάρια (απομακρυσμένης παρακολούθησης) στους εργαζόμενους των υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής με θεματικές που αφορούν τη Δημόσια Διοίκηση και την προσβασιμότητα στις υπηρεσίες όπως: «Το νομικό πλαίσιο και η εξυπηρέτηση ανάπηρων πολιτών σε δημόσιες υπηρεσίες».</p> <p>3. Ανάπτυξη του Δημοσίου Διαλόγου</p> <p>Σε αυτό το πλαίσιο, αναπτύσσοντας έναν ουσιαστικό και πολυεπίπεδο διάλογο γύρω από τη θεματική της προσβασιμότητας, προβλέπονται δράσεις και στρατηγικές όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διοργάνωση Εκδηλώσεων (Ημερίδες), όπου πολίτες, φορείς, επαγγελματίες και ειδικοί σύμβουλοι μπορούν να ενημερωθούν, να εκπαιδευτούν και να μοιραστούν απόψεις και προτάσεις για θέματα προσβασιμότητας. - Δημιουργία έντυπου και ψηφιακού περιεχομένου για την προβολή του σε Διαφημιστικές εκστρατείες φυσικά σημεία και στα κοινωνικά δίκτυα που διατηρεί ο Δήμος Κομοτηνής και συνεργασία με τα τοπικά ΜΜΕ για την προώθηση της στρατηγικής και την ενημέρωση της κοινής γνώμης.

	<p>Διοργάνωση του 1ου Πανελλήνιου Συνεδρίου για την Προσβασιμότητα, στην Κομοτηνή η οποία διακρίθηκε στα ευρωπαϊκά βραβεία Access City για το 2021 και είναι η πόλη από την οποία μπορεί να ξεκινήσει ένας εθνικός διάλογος για την προσβασιμότητα με τη συμμετοχή εμπλεκόμενων φορέων, ειδικών και της τοπικής κοινότητας.</p> <p>4. Εγχειρίδιο για τη διοργάνωση Παραολυμπιακών Ημερών</p> <p>Σε συνεργασία με το σύλλογο ΠΕΡΠΑΤΩ, όπου αποτελεί εταίρος της Αστικής Σύμπραξης, προβλέπεται η δημιουργία ενός εγχειριδίου για τη διοργάνωση Παραολυμπιακών Ημερών, με βασική προτεραιότητα τη χρήση του σε τοπικό επίπεδο και μετέπειτα την προώθησή του ως εργαλείο εκπαίδευσης σε υπερτοπικό επίπεδο (άλλους Δήμους). Αυτό το εγχειρίδιο θα παρουσιαστεί και θα δοθεί τόσο στην εκπαιδευτική κοινότητα (Πρωτοβάθμια/Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση) όσο και στην αθλητική κοινότητα της πόλης (σύλλογοι, φορείς) με σκοπό να αναπτυχθούν νέες συνεργασίες, εκπαιδευτικοί δεσμοί και γνωριμία με το Παραολυμπιακό Πάρκο. Το εγχειρίδιο θα περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none">- Νομικό Πλαίσιο- Ιστορική αναδρομή Παραολυμπιακών Αγώνων- Αθλήματα (κανονισμοί)- Εξοπλισμός- Ειδικότητες- Δημόσια Εκπαίδευση <p>5. Δικτύωση με εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς</p> <p>Σκοπός είναι το γραφείο προσβασιμότητας να επεκτείνει την λειτουργία του σε υπερτοπικό επίπεδο, δρώντας ως συνδετικός κρίκος του Δήμου Κομοτηνής, με εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς, συμμετέχοντας σε δίκτυα με σκοπό την εφαρμογή από κοινού πρωτοβουλιών, μεταφορά τεχνογνωσίας κλπ.</p>		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Υλοποίηση Με Ίδια Μέσα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο		
Δείκτες Εκροής (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSO075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Αριθμός στρατηγικών	1
Δείκτες Αποτελέσματος (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSR796 - Αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	100
	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	1
Β. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης «Κ. Καραθεοδωρής» Α.Ε		
Τελικός Δικαιούχος	Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης «Κ. Καραθεοδωρής» Α.Ε		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης «Κ. Καραθεοδωρής» Α.Ε		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	<p>Η αναγκαιότητα της προτεινόμενης πράξης, προκύπτει από τα κείμενα, τους στόχους και τις πολιτικές ξεκινώντας από την Κεντρική Διοίκηση (Ελλάδα: Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030) και καταλήγοντας στις προτεραιότητες του Δ. Κομοτηνής.</p> <p>Πιο συγκεκριμένα, μέσω της Εθνικής Στρατηγικής 2030 επιδιώκεται η έναρξη ενός ενάρτετου κύκλου μεταξύ της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης αντικαθιστώντας πλέον την ανταγωνιστική με την ποιοτική και βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα, διασφαλίζοντας</p>		

	<p>την κοινωνική συνοχή και ενισχύοντας το ρόλο των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, άνεργοι κλπ).</p> <p>Επίσης, σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, το ΠΕΠ ΑΜΘ 2021-2027 περιλαμβάνει ειδικούς στόχους που αφορούν στην ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, στη συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς.</p> <p>Σύμφωνα με τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δ. Κομοτηνής 2021-2027, ανάμεσα στις βασικές ανάγκες είναι και η ενίσχυση της προσβασιμότητας και η συμπερίληψη των κοινωνικών ομάδων της πόλης στις λειτουργίες της, βελτιώνοντας τις συνθήκες βιώσιμης κινητικότητας και της προσβασιμότητας χωρίς αποκλεισμούς.</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω εντοπίζεται η ανάγκη υποστήριξης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και ιδιαίτερα των ανάπηρων ατόμων μέσα από πρωτοβουλίες, ενέργειες και δράσεις που θα διασφαλίσουν τον αξιοπρεπή βίο και θα ενισχύσουν την ένταξή τους στην κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική και αθλητική ζωή του Δ. Κομοτηνής. Κατά αυτόν τον τρόπο, ο Δ. Κομοτηνής επιτυγχάνει την ενεργοποίηση ενός σημαντικού ποσοστού του πληθυσμού του.</p>
<i>Συνάφεια με Στρατηγική</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη 21-27» (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27) - ΣΒΑΚ Δήμο Κομοτηνής - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κομοτηνής (2019 - 2023)
<i>Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός</i>	<p>Η προτεινόμενη δράση αναμένεται να προσφέρει πολλαπλά οφέλη τόσο στους άμεσα ωφελούμενους της πράξης, όσο και στους πολίτες του Δήμου Κομοτηνής. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενημέρωση της κοινωνίας για τα θέματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ανάπηρα άτομα, αποδομώντας προκαταλήψεις και στερεότυπα. - Ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων. - Ενίσχυση της πρόσβασης σε ίσες ευκαιρίες. - Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους δημότες. - Παροχή χρήσιμων πληροφοριών προς τα ανάπηρα άτομα και τις οικογένειές τους. - Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσω της συνεργασίας. - Προώθηση νομοθετικών και πολιτικών πρωτοβουλιών.
<i>Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων</i>	<p>Η θέσπιση ενός μόνιμου γραφείου ενημέρωσης και παροχής συμβουλευτικής καθοδήγησης, σε ανάπηρα άτομα και στους οικείους τους, προσβλέπει στην ενδυνάμωση και την αυτονομία των ανάπηρων ατόμων. Παράλληλα, όλες οι δράσεις που θα υλοποιηθούν θα ανοίξουν το δημόσιο διάλογο για την προσβασιμότητα, στο ευρύ κοινό της πόλης, ώστε να δοθούν οι πιο αποδοτικές λύσεις για μία προσβάσιμη και ισότιμη κοινωνία. Η βιωσιμότητα της προτεινόμενης Πράξης προβλέπεται μέσα από τη συνεργασία της Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε. με τους υπηρεσιακούς υπαλλήλους του Δ. Κομοτηνής, τις κοινωνικές υπηρεσίες, τους φορείς της πόλης που άπτονται σε ζητήματα προσβασιμότητας (σύλλογος «ΠΕΡΠΑΤΩ», σύλλογος «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ») οι οποίοι επιδιώκεται να αποκτήσουν νέες δεξιότητες μέσω της διαρκούς εξειδίκευσης, επικαιροποίησης και εμπλουτισμού της μεθοδολογίας τους. Παράλληλα, όλες οι πρωτοβουλίες και οι δράσεις, στο πλαίσιο της προτεινόμενης Πράξης θα πραγματοποιηθούν με τη συμβουλευτική καθοδήγηση της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.).</p>
<i>Καινοτομία</i>	<p>Η καινοτομία της πράξης συνίσταται στο γεγονός ότι για πρώτη φορά επιχειρείται στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και σε οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης η λειτουργία ενός μόνιμου μηχανισμού ενημέρωσης και υποστήριξης ατόμων με αναπηρία σε θέματα προσβασιμότητας που ορίζονται να προσφέρει λύσεις σε όλους</p>

	τους τομείς λειτουργίας του δήμου Κομοτηνής, υποστηρίζοντας όλους τους εμπλεκόμενους (ωφελομένους, δημότες, στελέχη υπηρεσιών κλπ)
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	6 Λειτουργία Παραολυμπιακού πάρκου δήμου Κομοτηνής 7 Βιώσιμη ανάπτυξη – ανθεκτικότητα και αντιμετώπιση κρίσεων
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	279.873,60
Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΚΤ
Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού	Αναλυτικότερα βλ. ΑΥΙΜ
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Αναλυτικότερα στοιχεία στην ΑΥΙΜ και στο Τεχνικό Παράρτημα	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ			
ΤΙΤΛΟΣ	Δράσεις πολιτισμού για την υποστήριξη των ΑΜΕΑ Νοητικής Υστέρησης		
A/A	5		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής		
Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ			
Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).	<p>Η Πράξη αφορά ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα που θα υλοποιήσει ο Σύλλογος Μέρμινας Α.με.Α Νοητικής υστέρησης Ν. Ροδότης «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ» με στόχο την συμμετοχή ατόμων με αναπηρία σε δράσεις πολιτισμού. Πρόκειται για την ίδρυση εργαστηρίων σε υπάρχουσα πολιτιστική δομή του Δήμου Κομοτηνής και συγκεκριμένα στο κτίριο της Καπναποθήκης, στο οποίο έχουν γίνει οι απαραίτητες επεμβάσεις σύμφωνα με τις προδιαγραφές προσβασιμότητας που ισχύει για τα δημόσια κτίρια. Τα εργαστήρια που πρόκειται να υλοποιηθούν θα είναι πλήρως στελεχωμένα με εξειδικευμένο προσωπικό σε εικαστικές και καλλιτεχνικές δράσεις και είναι τα κάτωθι:</p> <ul style="list-style-type: none">- Μουσικό εργαστήριο- Εργαστήριο κινηματογράφου- Θεατρικό εργαστήριο- Εργαστήριο σύγχρονου χορού- Καλλιτεχνικό εργαστήριο (ενασχόληση με ζωγραφική, πηλό, φωτογραφία) <p>Τα πολιτιστικά προϊόντα της δράσης αφορούν την υλοποίηση ποικίλων εκδηλώσεων που σχετίζονται με θεατρικές παραστάσεις, σύγχρονου χορού, προβολής ταινιών μικρού μήκους και μουσικής. Οι δημιουργίες των συμμετεχόντων πρόκειται να εκτεθούν στο νέο ψηφιακό μουσείο που πρόκειται να δημιουργηθεί στα πλαίσια της πράξης από εξωτερικούς συνεργάτες.</p> <p>Μέσα από τα προγράμματα αυτά δίνεται η δυνατότητα της συνύπαρξης και συνεργασίας ανθρώπων με αναπηρία και ατόμων τυπικής ανάπτυξης σε μια ανοικτή κοινωνική δράση για την επίτευξη κοινών στόχων. Επιπλέον καλλιεργείται η γνώση της διαφορετικότητας και κατ' επέκταση η ισότιμη αντιμετώπιση που συμβάλλει στην κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία.</p> <p>Οι δαπάνες αφορούν κυρίως στη μισθοδοσία του προσωπικού που θα σχεδιάσει και θα υλοποιήσει τα προγράμματα κατάρτισης και την δημιουργία του ψηφιακού μουσείου και οπτικοακουστικού υλικού. Ένα μικρό ποσοστό πρόκειται να διατεθεί σε προμήθειες υλικοτεχνικού εξοπλισμού ώστε να εξασφαλιστεί η σωστή λειτουργία των εργαστηρίων.</p>		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Υλοποίηση Με Ίδια Μέσα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο		
Δείκτες Εκροής (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSO075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Αριθμός στρατηγικών	1
	PSO796. Αριθμός συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών	1
Δείκτες Αποτελέσματος (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSR796 - Αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	300
	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	1
Β. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			

Κύριος του Έργου	Σύλλογος Μέριμνας Α.με.Α Νοητικής υστέρησης Ν. Ροδόπης «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ»
Τελικός Δικαιούχος	Σύλλογος Μέριμνας Α.με.Α Νοητικής υστέρησης Ν. Ροδόπης «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ»
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Σύλλογος Μέριμνας Α.με.Α Νοητικής υστέρησης Ν. Ροδόπης «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ»
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ	
Αναγκαιότητα	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε δράσεις πολιτισμού - Κίνητρο για την ενασχόληση με τις διάφορες μορφές τέχνης από άτομα με αναπηρίες - Συνύπαρξη και συνεργασία ατόμων όλων των κοινωνικών ομάδων χωρίς αποκλεισμούς - Προβολή δράσεων πολιτισμού
Συνάφεια με Στρατηγική	<ul style="list-style-type: none"> - Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη 21-27» (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27) - Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κομοτηνής (2019 - 2023)
Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός	<u>Αναμενόμενα οφέλη:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Κοινωνική ένταξη - Εμπειρία μάθησης και υλοποίησης καλλιτεχνικού προϊόντος <u>Ωφελούμενος πληθυσμός</u> <ul style="list-style-type: none"> - Το σύνολο των ατόμων που πρόκειται να συμμετέχουν και να απασχοληθούν στις δράσεις - Οι κάτοικοι του Δήμου και το γενικό κοινό που πρόκειται να παρακολουθήσουν τις εκδηλώσεις
Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων	Για την εξασφάλιση ποιοτικών παροχών όλα τα εργαστήρια θα είναι πλήρως στελεχωμένα με εξειδικευμένο προσωπικό σε εικαστικές και καλλιτεχνικές δράσεις. Συγκεκριμένα πρόκειται να απασχοληθούν δύο μουσικοί, ένας ζωγράφος, ένας φωτογράφος, ένας χορογράφος, δύο ηθοποιοί και ένας εικαστικός για τα μαθήματα ψηφιοπλαστικής, για χρονικό διάστημα δύο ετών με τετράωρη απασχόληση. Τα πολιτιστικά προϊόντα του προγράμματος υπό τη μορφή εκδηλώσεων και έργων τέχνης πρόκειται να εκτεθούν στο ψηφιακό μουσείο, το οποίο θα διατίθεται στους χρήστες του διαδικτύου. Το μέγεθος της επισκεψιμότητας στην νέα ψηφιακή πλατφόρμα από το γενικό κοινό θα καθορίσει τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων της πράξης.
Καινοτομία	Η καινοτομία του έργου έγκειται στο γεγονός ότι οι πολιτιστικές δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν, δεν παρέχονται από καμία άλλη δημόσια ή ιδιωτική δομή. Κύριο χαρακτηριστικό των δράσεων είναι η υψηλή ποιότητα τους και το γεγονός ότι καλύπτουν ένα μεγάλο φάσμα των τεχνών, το οποίο θα είναι προσβάσιμο σε άτομα με αναπηρία.
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	6 Λειτουργία Παραολυμπιακού πάρκου δήμου Κομοτηνής
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	200.000,00
Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΚΤ
Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού	Αναλυτικότερα βλ. ΑΥΙΜ
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Αναλυτικότερα στοιχεία στην ΑΥΙΜ	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Λειτουργία Παραολυμπιακού πάρκου Δήμου Κομοτηνής
Α/Α	6
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής
A. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).	<p>Η προτεινόμενη πράξη εκτός από την προώθηση του Παραολυμπιακού Κινήματος και του αθλητισμού των ανάπηρων ατόμων θα προσφέρει την ευκαιρία σε όλο το μαθητικό πληθυσμό της Περιφέρειας Α.Μ.Θ να έρθει σε επαφή με τον αθλητισμό αλλά και με τη συμπερίληψη με ανάπηρα μέλη της κοινωνίας αλλά και με άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Μειονότητες, Ρομά).</p> <p>Σκοπός της πράξης είναι να λειτουργήσει στο προσβάσιμο υπαίθριο Αθλητικό Κέντρο του Δήμου Κομοτηνής, το οποίο έχει παραχωρηθεί προς χρήση στο Σύλλογο ΠΕΡΠΑΤΩ, ένα Πάρκο Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης, στο οποίο θα έχουν την δυνατότητα μικροί και μεγάλοι, με ή χωρίς αναπηρία, να γνωρίσουν τα παραολυμπιακά αθλήματα, δοκιμάζοντάς τα. Αθλήματα όπως η καλαθοσφαίριση σε αναπηρικό αμαξίδιο, το Μπότσια, η ξιφασκία σε αναπηρικό αμαξίδιο, η άρση βαρών σε πάγκο, το βόλεϊ καθιστών, το γκόλμπολ κ.α. θα παρουσιάζονται σε οργανωμένους σταθμούς από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό με την βοήθεια των εθελοντών και των εκπαιδευτικών, και θα ενημερώνουν τους συμμετέχοντες για τους κανονισμούς και τον τρόπο διεξαγωγής των παραολυμπιακών αθλημάτων, σύμφωνα με της οδηγίες της δράσης «Παραολυμπιακή Ημέρα στο Σχολείο» από τη Διεθνή Παραολυμπιακή Επιτροπή (IPC). Τα οφέλη που προκύπτουν από την υλοποίηση πράξης, είναι η ενσωμάτωση των αναπήρων στην κοινωνία και η κατάρριψη του μύθου της αναπηρίας. Συγχρόνως θα δημιουργηθεί ένας πνεύμονας ανάπτυξης της φυσικής δραστηριότητας και του μαζικού αθλητισμού για όλους μέσα στην πόλη της Κομοτηνής. Στις συγκεκριμένες αθλητικές εγκαταστάσεις θα διεξάγονται εκδηλώσεις για την προσέλκυση του κόσμου και εκτός των παραολυμπιακών αθλημάτων όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αθλητικές διοργανώσεις για ανάπηρα και μη άτομα - Αθλητικά Camp - Αθλοπαιδείες - Παρουσιάσεις αθλημάτων σε συνεργασία και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και με ιδιώτες του χώρου. <p>Μέσω του αθλητισμού και πιο συγκεκριμένα των Παραολυμπιακών αθλημάτων τα παιδιά και ενήλικες με και χωρίς αναπηρία θα ευαισθητοποιηθούν, θα αποκτήσουν σεβασμό στο διαφορετικό, θα μάθουν να συναναστρέφονται με ανάπηρα άτομα και να συνυπάρχουν σε ένα πλαίσιο συνεργασίας για επίτευξη κοινών στόχων. Θα υπάρξει διάδοση των αθλητικών ιδεωδών, της σημαντικότητας του αθλητικού πνεύματος και της άθλησης, και της ενσωμάτωσης όπου ανάπηρα και μη ανάπηρα παιδιά θα μπορούν να παίζουν μαζί τα ίδια αθλήματα και να συνεργάζονται. Γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε συναισθήματα αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας στην ζωή γενικότερα.</p> <p>Η λειτουργία του Πάρκου Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης από το Σύλλογο ΠΕΡΠΑΤΩ εκτός από την προώθηση των παραολυμπιακών αξιών και του αθλητισμού των ανάπηρων ατόμων θα προσφέρει την ευκαιρία σε όλο το μαθητικό πληθυσμό της Περιφέρειας Α.Μ.Θ να έρθει σε επαφή με τον αθλητισμό αλλά και με τη συμπερίληψη με ανάπηρα μέλη της κοινωνίας αλλά και με άλλες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Μειονότητες, Ρομά).</p>
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Υλοποίηση Με Ίδια Μέσα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο

Δείκτες Εκροής (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSO075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Αριθμός στρατηγικών	1
	PSO796. Αριθμός συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών	1
Δείκτες Αποτελέσματος (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSR796 - Αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	300
	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	1
B. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΙΝ. ΠΡ. ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ ΠΕΡΠΑΤΩ		
Τελικός Δικαιούχος	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΙΝ. ΠΡ. ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ ΠΕΡΠΑΤΩ		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΙΝ. ΠΡ. ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ ΠΕΡΠΑΤΩ		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	<p>Πιο συγκεκριμένα, μέσω της Εθνικής Στρατηγικής 2030 επιδιώκεται η έναρξη ενός ενάρετου κύκλου μεταξύ της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης αντικαθιστώντας πλέον την ανταγωνιστική με την ποιοτική και βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα, διασφαλίζοντας την κοινωνική συνοχή και ενισχύοντας το ρόλο των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΆμεΑ, ηλικιωμένοι, άνεργοι κλπ). Παράλληλα, στο Πρόγραμμα Ελλάδα 2.0 (Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας) στον Άξονα 3.4 Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές. Συνολικά, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην Ελλάδα προορίζεται να βελτιώσει τις συνθήκες ζωής και την κοινωνική συμπερίληψη όλων των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των ανάπηρων ατόμων.</p> <p>Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τη Σύμβαση του Ο.Η.Ε άρθρο 24 ορίζεται ως αναγκαία προϋπόθεση η πλήρη κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πάνω σε θέματα που αφορούν τις διαφοροποιημένες ανάγκες και τη ποικιλομορφία όλων των μαθητών και πιο συγκεκριμένα των ανάπηρων ατόμων.</p> <p>Επίσης, σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, το ΠΕΠ ΑΜΘ 2021-2027 περιλαμβάνει ειδικούς στόχους που αφορούν στην ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, στη συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω και επιπροσθέτως: Την Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες η οποία διευκρινίζει και αποσαφηνίζει με ποιο τρόπο όλα τα δικαιώματα και ελευθερίες εφαρμόζονται για τα ανάπηρα άτομα και σκοπό έχει να προωθήσει, προστατεύσει και διασφαλίσει την πλήρη και ίση απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών για αυτά. Καθορίζει επίσης τις υποχρεώσεις των κρατών μελών του ΟΗΕ και υποδεικνύει μέτρα για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων των ανάπηρων ατόμων.</p> <p>Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat το 2011 ένα στα τέσσερα ανάπηρα άτομα ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα δεν μπορούσαν να συμμετέχουν σε βασικές κοινωνικές δραστηριότητες</p>		

	<p>Την στρατηγική «Ευρώπη 2020» η οποία έχει ως σκοπό τη μείωση σε λιγότερο από 10 % έως το 2020 του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 18-24 ετών που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση με κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση το πολύ.</p> <p>Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat το 2011, το 30,7 % των ατόμων ηλικίας 15-34 ετών (ανάπηρα άτομα ή άτομα με μειωμένη κινητικότητα) δεν συμμετείχαν ούτε στην απασχόληση ούτε σε κάποια εκπαίδευση ή κατάρτιση στην ΕΕ και εκεί εντοπίζεται η ανάγκη εκπαίδευσης του κοινού για τη συμπερίληψη και την ενσωμάτωση ανάπηρων ατόμων ισότιμα σε όλους τους τομείς της κοινωνίας.</p>
Συνάφεια με Στρατηγική	<ul style="list-style-type: none"> - Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη 21-27» (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27) - Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κομοτηνής (2019 - 2023) -ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής
Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός	<p>Σε ένα πρώτο μέρος ,θα επιτευχθεί η πλήρη αναγνωσιμότητα και πληροφόρηση διαφόρων πληθυσμιακών ομάδων της Α.Μ.Θ για τα Παραολυμπιακά αθλήματα και με άμεσο αντίκτυπο τη επαφή με το Αναπηρικό κίνημα.</p> <p>Επιπλέον, θα επιτευχθεί η συμπερίληψη των ανάπηρων ατόμων με τη κοινωνία ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο τη ισότητα ,τη κοινωνική ένταξη και τη αποδοχή όλων των ομάδων ατόμων και πιο στενευμένα των ανάπηρων στη ευρύτερη κοινωνία.</p> <p>Η βιωματική επαφή του μαθητικού πληθυσμού με τα Παραολυμπιακά αθλήματα θα προσφέρει τη δυνατότητα σε ανάπηρα άτομα και να αναπτύξουν το αθλητικό τους ταλέντο και να επιδιώξουν μια αθλητική καριέρα. Επιπλέον, η συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες σε ένα Παραολυμπιακό πάρκο μπορεί να βοηθήσει στα ανάπηρα άτομα να ενδυναμώσουν την αυτοπεποίθησή τους και να ανακαλύψουν τις δυνατότητές τους.</p> <p>Σε ένα δεύτερο μέρος, ο μαθητικός πληθυσμός της Περιφέρειας Α.Μ.Θ συμμετέχοντας σε βιωματικές δραστηριότητες και δοκιμάζοντας τα παραολυμπιακά αθλήματα και βρίσκοντας την ευκαιρία συνύπαρξης και συνεκπαίδευσης με ανάπηρους ανθρώπους, αλλά και με μαθητές από διάφορες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες θα εξοικειωθούν με το κάθε διαφορετικό και θα αναπτύξουν συναισθήματα αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας.</p> <p>Επιπρόσθετα, με τον τρόπο αυτό οι εκπαιδευτικοί που θα συμμετέχουν στη συγκεκριμένη πράξη θα έχουν τη δυνατότητα εκπαίδευσης και ενημέρωσης από το εξειδικευμένο προσωπικό του Συλλόγου και θα βρουν απαντήσεις σε ερωτήματα και σε απορίες που έχουν όσον αφορά το κομμάτι της αναπηρίας αλλά και πλήρη ενημέρωση και ενασχόληση με τα παραολυμπιακά αθλήματα. Κατ' επέκταση οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί που θα έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν σε αυτές της δράσης με την ολοκλήρωση του σχολικού έτους και φεύγοντας από την Κομοτηνή θα μεταφέρουν την γνώση αλλά και την εμπειρία τους και σε υπόλοιπες πόλεις της Ελλάδας.</p> <p>Μέσω της προτεινόμενης Πράξης άμεσα επωφελούνται οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί, όπως επίσης και το βοηθητικό προσωπικό όλων των σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Περιφέρειας ΑΜΘ , τα Ειδικά σχολεία και τα άτομα με νοητική στέρση και συνάμα και οι οικογένειες και φίλοι τους καθώς μεταδίδονται τα όσα ερεθίσματα λαμβάνονται. Έμμεσοι ωφελούμενοι θα είναι ο οι ανάπηροι της Περιφέρειας ΑΜΘ καθώς θα έχουν τη ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με άλλους ανάπηρους αθλητές και μη οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν πρότυπο για αυτούς, όπως επίσης και</p>

	<p>θα βρουν την ευκαιρία να εξασκηθούν σε ένα πλήρης προσβάσιμο χώρο και ταυτόχρονα να αναπτύξουν και τις αθλητικές τους δεξιότητες.</p> <p>Επιπλέον, έμμεσα θα επωφεληθούν και όλες οι ευπαθές κοινωνικές ομάδες που βιώνουν την περιθωριοποίηση αλλά και τις ρατσιστικές συμπεριφορές λόγω διαφορετικής καταγωγής που έχουν (μειονότητες, Ρόμα) διότι η συγκεκριμένη πράξη θα προώθηση ίσες ευκαιρίες και ίσα δικαιώματα χωρίς διακρίσεις.</p>
Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων	<p>Η υλοποίηση της πράξης έγκειται στην ενημέρωση του γενικού και ειδικού πληθυσμού με διάφορα επικοινωνιακά μέσα και εργαλεία και με την πρόσβαση σε σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σκοπό την ανάπτυξη συνεργασίας. Επίσης εξειδικευμένο προσωπικό του Συλλόγου ΠΕΡΙΠΑΤΩ, πρόκειται να προβεί σε σεμινάρια κατάρτισης των εθελοντών και των εκπαιδευτικών που πρόκειται να συμμετέχουν στις δράσεις. Για την ποιοτική λειτουργία της πράξης πρόκειται να απασχοληθεί προσωπικό από τον ίδιο το σύλλογο, ενώ θα γίνουν προσλήψεις επιπλέον προσωπικού, μεταξύ των οποίων και αθλητές με αναπηρία. Για τη βιωσιμότητα της δράσης σημαντική είναι η συμβολή εξειδικευμένων ατόμων από τον Σύλλογο Μέριμνας Α.με.Α Νοητικής υστέρησης του Ν. Ροδόπης «ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ», καθώς επίσης και η συνεργασία με τον φορέα της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής. Η συμπερίληψη μέσα από βιωματικές δραστηριότητες και η κατάρτιση των εκπαιδευτικών και των λοιπών μη ειδικών ατόμων, οδηγούν στην πλήρη επίγνωση του προβλήματος της κοινωνικής ένταξης, με αποτέλεσμα την διαμόρφωση χαρακτήρων που θα ασχολούνται με το θέμα αυτό μετά το πέρας των συγκεκριμένων δράσεων.</p>
Καινοτομία	<p>Η συγκεκριμένη πράξη αποτελεί καινοτομία και είναι σημαντική για αρκετούς λόγους:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Προώθηση της αθλητικής ακεραιότητας: Τα Πάρκα Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης προωθούν την αθλητική ακεραιότητα και τη συμμετοχή των ανάπηρων ατόμων στον αθλητισμό. 2. Ευκαιρία για ανάπτυξη και άσκηση: Τα Πάρκα Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης προσφέρουν τη δυνατότητα σε ανάπηρα και μη ανάπηρα άτομα να ασκούνται και να αναπτύσσουν τις φυσικές τους ικανότητες μέσω του αθλητισμού, βελτιώνοντας τη φυσική τους κατάσταση και την ψυχική τους ευεξία. 3. Κοινωνική συμπερίληψη: δημιουργείται μια κοινότητα όπου τα ανάπηρα άτομα αισθάνονται αποδεκτά και συμπεριλαμβανόμενα. Αυτό ενισχύει την κοινωνική συμπερίληψη και βοηθά στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκαταλήψεων και διακρίσεων. 4. Ευαισθητοποίηση του κοινού: Τα Πάρκα Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης λειτουργούν ως εκπαιδευτικά εργαλεία για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με αναπηρία μέσω του αθλητισμού. 5. Ανάπτυξη του αθλητισμού για τα ανάπηρα άτομα: Τα Πάρκα Παραολυμπιακής Εκπαίδευσης παρέχουν την υποδομή και την υποστήριξη που απαιτούνται για την ανάπτυξη του αθλητισμού για τα ανάπηρα άτομα. <p>Συνολικά, μέσα από την πράξη αναδεικνύεται η σημασία της συμπερίληψης και ισότιμης συμμετοχής όλων των πολιτών..</p>
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	<p>-5.1 Δράσεις Ψυχοκοινωνικής Υγείας και βιώσιμης ανάπτυξης</p> <p>- 6.1 ΠΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ – Γραφείο ενημέρωσης για την προσβασιμότητα</p> <p>- 6.2 Δράσεις πολιτισμού για την υποστήριξη των ΑΜΕΑ Νοητικής Υστέρησης</p>
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	200.000,00

Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΚΤ
Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού	Αναλυτικότερα βλ. ΑΥΙΜ
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Αναλυτικότερα στοιχεία στην ΑΥΙΜ	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Βιώσιμη ανάπτυξη – ανθεκτικότητα και αντιμετώπιση κρίσεων
Α/Α	7
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 3.2: Ενίσχυση Οικονομικής και Κοινωνικής Συνοχής
Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
<p><i>Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).</i></p>	<p>Η Πράξη αφορά σ' ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης – Παρέμβασης που θα υλοποιήσει το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, με στόχο την ευαισθητοποίηση πολιτών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την πρόληψη της βίας, την ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων καθώς και την έγκαιρη αντιμετώπιση κρίσεων αλλά και της ενεργειακής φτώχειας. Ως κρίσεις αναφέρονται οι φυσικές καταστροφές (από σεισμούς φωτιές κ.α) αλλά και οι κρίσεις που οφείλονται στη βία (βία ανηλίκων, ενδο-οικογενειακή βία και σεξουαλική παρενόχληση). Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το σχεδιασμό δράσεων και παρεμβάσεων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας των πολιτών και ειδικότερα των νέων και των γυναικών και την ανάπτυξη του εθελοντισμού, 2. την ενίσχυση της ψυχο-κοινωνικής ανθεκτικότητας των μετεχόντων. 3. την ανάπτυξη δράσεων για την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της βίας και συγκρούσεων 4. την ανάπτυξη δράσεων για την έγκαιρη αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης. <p>Θα δημιουργηθούν επίσης ομάδες νέων εγχειρημάτων-ομάδες εργασιών που θα ενισχύσουν τη συνεργασία του ΔΠΘ με την τοπική κοινωνία και θα αναπτύξουν ομαδικές δράσεις όπως:</p> <p>α) ομάδα κοινωνικής και ψυχολογικής υποστήριξης που θα παρέχει υπηρεσία φροντίδας και ενίσχυσης ανθεκτικότητας.</p> <p>β) Δίκτυο για την πρόληψη και έγκαιρη παρέμβαση της έμφυλης βίας, και της βίας των ανηλίκων (σωματικής ψυχολογικής, σεξουαλικής και διαδικτυακής)</p> <p>γ) Ανάπτυξη καινοτόμων και δημιουργικών δράσεων Κοινωνικής Εργασίας μέσω τέχνης (εικαστικά, παραμύθια, θεατρικά και μουσικά δρώμενα , κινηματογράφος και φωτογραφία photo voice)</p> <p>ζ) δημιουργία πλατφόρμας συνεργασίας μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων για την ανταλλαγή ιδεών και βέλτιστων πρακτικών.</p> <p>η) συνεργασία και δράσεις διασύνδεσης με τοπικές επιχειρήσεις, κέντρα κοινότητας και φορείς για την παροχή ευκαιριών απασχόλησης σε ευάλωτες ομάδες.</p> <p>Το πρόγραμμα ενδεικτικά θα περιλαμβάνει τη διοργάνωση εκδηλώσεων εξωστρέφειας αναφορικά με :</p> <ul style="list-style-type: none"> • την επίδραση των κρίσεων στην γονεϊκότητα, την ψυχοκοινωνική υγεία, • τα ανθρώπινα δικαιώματα, δικαιώματα των γυναικών και δικαιωμάτων των παιδιών καθώς επίσης και θέματα που αφορούν το φύλο και την ισότητα. • την τέχνη ως μέσο πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης σε καταστάσεις κρίσης. <p>Οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν :</p> <ul style="list-style-type: none"> • την ευαισθητοποίηση σε ζητήματα ενεργειακής βιωσιμότητας και την εκπαίδευση πολιτών, φοιτητών και στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε αποτελεσματικές πρακτικές ενεργοποίησης, ενθάρρυνσης στη χάραξη στρατηγικών πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης και συμμετοχικότητας των πολιτών σε καταστάσεις κρίσης (μέσα από διοργάνωση εκδηλώσεων και συναντήσεων σε ομάδες στόχου).

	<ul style="list-style-type: none">ανάπτυξη δράσεων για την πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της βίας ενάντια στις γυναίκες και τα παιδιά σε συνεργασία με Κοινωνικές Δομές και Συμβουλευτικά Κέντρα του Δήμου και του ΔΠΘ, τα ΚΕΔΑΣΥ και τα σχολεία του Δήμου (μέσα από διοργάνωση ομάδων νέων, ομάδων γονέων και ομάδων εκπαιδευτικών)τη διοργάνωση ομάδων γυναικών και νέων για την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησης ευάλωτων ομάδων και την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας των μετεχόντων-πολιτώντην ανάπτυξη εθελοντισμού και κοινωνικής δικτύωσης .την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και επανένταξης κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων, ώστε να είναι λιγότερο ευάλωτες σε συνθήκες κρίσηςτην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για ζητήματα ανθεκτικότηταςτην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με ομάδες στόχου ευάλωτες ομάδες Φοιτητές/τριες, Γυναίκες-Πολίτες Δήμου Κομοτηνής Πλειονότητας και Μειονότητας, Μέλη της Κοινωνίας των Πολιτών, ΑΜΕΑ και ηλικιωμένους.την ανάπτυξη δράσεων διαγενεακής αλληλεπίδρασης, δηλαδή κοινές δράσεις εφήβων, νέων και ηλικιωμένων του Δήμου Κομοτηνής <p>Οι δαπάνες αφορούν τον εξοπλισμό, τα αναλώσιμα, τις μετακινήσεις και τα μέσα προβολής και ανακοίνωσης των δράσεων.</p>		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Υλοποίηση Με Ίδια Μέσα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο		
Δείκτες Εκροής (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSO075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	Αριθμός στρατηγικών	1
Δείκτες Αποτελέσματος (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	PSR796 - Αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	650 (κατ' ελάχιστον)
	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	2 (Δήμος Κομοτηνής, Περ.Δ/νση Εκπ/σης ΑΜΘ)
Β. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης		
Τελικός Δικαιούχος	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	<p>-Αναγκαιότητα λήψης μέτρων πολυεπίπεδων για την ευρεία ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού των Φοιτητών του ΔΠΘ και των πολιτών του Δήμου Κομοτηνής,</p> <p>Ιδιαίτερα απευθύνεται σε γυναίκες , σε νέους και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες με στόχο την ευαισθητοποίηση αναφορικά με:</p> <p>1 ζητήματα ανθεκτικότητας,</p> <p>2.εκπαίδευση σε αποτελεσματικές πρακτικές ενεργοποίησης, κινητοποίησης και δικτύωσης</p> <p>3. ενθάρρυνση συμμετοχής των πολιτών στη χάραξη στρατηγικών αειφορίας και ευζήν</p>		

	<p>4. την ανάδειξη της έμφυλης διάστασης της εν λόγω στρατηγικής και την προώθηση ζητημάτων που αφορούν το φύλο και την ισότητα σε σχέση με την βιώσιμη ανάπτυξη</p> <p>5. την ανάπτυξη δικτύου πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης της έμφυλης διάστασης της βίας και κάθε μορφής βίας ανηλίκων</p> <p>6. υποστήριξη νέων και ηλικιωμένων μέσω διαγενεακών δράσεων αλληλεπίδρασης</p> <p>8. Διαχείριση συγκρούσεων και πρόληψη της βίας</p> <p>9. Προώθηση της ψυχο-κοινωνικής υγείας και συμμετοχικότητας για την πρόληψη και την έγκαιρη αντιμετώπιση κρίσεων και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης</p> <p>10. Ευαισθητοποίηση και ανάπτυξη επίγνωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα παιδιών και γυναικών.</p>
<i>Συνάφεια με Στρατηγική</i>	<p>- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη 21-27» (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27)</p> <p>- Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης</p> <p>- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Κομοτηνής (2019 - 2023)</p>
<i>Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός</i>	<p><u>Αναμενόμενα οφέλη:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Καταπολέμηση διακρίσεων και προώθηση ίσων ευκαιριών - Ενίσχυση κοινωνικής συνοχής και ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων - Ενίσχυση κοινωνικής δικτύωσης και Προσωπική ανάπτυξη - Ενίσχυση της ενσυναίσθησης και της ψυχικής και σωματικής ανθεκτικότητας - Προώθηση της αλληλεγγύης και της συμμετοχικότητας - Προώθηση δράσεων για την πράσινη ανάπτυξη σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών - Βελτίωση και αναβάθμιση της σχέσης των κατοίκων με το δημόσιο χώρο - Βελτίωση των συνθηκών βιωσιμότητας και προσβασιμότητας χωρίς αποκλεισμούς - Διασφάλιση των δικαιωμάτων του παιδιού και των γυναικών - Ευαισθητοποίηση σε ζητήματα φύλου και την άμβλυνση των ανισοτήτων - Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την πρόληψη καταστάσεων κρίσης - Πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση της βίας <p><u>Ωφελούμενος πληθυσμός</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Νεαροί ενήλικες - φοιτητές -φοιτήτριες - Εκπαιδευτικοί - διοικητικό προσωπικό Δήμου Κομοτηνής - Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (γυναίκες πολίτες, συμπεριλαμβανομένων και γυναικών της μειονότητας, ΑΜΕΑ, ηλικιωμένοι)
<i>Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Διενέργεια εκδηλώσεων για διάχυση αποτελεσμάτων - Συνεργασία με φορείς, κοινωνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και το ΔΠΘ, Τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και το ΚΕΔΑΣΥ, και την κοινωνία των πολιτών - Διοργάνωση σε συνεργασία με το Δήμο Κομοτηνής «Κέντρο Βιώσιμης Ανάπτυξης, Πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης σε Καταστάσεις Κρίσης»
<i>Καινοτομία</i>	<p>Η καινοτομία της πράξης συνίσταται στο γεγονός ότι το Εργαστήριο Κοινωνικής Εργασίας και Συμβουλευτικής του ΤΚΕ του ΔΠΘ, αξιοποιώντας την πρότερη εμπειρία για την ανάπτυξη πιλοτικών δράσεων σε συνεργασία με την Τοπική αυτοδιοίκηση (βλ. συνεργασία με Δήμο Σαπών και Δήμο Αιγείρου στις αρχές 2000) αλλά και την</p>

	<p>πολυετή συνεργασία με τις πλέον υποβαθμισμένες μειονοτικές γειτονιές (ήτοι, Ηφαιστο, Αλαν Κουγίου, Δροσερό, Αβαντος, κα) στο πλαίσιο της λειτουργίας του Προγράμματος ένταξης παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας στην Εκπαίδευση, υλοποιεί εξειδικευμένες δράσεις που στοχεύουν στην εκπλήρωση των στόχων για την Βιώσιμη Ανάπτυξη εστιάζοντας σε επιλεγμένα SDGs (10ο, 11ο, 16ο και 17ο) με σκοπό την αντιμετώπιση των ανισοτήτων, την καταπολέμηση των διακρίσεων, την προώθηση ίσων ευκαιριών, την κοινωνική ενδυνάμωση και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού, την προώθηση της κοινωνικής συνοχής, την πρόληψη και την έγκαιρη αντιμετώπιση της βίας, την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης μέσω δράσεων σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και τη φοιτητική κοινότητα και την αποκατάσταση της σχέσης των κατοίκων με το δημόσιο χώρο μέσα από δράσεις διαγενεακής αλληλεγγύης και συνεργασίας φοιτητών, εφήβων και ηλικιωμένων και τη βελτίωση των συνθηκών κινητικότητας και προσβασιμότητας χωρίς αποκλεισμούς, ώστε να επιτευχθεί η ισόρροπη και δίκαιη ανάπτυξη της πόλης της Κομοτηνής. Η δημιουργικότητα και η τέχνη θα αποτελέσουν μέσα για την ανάπτυξη των εν λόγω δράσεων αλλά και για την περαιτέρω διάχυση των αποτελεσμάτων.</p>
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	220.000,00
Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΚΤ
Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ			
ΤΙΤΛΟΣ	Δράσεις δημοσιότητας		
A/A	8		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 4.1.Τεχνική Βοήθεια ΣΒΑΑ		
Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ			
Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).	Στο αντικείμενο της Πράξης περιλαμβάνονται Δράσεις Πληροφόρησης, Ενημέρωσης. Περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες εργασιών: <ul style="list-style-type: none">- Ενότητα Εργασιών Α: εκπόνηση μελέτης της Στρατηγικής πληροφόρησης των ενδιαφερομένων μερών- Ενότητα Εργασιών Β: Δράσεις για την προβολή και ενημέρωση σχετικά με τις πράξεις του Άξονα 1 «Βιώσιμη αναδιοργάνωση του δημοσίου χώρου»- Ενότητα Εργασιών Γ: Δράσεις για την προβολή και ενημέρωση σχετικά με τις πράξεις του Άξονα 3 «Οικονομική και Κοινωνική ενδυνάμωση»- Ενότητα Εργασιών Δ: Διεξαγωγή 6 ανοιχτών ενημερωτικών συναντήσεων- Ενότητα Εργασιών Ε: διεξαγωγή 4 εργαστηρίων με τους κατοίκους και επαγγελματίες της περιοχής παρέμβασης- Ενότητα Εργασιών ΣΤ: Δημοσιεύσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο- Ενότητα Εργασιών Ζ: Διοργάνωση Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα την Προσβασιμότητα		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Ανοικτή διαδικασία για παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016.		
Δείκτες Εκροής	PSO693 Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Αριθμός	1
	RCO75 Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται*	Αρ στρατηγικών	1
Δείκτες Αποτελέσματος (Μο.Μ - Τιμή Στόχος)			
Β. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	Δήμος Κομοτηνής		
Τελικός Δικαιούχος	Δήμος Κομοτηνής		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Κομοτηνής		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	Αποτελεσματικότερη και συνεχή ενημέρωση για την εφαρμογή της Στρατηγικής		
Συνάφεια με Στρατηγική	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 21-27 (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27)		
Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός	Αναμενόμενα οφέλη: Έγκαιρη ενημέρωση των πολιτών για την πορεία υλοποίησης της ΣΒΑΑ και το σχεδιασμό των έργων Ωφελούμενοι: <ul style="list-style-type: none">- Δήμος Κομοτηνής (Φορέας Στρατηγικής) και Εταίροι- Κάτοικοι και επισκέπτες της πόλης- Επιχειρήσεις στους τομείς Πολιτισμού και Τουρισμού		
Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων	Με την προτεινόμενη Πράξη ο Δήμος Κομοτηνής και το εταιρικό σχήμα θα μπορέσει να κάνει ευρύτερα γνωστό στους ωφελούμενους την στρατηγική ΒΑΑ 2021-2027 . Θα αναδείξει κρίσιμα θέματα της		

	στρατηγικής (βλ .Προσβασιμότητα). Επιπλέον θα ενημερώσει το ευρύ κοινό για τις επιμέρους δράσεις της στρατηγικής και πως μπορούν οι δημότες της Κομοτηνής να συμμετάσχουν ή να επωφεληθούν από αυτήν. Τέλος θα καταστεί δυνατή η πληροφόρηση των δημοτών και ιδιαίτερα των επαγγελματιών για την εξέλιξη του έργου, ώστε να γνωρίζουν τα αποτελέσματά του, αλλά και να επισημανθούν τυχόν προβλήματα κατά τη φάση της κατασκευής και να προβούν οι τελικοί δικαιούχοι των πράξεων σε διορθωτικές ενέργειες.
Καινοτομία	Η πράξη ενσωματώνει παραδοτέα που θα αφορούν και ομάδες στόχου (άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής)
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	Πράξεις ΣΒΑΑ
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	100.000€
Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΤΠΑ
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	
Πλήρης Ωριμότητα (Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης) 2 ΜΗΝΕΣ	
Ε. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
48 ΜΗΝΕΣ	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής ΣΒΑΑ Δήμου Κομοτηνής
A/A	9
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Σ.Σ. 4.1.Τεχνική Βοήθεια ΣΒΑΑ
Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).	<p>Η παρούσα πράξη αφορά στην τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης 2021-2027 του Δήμου Κομοτηνής. Ειδικότερα προβλέπονται συμβουλευτικές υπηρεσίες συντονισμού και διαχείρισης των ενεργειών που απαιτούνται για την παρακολούθηση της ορθής υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των πράξεων, καθώς και την παρακολούθηση των λοιπών υποέργων και τον συντονισμό των αναδόχων αυτών, με στόχο την ομαλή και έγκαιρη ροή όλων των εργασιών. Ο σύμβουλος θα έχει ενεργό και επιτελικό ρόλο ανάμεσα στον Δήμο που υλοποιεί τις συγκεκριμένες Πράξεις, καθώς και τους αναδόχους των επιμέρους υποέργων και την οικεία διαχειριστική αρχή. Τα παραδοτέα του θα περιλαμβάνουν εξαμηνιαίες εκθέσεις παρακολούθησης και προόδου.</p> <p>Ο Τεχνικός Σύμβουλος θα υποστηρίξει τη Χωρική Ομάδα της ΟΧΕ_ΒΑΑ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της και συγκεκριμένα μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Της υποστήριξης παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και των έργων, μέσω των Εκθέσεων Παρακολούθησης της Προόδου. • της συνεργασίας και κινητοποίησης των φορέων υλοποίησης για την επίτευξη των έργων, καταγραφής αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους και προτείνοντας δράσεις για την αντιμετώπισή τους. • Παροχής συμβουλών προς τους φορείς υλοποίησης σε σχέση με τη διαχείριση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των έργων τους. • Συνεργασίας με τους υπόλοιπους χωρικούς εμπειρογνώμονες και με τον Περιφερειακό εμπειρογνώμονα, μεγιστοποιώντας την εμπειρία και τα οφέλη.
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη	Ανοικτή διαδικασία για παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016.

διαδικασία Υλοποίησης			
Δείκτες Εκροής	RCO75 Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών	Αριθμός	1
	PSO693 Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται*	Αρ στρατηγικών	1
Δείκτες Αποτελέσματος (Μο.Μ - Τιμή Στόχος)			
Β. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	Δήμος Κομοτηνής		
Τελικός Δικαιούχος	Δήμος Κομοτηνής		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Κομοτηνής		
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	Ο τεχνικός σύμβουλος εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει ουσιαστικά στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της στρατηγικής. Η ανάγκη επιλογής του προκύπτει από τον «Οδηγό Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027» της ΕΥΔ ΠΕΠ-ΑΜΘ, αναφέρεται στη συγκρότηση ειδικών ομάδων για τη διακυβέρνηση των Στρατηγικών της νέας περιόδου ως αναδείχθηκε κατά την αποτίμηση της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων που ολοκληρώθηκε το 2014 -2020. Η αποτίμηση αυτή ανέδειξε ότι τα κενά στη διακυβέρνηση και τη συστηματοποίηση της εμπλοκής των τοπικών φορέων στις διαδικασίες σχεδιασμού και παρακολούθησης, δημιουργούν μεταξύ άλλων εμπόδια και επιβραδύνουν την υλοποίηση των έργων. Αποτέλεσμα αυτού είναι η χαμηλή απόδοση των Χωρικών Στρατηγικών στην Ελλάδα, η οποία σε πολύ λίγες περιπτώσεις κατόρθωσε να υλοποιηθεί ολοκληρωμένα και συνεκτικά κατά την 5 ^η Προγραμματική Περίοδο.		
Συνάφεια με Στρατηγική	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 21-27 (ΠεΠ ΑΜΘ 21-27)		
Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός	Τα αναμενόμενα οφέλη αφορούν τη διασφάλιση της ορθής υλοποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης 2021-2027 του Δήμου Κομοτηνής μέσω της ταχύτερης και αποτελεσματικότερης υλοποίησης του συνόλου των προτεινόμενων παρεμβάσεων. Πιο συγκεκριμένα τα αναμενόμενα οφέλη του προτεινόμενου έργου απαριθμούνται ως εξής: 1. βελτίωση της λειτουργίας της περιοχής 2. ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας 3. υποστήριξη της υλοποίησης μέσω της μεταφοράς απαραίτητης τεχνογνωσίας 4. παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των περιγραφόμενων δράσεων Όλα τα παραπάνω αναμένεται να ωφελήσουν ολιστικά, τόσο στην αναβάθμιση των επιχειρησιακών ικανοτήτων και δυνατοτήτων των στελεχών της αστικής αρχής του Δήμου, όσο και το σύνολο των κατοίκων της πόλης της Κομοτηνής και του μεγάλου αριθμού των επισκεπτών της, προσφέροντας αναβαθμισμένες συνθήκες διαβίωσης και διευκόλυνση της καθημερινότητάς τους.		
Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων	Η λειτουργικότητα της πράξης διασφαλίζεται μέσα από ένα συνεκτικό και στενό πλαίσιο συνεργασίας του Συμβούλου υλοποίησης με την χωρική ομάδα υποστήριξης. Η έννοια της ολοκληρωμένης και επιτυχούς στρατηγικής δεν εξαντλείται μόνο στη φάσης του σχεδιασμού και της διαμόρφωσης ενός πλάνου δράσης, αλλά θα πρέπει να		

	είναι συνεχής και ανατροφοδοτούμενη. Η διακυβέρνηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγησή της θεωρούνται κρίσιμοι μηχανισμοί για την αποτελεσματική εφαρμογή της και είναι δυνητικά αξιοποιήσιμοι σε μελλοντικές στρατηγικές.
<i>Καινοτομία</i>	Η προτεινόμενη πράξη δεν εμφανίζει στοιχεία καινοτομίας.
<i>Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις</i>	Η πράξη έχει συνάφεια και συμπληρωματικότητα με όλες τις πράξεις της ΣΒΑΑ
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
<i>Προϋπολογισμός</i>	70.000€
<i>Ταμείο Χρηματοδότησης</i>	ΕΤΠΑ
Ε. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	
Πλήρης Ωριμότητα (Μελέτη και Τεύχη Δημοπράτησης) 2 ΜΗΝΕΣ	
Ε. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
48 ΜΗΝΕΣ	

ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ			
ΤΙΤΛΟΣ	Δράσεις Δικτύωσης των Στρατηγικών ΒΑΑ Περιφέρειας ΑΜΘ		
Α/Α	10		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ			
Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ			
Συνοπτική Περιγραφή (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής καθώς και οι βασικοί της στόχοι).	<p>Η πράξη αφορά στην συνέχιση του έργου «Ενέργειες δικτύωσης των εταιρών και διάχυση καλών πρακτικών των Στρατηγικών ΣΒΑΑ της ΠΑΜΘ» που υλοποιήθηκε στα πλαίσια του ΠΕΠ 2014-2020, με τη συμμετοχή όλων των Δήμων της ΠΑΜΘ που υλοποιούν έργα ΣΒΑΑ. Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, ο Δήμος Δράμας με τη συναίνεση των υπολοίπων 5 δικαιούχων δήμων, Καβάλας, Ξάνθης, Κομοτηνής, Αλεξανδρούπολης και Ορεστιάδας, αναλαμβάνει τη δικτύωση των προτάσεων Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης 2021-2027.</p> <p>Οι ενέργειες δικτύωσης αφορούν στην λειτουργία του δικτύου με την υλοποίηση ενεργειών επικοινωνίας - συνεργασίας των έξι Εταιρικών Σχημάτων των Δήμων της ΠΑΜΘ, που διαχειρίζονται και υλοποιούν, με συντονιστές – φορείς ολοκληρωμένων προγραμμάτων αστικής ανάπτυξης της υπόλοιπης Ελλάδας, αλλά και με συντονιστές φορείς αντίστοιχων ολοκληρωμένων προγραμμάτων που υλοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για την υλοποίηση της πράξης αφού σχεδιασθεί ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας, θα πραγματοποιηθούν συναντήσεις εργασίας των ομάδων των ΣΒΑΑ ΠΑΜΘ, Τεχνικές συναντήσεις με αντίστοιχα δίκτυα ή/και φορείς υλοποίησης ΣΒΑΑ άλλων περιοχών της χώρας και συμμετοχή σε συναντήσεις δικτύου του εξωτερικού.</p> <p>Η προτεινόμενη πράξη φιλοδοξεί να μετασχηματίσει τις ενέργειες δικτύωσης σε εργαστήριο γνώσης για την καλλιέργεια καινοτόμων λύσεων αναφορικά με τις κοινωνικές προκλήσεις που άπτονται του Ειδικού Στόχου RSO5.1 «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)», που περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.</p>		
Θεσμικό Πλαίσιο / Εφαρμοζόμενη διαδικασία Υλοποίησης	Υλοποίηση θα γίνει από το Δήμο Δράμας που είναι ο τελικός δικαιούχος		
Δείκτες Εκροής (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)	RSO5.1 Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές	Αριθμός στρατηγικών	1
Δείκτες Αποτελέσματος (Μον. Μέτρ / τιμή - στοχ.)		Αριθμός ατόμων	
		Συμμετέχοντες	
Β. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ			
Κύριος του Έργου	Δήμος Δράμας		
Τελικός Δικαιούχος	Δήμος Δράμας		
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης			
Γ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΣΥΝΑΦΕΙΑ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ			
Αναγκαιότητα	Η πρόταση δικτύωσης των ΣΒΑΑ ΑΜΘ 2021-2027 αποτελεί τη συνέχεια μίας επιτυχημένης δράσης που ξεκίνησε το 2004 από το Urban Κομοτηνής με τη δικτύωση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας με τους δικαιούχους του μέτρου 4.2 «Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Αστικής Ανάπτυξης – ΕΤΠΑ» του Επ.Π		

	<p>Περιφέρειας Αν.Μ.Θ. 2000-2006 (6 Δήμοι), συνεχίστηκε με ανάλογη δράση με δικαιούχο το δήμο Κομοτηνής στο πλαίσιο των Ο.Σ.Α.Α. ΑΜΘ 2007-2013 (6 Δήμοι) και με δικαιούχο το δήμο Αλεξανδρούπολης κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 (3 Δήμοι). Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, ο Δήμος Δράμας με τη συναίνεση των υπολοίπων 5 δικαιούχων δήμων, Καβάλας, Ξάνθης, Κομοτηνής, Αλεξανδρούπολης και Ορεστιάδας, αναλαμβάνει τη δικτύωση των προτάσεων Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης 2021-2027.</p> <p>Η προτεινόμενη πράξη φιλοδοξεί να μετασχηματίσει τις ενέργειες δικτύωσης σε εργαστήριο γνώσης για την καλλιέργεια καινοτόμων λύσεων αναφορικά με τις κοινωνικές προκλήσεις που άπτονται του Ειδικού Στόχου RSO5.1 «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)», που περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.</p>
Συνάφεια με Στρατηγική	-
Αναμενόμενα οφέλη / ωφελούμενος πληθυσμός	Οι άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της πράξης είναι τα: στελέχη των Δήμων και των λοιπών φορέων των Εταιρικών Σχημάτων.
Λειτουργικότητα - αξιοποίηση αποτελεσμάτων	Συμμετοχή στελεχών του Δήμου σε δράσεις μεταφοράς τεχνογνωσίας, συνέδρια, τεχνικές συναντήσεις, διαδικτυακά σεμινάρια, κλπ
Καινοτομία	Καμία
Συνάφεια – Συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις	καμία
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	
Προϋπολογισμός	50.000,00
Ταμείο Χρηματοδότησης	ΕΚΤ
Τεκμηρίωση Προϋπολογισμού	Δεν απαιτείται.
Ε. ΘΡΙΜΟΤΗΤΑ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	

7. ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η οργάνωση και η διοίκηση της «Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής» πραγματοποιείται από τα παρακάτω όργανα:

- **Εταιρικό Σχήμα:** το οποίο απαρτίζεται από τους «συνεργαζόμενους φορείς», οι οποίοι συμμετέχουν στη διαβούλευση για την κατάρτιση της ΣΒΑΑ, καθώς και στην υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων της Στρατηγικής, όπως παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα του παρόντος.
- **Χωρικός Φορέας:** ο Δήμος Κομοτηνής (αστική αρχή) ως επικεφαλής εταίρο, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη λήψη αποφάσεων και επικυρώνει την εκπροσώπηση των εμπλεκόμενων τοπικών φορέων.
- **Χωρική Ομάδα Υποστήριξης της Διακυβέρνησης ΣΒΑΑ:** η οποία έχει τεχνικό, συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο.

7.1 Εταιρικό Σχήμα

Οι φορείς που θα συνεργαστούν στο εταιρικό σχήμα στο πλαίσιο της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής είναι οι ακόλουθοι:

- Κ. Καραθεοδωρή Α.Ε.
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Σύλλογος Μέριμνας ΑΜΕΑ Νοητικής Υστέρησης Ν. Ροδόπης "Άγιοι Θεόδωροι"
- Σύλλογος Αναπήρων Ατόμων Με Κινητικό Περιορισμό Και Φίλων Ν. Ροδόπης «ΠΕΡΠΑΤΩ»
- Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής
- Υπουργείο Πολιτισμού - Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος – Περιφερειακό Τμήμα Θράκης

Από τους ανωτέρω Φορείς οι πρώτοι τέσσερις συνιστούν το Εκτελεστικό Σχήμα της ΣΒΑΑ καθώς θα έχουν την ευθύνη για την ωρίμανση και υλοποίηση των έργων της Στρατηγικής, ενώ Η ΙΜΜΚ, το ΤΕΕ και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης θα συμμετέχουν στο Εταιρικό Σχήμα λόγω του ειδικού θεσμικού ρόλου τους σε ένα κρίσιμο σε μέγεθος έργων της Στρατηγικής.

Οι συμμετέχοντες φορείς στο εταιρικό σχήμα, συνέταξαν το από 5/07/2024 Πρωτόκολλο Συνεργασίας με βασικό σκοπό την αμοιβαία συνεργασία, στο πλαίσιο της οργάνωσης της διαχείρισης της «Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής» καθώς και τον καθορισμό του ρόλου του κάθε εταίρου. Η Ομάδα Χωρικής Υποστήριξης εντάσσεται στο Εθνικό Δίκτυο και στο Περιφερειακό Δίκτυο για την παρακολούθηση, συντονισμό και διακυβέρνηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων. Συνδέεται άμεσα με την οικεία Αστική Αρχή και την Ομάδα Υποστήριξης ΟΧΕ-ΒΑΑ Περιφερειακού Επιπέδου και έμμεσα με την ΕΥΔ Περιφερειακού Προγράμματος και τις υπηρεσίες σε εθνικό επίπεδο.

Αντικείμενο του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας είναι η εγκαθίδρυση εταιρικής σχέσης μεταξύ των συμμετεχόντων για την αποτελεσματικότερη σχεδίαση, παρακολούθηση και υλοποίηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, μέσα από την αξιοποίηση των

χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5 «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ» και του Ειδικού στόχου RS05.1 «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)», που περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

Οι εταίροι δεσμεύονται για την αποτελεσματική υλοποίηση της Στρατηγικής ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, καλότερα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Πρόσκληση της Πράξης. Επίσης, δεσμεύονται να τηρούν την εθνική και κοινοτική νομοθεσία κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής και να προβούν στις απαραίτητες δράσεις προώθησης και δημοσιότητας και στην κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών των ενεργειών σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε συμβαλλόμενο μέλος ευθύνεται καθ' όλη τη διάρκεια του παρόντος Πρωτοκόλλου Συνεργασίας έναντι των άλλων για την καλή εκτέλεση των καθηκόντων του. Έναντι των τρίτων ευθύνονται κατά το μέρος της συμμετοχής τους στην στρατηγική. Η μη άσκηση δικαιωμάτων ή η παράλειψη υποχρεώσεων από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος ή η ανοχή καταστάσεων αντίθετων προς το Πρωτόκολλο Συνεργασίας, καθώς και η καθυστέρηση στη λήψη μέτρων που προβλέπει το Πρωτόκολλο αυτό από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτηση των συμβαλλομένων μερών από δικαίωμα ή απαλλαγή από υποχρεώσεις τους ή αναγνώριση δικαιωμάτων στα συμβαλλόμενα μέρη, που δεν αναγνωρίζονται από το Πρωτόκολλο Συνεργασίας.

7.2 Χωρική Ομάδα Διακυβέρνησης ΣΒΒΑ Δήμου Κομοτηνής

Η Χωρική Ομάδα Υποστήριξης της Διακυβέρνησης ΣΒΑΑ της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) 2021-2027 του δήμου Κομοτηνής, συγκροτήθηκε σύμφωνα με τις προβλέψεις της υπ. αριθμ. 124143/21.12.2022 Εγκυκλίου «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ» και του «Οδηγού Εφαρμογής για τη συγκρότηση των Ομάδων Υποστήριξης της Διακυβέρνησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ ΒΑΑ για την Περίοδο 2021-2027»

Η Χωρική Ομάδα Υποστήριξης της Διακυβέρνησης μπορεί να αποτελείται από 5 ως 8 μέλη, και η σύνθεσή της μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή:

- 1 εκπρόσωπο Αστικής Αρχής (μέλος Δημοτικού Συμβουλίου)
- 1 στέλεχος της Δ/σης Προγραμματισμού
- 1 στέλεχος της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών
- 2-4 στελέχη των Δ/σεων Βιώσιμης Κινητικότητας (αν υπάρχει), Πρασίνου, Κοινωνικών Υπηρεσιών ή Πολιτισμού αναλόγως της στόχευσης ή στέλεχος Φορέα με σχετικές δεξιότητες (ΕΕΤΑΑ, Αναπτυξιακή Εταιρία / Οργανισμό)
 - εμπειρογνώμονες (Σύμβουλος υποστήριξης, Πανεπιστήμιο ή εκπρόσωπος τοπικού επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα)

Η σύνθεση της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της διακυβέρνησης έχει ορισθεί με την από 09/07/2024 απόφαση 1817/2024 απόφαση του Δημάρχου Κομοτηνής.

Η Χωρική Ομάδα Υποστήριξης της Διακυβέρνησης έχει τεχνικό, συμβουλευτικό και υποστηρικτικό χαρακτήρα με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Συντονίζει το σχεδιασμό της Στρατηγικής και δίνει κατευθύνσεις σε ζητήματα που αφορούν τον προσδιορισμό της περιοχής παρέμβασης, τη στοχοθεσία της Στρατηγικής, το μείγμα των προβλεπόμενων δράσεων και το χρονοπρογραμματισμό.
- Συντονίζει τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή εκπροσώπηση και συμμετοχή τους τόσο κατά τη φάση του σχεδιασμού όσο και κατά τη φάση της υλοποίησης. Ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί στη συμμετοχή φορέων και σχημάτων που ασχολούνται με θέματα προσβασιμότητας, δικαιωμάτων ΑΜΕΑ, δικαιωμάτων ευάλωτων ομάδων κ.λ.π.
- Διαμορφώνει το Σχέδιο Δράσης για την Ωρίμανση των έργων και την υλοποίηση της Στρατηγικής
- Παρακολουθεί την πορεία ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής. Στο πλαίσιο αυτό, διαμορφώνει προτάσεις προς την Δημοτική Αρχή για την προσαρμογή της Στρατηγικής ή / και τη λήψη μέτρων επίσπευσης και συντάσσει περιοδικές εκθέσεις παρακολούθησης της ΣΒΑΑ
- Ενημερώνει την ΕΥΔ του ΠΕΠ ΑΜΘ και την Περιφερειακή Ομάδα Συντονισμού, η οποία είναι αρμόδια σε Περιφερειακό επίπεδο για το συντονισμό όλων των χωρικών στρατηγικών (ΟΧΕ, ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ)
- Επιλύει προβλήματα κατά την πορεία υλοποίησης.
- Προτείνει και εξειδικεύει σχέδια δράσης για τη βελτίωση της υλοποίησης και εξειδικεύει τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια.
- Ενημερώνει και εισηγείται προς το φορέα διακυβέρνησης για όλα τα παραπάνω ζητήματα.
- Αναλαμβάνει την τακτική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και της ωρίμανσης των έργων.
- Εξειδικεύει σχέδια δράσης για την ωρίμανση έργων και τη βελτίωση της υλοποίησης και προτείνει σχετικές ενέργειες.
- Εξειδικεύει τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια και ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας και εισηγείται σχετικές ενέργειες.
- Συνεργάζεται με την Περιφερειακή Ομάδα και δικτυώνεται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Αναλυτικότερα, οι αρμοδιότητες και λειτουργίες του Χωρικού Φορέα ΒΑΑ (Αστική Αρχή/Δήμος Δράμας) και της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της διακυβέρνησης ΣΒΑΑ αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα.

	Λειτουργίες Χωρικού Φορέα	Λειτουργίες Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της διακυβέρνησης ΣΒΑΑ
Σχεδιασμός και προγραμματισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Αναθέτει, εγκρίνει και υποβάλλει στην ΕΥΔ την Πρόταση Χωρικής Στρατηγικής. • Ορίζει τη Χωρική Ομάδα. • Διασφαλίζει και επικυρώνει την τήρηση των 	<ul style="list-style-type: none"> • Συντονίζει και παρέχει οργανωτική υποστήριξη κατά τη διαβούλευση της Στρατηγικής με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία. • Παρακολουθεί και διατυπώνει απόψεις κατά την κατάρτιση της

	<p>διαδικασιών διαβούλευσης και τα αποτελέσματά της.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υπογράφει / Επικυρώνει τις συμφωνίες των αρμόδιων μερών. • Επιλέγει πράξεις (ή εγκρίνει εκείνες που επιλέγονται από τις τοπικές αρχές - ΕΦΔ) • Συνεργάζεται με τη ΔΑ για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των πράξεων που θα υποστηριχθούν. 	<p>στρατηγικής (μπορεί να αναλάβει εξ ολοκλήρου το ρόλο της επίβλεψης του τεχνικού συμβούλου σχεδιασμού).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προτείνει και εξειδικεύει σχέδια δράσης για τη βελτίωση της υλοποίησης και εξειδικεύει τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια. • Ενημερώνει και εισηγείται προς το φορέα διακυβέρνησης για όλα τα παραπάνω ζητήματα.
Εφαρμογή	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετέχει στις αποφάσεις επιλογής έργων ή αναλαμβάνει ΕΦΔ στην περίπτωση που της ανατίθενται καθήκοντα διαχείρισης. • Ενημερώνει και ενθαρρύνει τους δυνητικούς φορείς υλοποίησης έργων. • Μπορεί να εκτελεί δικές του πράξεις (Τ.Β. / Δ.Ι.). • Μπορεί να διενεργεί παρακολούθηση και αξιολόγηση σε επίπεδο στρατηγικής 	<ul style="list-style-type: none"> • Αναλαμβάνει την τακτική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και της ωρίμανσης των έργων. • Εξειδικεύει σχέδια δράσης για την ωρίμανση έργων και τη βελτίωση της υλοποίησης και προτείνει σχετικές ενέργειες. • Εξειδικεύει τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια και ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας και εισηγείται σχετικές ενέργειες. • Συνεργάζεται με την Περιφερειακή Ομάδα και δικτυώνεται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. • Ενημερώνει και εισηγείται προς το φορέα διακυβέρνησης για όλα τα παραπάνω ζητήματα.

8. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

8.1 Διαβούλευση για ΣΒΑΑ

Στο πλαίσιο της τελικής διαμόρφωσης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής, πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση, η οποία απευθύνθηκε προς τους δημότες που θέλησαν να εκφράσουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους, με σκοπό την οριστικοποίηση των Αξόνων Προτεραιότητας, των Ειδικών Στόχων και των προτεινόμενων παρεμβάσεων της Στρατηγικής.

Η διαβούλευση είναι ένα ιδιαίτερα ισχυρό εργαλείο που μπορεί να εξασφαλίσει τον καλύτερο σχεδιασμό της Στρατηγικής, αλλά και τις ιδανικές προϋποθέσεις για την επιτυχή και αποτελεσματική εφαρμογή της.

Το κείμενο της Στρατηγικής με το αναπτυξιακό όραμα για την πόλη της Κομοτηνής παρουσιάστηκε δημόσια στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου Κομοτηνής (Πολυλειτουργικό Κέντρο Δήμου Κομοτηνής Γ.Μαρασλή) στις 17 Αυγούστου 2023.

Στη συνέχεια, ο Δήμος Κομοτηνής κάλεσε τους πολίτες να διατυπώσουν τις προτάσεις τους τόσο ως προς τη Στρατηγική, όσο και ως προς τα προτεινόμενα έργα προς υλοποίηση. Στη διάθεση των πολιτών τέθηκε σχετικό ερωτηματολόγιο στην ιστοσελίδα του Δήμου Κομοτηνής, όπως επίσης και η σύνοψη της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Το σχετικό υλικό αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Δήμου Κομοτηνής στο σύνδεσμο <https://www.komotini.gr/dimosia-diavouleysi>.

komotini.gr/dimosia-diavouleysi/dimosia-diavouleysi-gia-ti-diamorfosi-tis-stratigikis-viosimis-anaptyxis-toy-d-0

ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
επίσημος ιστότοπος

ΑΡΧΙΚΗ Ο ΔΗΜΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο ΔΗΜΟΣ

Ο Δήμαρχος

Αντιδήμαρχοι

Δημοτικό Συμβούλιο

Τοπικές Κοινότητες

Υπηρεσίες του Δήμου

Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις

Χρήσιμα Τηλέφωνα

Τομείς Δραστηριότητας

Διοίκηση και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Δομημένο Αστικό Περιβάλλον

Διεθνείς Συνεργασίες

Αρχική > Δομημένο Αστικό Περιβάλλον > Δημόσια Διαβούλευση για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δ. Κομοτηνής στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2021 – 2027.

Δημόσια Διαβούλευση για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δ. Κομοτηνής στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2021 – 2027.

Αναρτήθηκε στις: 08-08-2023

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι ο Δήμος Κομοτηνής έχει ξεκινήσει την προετοιμασία για την σύνταξη Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), προκειμένου να οριστικοποιηθεί και να υποβληθεί το επόμενο χρονικό διάστημα, σε συνέχεια ανοικτής πρόσκλησης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία Θράκη» προς το Δήμο Κομοτηνής, η οποία έχει δημοσιευθεί και μπορείτε να τη δείτε [ΕΔΩ](#)

Σε αυτή τη φάση έχει εκπονηθεί κείμενο Στρατηγικής το οποίο μπορείτε να δείτε [ΕΔΩ](#)

Στο πλαίσιο της Διαβούλευσης που διενεργείται προκειμένου να διαμορφωθεί το οριστικό κείμενο της Στρατηγικής, είναι ιδιαίτερα σημαντική για εμάς η συμβολή σας στη διατύπωση προτάσεων τόσο ως προς τη Στρατηγική, όσο και ως προς τα προτεινόμενα έργα προς υλοποίηση

Στο πλαίσιο των παραπάνω ο Δ. Κομοτηνής σας καλεί να διατυπώσετε τις προτάσεις – παρατηρήσεις σας επί της προτεινόμενης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις γενικότερες συνθήκες στην περιοχή, αλλά και τη στάση που θεωρείτε ότι θα πρέπει να υπάρξει την επόμενη προγραμματική περίοδο.

komotini.gr/dimosia-diavouleysi/dimosia-diavouleysi-gia-ti-diamorfosi-tis-stratigiki-viosimis-anaptyxis-toy-d-0

Διακυβέρνηση

Δομημένο Αστικό Περιβάλλον

Διεθνείς Συνεργασίες

Ιστορία - Πολιτισμός

Κοινωνική Πολιτική Παιδεία και Αθλητισμός

Περιβάλλον

Τουρισμός

Εθελντισμός

Οικονομία και Τοπική Οικονομική ανάπτυξη

Κληροδοτήματα

Διάφορα

Αναζήτηση

Στο πλαίσιο των παραπάνω ο Δ. Κομοτηνής σας καλεί να διατυπώσετε τις προτάσεις – παρατηρήσεις σας επί της προτεινόμενης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις γενικότερες συνθήκες στην περιοχή, αλλά και τη στόχευση που θεωρείτε ότι θα πρέπει να υπάρξει την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Για την υποβολή των προτάσεών σας μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και το επισυναπτόμενο ερωτηματολόγιο (ηλεκτρονικό διαβέσιμο στο <https://forms.gle/WY4WoEd4L7JKaIWX7> ή να επιλέξετε τη μορφή που θεωρείτε προτιμότερη.

Παρακαλούμε να υποβάλλετε τις προτάσεις σας έως τις 21 Αυγούστου 2023 στο γραφείο Δημάρχου Κομοτηνής έντυπα ή ηλεκτρονικά, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση gdkomoti@otenet.gr. (θα ήταν προτιμότερο, εφόσον είναι δυνατόν, η υποβολή των προτάσεών σας και σε ηλεκτρονική μορφή).

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στον σύμβουλο του Δημάρχου Κομοτηνής, κ. Δήμο Ισπικούδη (τηλ. 2531352405, email displik@gmail.com)

Ισχύει μέχρι: 21/08/2023

Συνημμένα:

Ενημερωτικό Σημείωμα

Ερωτηματολόγιο

Δεν υπάρχει δημόσια συζήτηση για την συγκεκριμένη διαβούλευση

Η διαβούλευση διήρκεσε από τις 08.08.2023 (ημ/νία ανάρτησης του ερωτηματολογίου και έκδοσης συνοδευτικού Δ.Τ.) έως τις 21.08.2023.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν

- Τακτικές συναντήσεις του πυρήνα της διαβούλευσης.
- Συναντήσεις εργασίας και συντονισμού με όλους τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους, ώστε να εξασφαλιστεί η πληρότητα και η ωριμότητα των προτεινόμενων παρεμβάσεων.
- Ενημέρωση μέσω του Τύπου.

Τα αποτελέσματα της Διαβούλευσης τόσο μέσω της ιστοσελίδας Διαβούλευσης του Δήμου Κομοτηνής, καθώς και τεκμηριωτικό υλικό από τα τις παράλληλες δράσεις παρουσιάζονται σε Παραρτήματα του κυρίως τεύχους της Στρατηγικής

8.2 Διαβούλευση για ΣΒΑΚ

Δεδομένου ότι ένα μεγάλο μέρος της ΣΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής αναφέρεται στο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας και στο προτεινόμενο Σχέδιο Δράσης, θα πρέπει να επισημανθεί ότι για το τμήμα αυτό, που αντιστοιχεί σε ένα μεγάλο μέρος της ΣΒΑΑ, τόσο σε επίπεδο στρατηγικής, όσο και σε επίπεδο έργων πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη χρονικά διαβούλευση, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Ειδικότερα, καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης του ΣΒΑΚ του Δήμου Κομοτηνής δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενεργό συμμετοχή φορέων και πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, αναπτύχθηκε και η ιστοσελίδα του ΣΒΑΚ του Δήμου Κομοτηνής (<https://svak.komotini.gr/>).

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού του ΣΒΑΚ του Δήμου Κομοτηνής, έλαβαν χώρα συνολικά τρεις (3) δημόσιες διαβουλεύσεις

Η **1^η δημόσια διαβούλευση** έλαβε χώρα ηλεκτρονικά, λόγω της έξαρσης της πανδημίας του COVID-19 και των περιοριστικών μέτρων που είχαν τότε επιβληθεί. Ως εκ τούτου επιλέχθηκε η ηλεκτρονική έρευνα ερωτηματολογίου, όπου οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να συμπληρώσουν μόνοι τους τα ερωτηματολόγια διαδικτυακά μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Στόχος της έρευνας ήταν η αποτύπωση του προφίλ των καθημερινών μετακινήσεων των πολιτών και η καταγραφή απόψεων φορέων και πολιτών αναφορικά με τα προβλήματα κινητικότητας στην περιοχή μελέτης.

Η **2^η δημόσια διαβούλευση** έλαβε χώρα στο Αμφιθέατρο του Πολυλειτουργικού Κέντρου Κομοτηνής (πρώην αίθουσα συνεδριάσεων Δημοτικού Συμβουλίου) στην Γ. Μαρασλή 1, την Τρίτη 31 Μαΐου 2022. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η καταγραφή απόψεων φορέων και πολιτών σχετικά με τα εναλλακτικά σενάρια διαχείρισης της κινητικότητας, το αρχικό κοινό όραμα και τις προτεραιότητες του ΣΒΑΚ.

Η **3^η δημόσια διαβούλευση** έλαβε χώρα στην Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου στο Πολυλειτουργικό Κέντρο Κομοτηνής, την Τετάρτη 28 Σεπτεμβρίου 2022. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η καταγραφή απόψεων φορέων και πολιτών σχετικά με το προσχέδιο των μέτρων και των παρεμβάσεων.

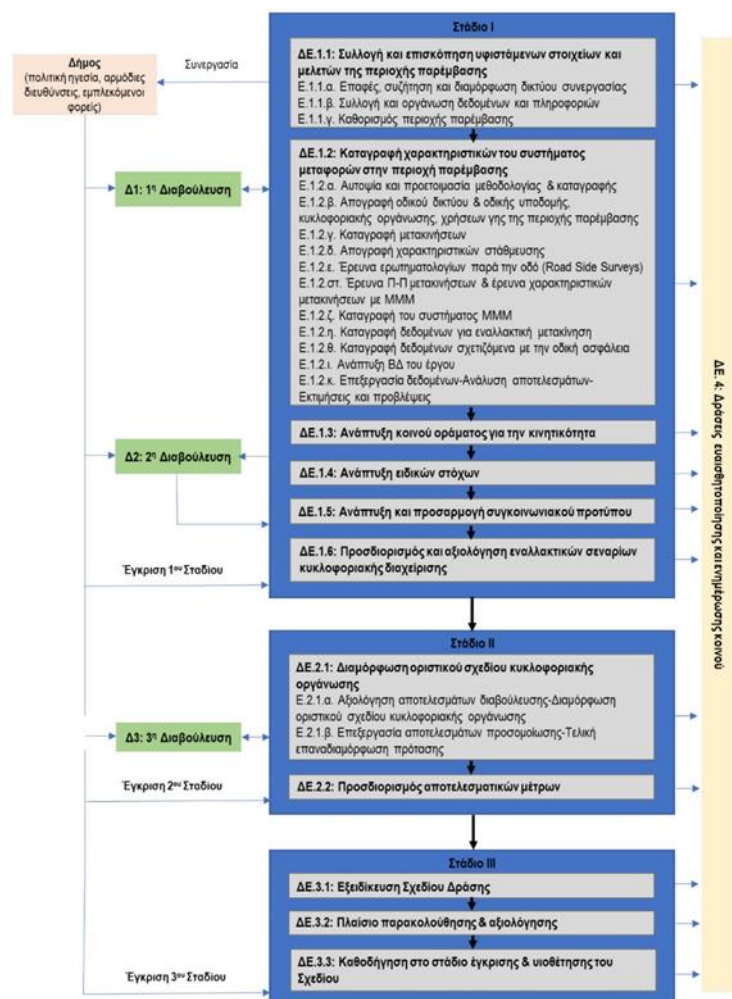
Σημειώνεται πως στο σύνολο των διαδικασιών προσκλήθηκαν οι εκπρόσωποι του Δικτύου Φορέων που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΣΒΑΚ, αλλά και άλλοι φορείς που ανήκαν είτε στους εμπλεκόμενους φορείς, είτε στην ομάδα εμπλεκόμενων μερών και πολιτών, ενώ όλες οι διαδικασίες ήταν ανοιχτές για το ευρύ κοινό.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν και οι ακόλουθες έρευνες ερωτηματολογίων:

1. Έρευνα διερεύνησης επιλογών κινητικότητας και χαρακτηριστικών των μετακινήσεων στην πόλη της Κομοτηνής με σκοπό να αποτυπωθεί το προφίλ των καθημερινών μετακινήσεων των πολιτών, ενώ τα συλλεγόμενα στοιχεία αξιοποιήθηκαν για τον καθορισμό των στόχων που αφορούν στη βελτίωση της κινητικότητας των πολιτών με όλα τα μέσα μεταφοράς. Η εν λόγω έρευνα πραγματοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα Μάρτιος-Μάιος 2022 μέσω ερωτηματολογίων τα οποία συμπλήρωναν μόνοι τους οι συμμετέχοντες μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας.
2. Έρευνα ερωτηματολογίου προέλευσης-προορισμού στα νοικοκυριά που αφορά στη διερεύνηση των χαρακτηριστικών των καθημερινών μετακινήσεων των νοικοκυριών. Βασικός σκοπός της έρευνας ήταν η αποτύπωση του προφίλ των καθημερινών μετακινήσεων των κατοίκων της περιοχής μελέτης, ενώ τα συλλεγόμενα στοιχεία αξιοποιήθηκαν για τον καθορισμό των στόχων του ΣΒΑΚ που αφορούσαν στη βελτίωση της κινητικότητας των πολιτών με όλα τα μέσα μεταφοράς. Πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις σε όλη την έκταση της πόλης το χρονικό διάστημα Φεβρουάριος-Μάρτιος 2022 από εξειδικευμένη ομάδα ερευνητών.
3. Διαδικτυακή δημοσκόπηση Αρχικού Κοινού οράματος/ Προτεραιοτήτων και Εναλλακτικών Σεναρίων Διαχείρισης της Κινητικότητας. Η εν λόγω δημοσκόπηση πραγματοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 29/06-15/07/2023 μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης για το ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής χρησιμοποιήθηκε πληθώρα μέσων διάχυσης, όπως προσκλήσεις, αφίσες, αναρτήσεις στο διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δελτία τύπου στον τοπικό έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο.

Στο επόμενο συνοπτικό διάγραμμα, αποτυπώνεται η ροή διεργασιών και ενεργειών του ΣΒΑΚ από την εκκίνηση του σχεδιασμού έως την οριστικοποίηση του τελικού σεναρίου.

Διάγραμμα ροής διεργασιών & ενεργειών του ΣΒΑΚ Δήμου Κομοτηνής

9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

9.1. Αναγνώριση Κινδύνων

Στον Πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα είδη των κινδύνων τα οποία μπορούν να επηρεάσουν την εφαρμογή της Στρατηγικής

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ
1. ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση των πράξεων: Η υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ προϋποθέτει μία επιχειρησιακή δομή υψηλών απαιτήσεων που θα πρέπει να συντονίζει και να παρακολουθεί πολλά διαφορετικά θέματα και εμπλεκόμενους Η αναβάθμιση της περιοχής επέμβασης είναι ένα ΣΥΝΘΕΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ δράσεων που απαιτεί: Α) Σημαντικούς Οικονομικούς πόρους από το ΠΕΠ ΑΜΘ. Κίνδυνος: 2. ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΠ ΑΜΘ Β) Ειδικές εγκρίσεις για κτηριακή αναβάθμιση των πολιτιστικών υποδομών: 3. ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ Γ) Ειδικές εγκρίσεις για την αναβάθμιση του οδικού δικτύου της πόλης: 4. ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗ ΠΟΛΗΣ Δ) Ισχυρή κοινωνική συναίνεση, Κίνδυνος: 5. ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ
6. ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ: Για να υλοποιηθούν κάποια από τα έργα της Στρατηγικής, θα απαιτηθούν επιπλέον οικονομικοί πόροι προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα κόστη των μελετών
ΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ
8. ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ: Ενδεχομένως, θα δημιουργηθούν νομικές εμπλοκές κατά τις διαδικασίες δημοπράτησης των έργων που θα δημιουργήσουν καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών.
9. ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ: Ενδεχομένως, θα δημιουργηθούν εμπλοκές κατά την υλοποίηση των έργων λόγω προβλημάτων των Αναδόχων.
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ
10. ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ: Η υλοποίηση των έργων και η παρακολούθηση της σωστής εφαρμογής της Στρατηγικής προϋποθέτει εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό με γνώσεις στις απαιτήσεις των συγχρηματοδοτούμενων έργων.
ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ
11. ΟΧΛΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ: Λόγω της κωροθέτησης των έργων υπάρχει κίνδυνος να μετατραπεί η περιοχή παρέμβασης σε ένα μεγάλο «εργοτάξιο» με συνέπειες στην εύρυθμη λειτουργία της πόλης και στην ποιότητα της ζωής των κατοίκων. 7. ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ: Για την αποκατάσταση των πολιτιστικών υποδομών καθώς πρόκειται για κηρυγμένα μνημεία απαιτείται η εκπόνηση και κυρίως η έγκαιρη έγκριση τους.

9.2. Ανάλυση Κινδύνων

Στη συνέχεια, κάθε κίνδυνος που έχει αναγνωριστεί αναλύεται, με στόχο:

- να εκτιμηθεί η πιθανότητα να συμβεί,
- να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις που θα έχει στην εξέλιξη του έργου.

Η ανάλυση αυτή, καθώς έχει ποιοτικό χαρακτήρα, καταγράφεται σε κλίμακα της μορφής: πολύ μικρή - μικρή - μέτρια - μεγάλη - πολύ μεγάλη, όπως στον πίνακα που ακολουθεί. Η ποιοτική αυτή κλίμακα αντιστοιχεί σε ένα ποσοτικό υπόδειγμα¹⁰

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (I)					
Α / Α	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟ-ΤΗΤΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ		
			ΚΟΣΤΟΣ	ΧΡΟΝΟ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ	Πολύ μικρή	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη
2	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΠ ΑΜΘ	Πολύ μικρή	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη
3	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ	Πολύ μικρή	Πολύ μικρή	Μεγάλη	Πολύ μικρή
4	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗ ΠΟΛΗΣ	Πολύ μικρή	Πολύ μικρή	Μεγάλη	Πολύ μικρή
5	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ	Πολύ μικρή	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη
6	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	Πολύ μικρή	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη
7	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	Μέτρια	Πολύ μικρή	Μεγάλη	Πολύ μικρή
8	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ	Μέτρια	Πολύ μικρή	Μέτρια	Πολύ μικρή
9	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	Μικρή	Πολύ μικρή	Μεγάλη	Πολύ μικρή
10	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Ε-ΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	Μέτρια	Μικρή	Πολύ μεγάλη	Πολύ μεγάλη
11	ΟΧΛΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	Μέτρια	Πολύ μικρή	Πολύ μεγάλη	Πολύ μικρή

Προκειμένου να γίνει μία συνολική αξιολόγηση των κινδύνων στο έργο, χρησιμοποιείται ένα λίγο ως πολύ ποσοτικοποιημένο υπόδειγμα, στο οποίο επιχειρείται να ταξινομηθούν οι κίνδυνοι με βάση μία βαθμολογία που προκύπτει από το γινόμενο: (πιθανότητα) x (επίπτωση). Το γινόμενο αυτό ταξινομεί κατά μέγεθος τους κινδύνους του έργου. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται μία ποσοτική κλίμακα βαθμολόγησης, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

¹⁰ Η εκτίμηση της πιθανότητας ακολουθεί την κλίμακα: πολύ μικρή: <10%, μικρή: 10 - 30%, μέτρια: 30 - 50%, μεγάλη: 50 - 70%, πολύ μεγάλη: >70%. Αντίστοιχα, η επίπτωση στο κόστος του έργου αντιστοιχεί στα ποσοστά της ενδεχόμενης αύξησης, ως εξής: πολύ μικρή: ασήμαντη αύξηση, μικρή: αύξηση <5%, μέτρια: αύξηση 5 - 10%, μεγάλη: αύξηση 10 - 20%, πολύ μεγάλη: αύξηση > 20%, κ.ο.κ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (I)							
Α/ Α	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟ- ΤΗΤΑ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ			ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
			ΚΟΣΤΟΣ	ΧΡΟΝΟ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ		
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (2)+(3)+(4)	(6) = (5) * (1)
1	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ	1	16	16	16	48	48
2	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΠ ΑΜΘ	1	16	16	16	48	48
3	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ	1	1	8	1	10	10
4	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗ ΠΟΛΗΣ	1	1	8	1	10	10
5	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ	1	16	16	16	48	48
6	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	1	16	16	16	48	48
7	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	4	1	8	1	10	40
8	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ	4	1	4	1	6	24
9	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	2	1	8	1	10	20
10	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	4	2	16	16	34	136
11	ΟΧΛΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	4	1	16	1	18	72

Με βάση τον ανωτέρω Πίνακα, προκύπτει ένας πίνακα ταξινόμησης των κινδύνων, σύμφωνα με το μέγεθός τους:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ
10	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ
11	ΟΧΛΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ
1	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ
2	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΠ ΑΜΘ
5	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
6	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ
7	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ
8	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ
9	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ
3	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ
4	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗ ΠΟΛΗΣ

9.3. Διαχείριση Κινδύνων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
10	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΕΞΑΛΕΙΨΗ: Ο Δήμος Κομοτηνής, όπως και οι άλλοι εταίροι της ΣΒΑΑ θα διαθέσουν εξειδικευμένο προσωπικό, όπως παρουσιάζεται στο σχετικό Παράρτημα. Επίσης, θα αξιοποιηθεί η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την υλοποίηση σχετικών έργων καθώς όλοι οι Εταίροι έχουν εμπειρία, ο καθένας στο αντικείμενό του. Σε ό,τι αφορά απαιτήσεις εξειδικευμένης τεχνογνωσίας από μελετητές, συμβούλους κλπ., θα συναφθούν οι απαραίτητες συμβάσεις ώστε αυτή να εξασφαλισθεί, ακόμη και αν δεν είναι διαθέσιμη σε περιφερειακό επίπεδο.
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	
11	ΟΧΛΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	ΜΕΙΩΣΗ: Θα ληφθούν κατάλληλα μέτρα, δηλαδή: <ul style="list-style-type: none"> - ο σταδιακός αποκλεισμός των οδών κυκλοφορίας οχημάτων - η διαδοχική και όχι ταυτόχρονη υλοποίηση των έργων στους δρόμους, - καθώς και προσωρινές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις για την ανακούφιση των κυκλοφοριακών προβλημάτων. Επίσης, στο πλαίσιο της on-going διαβούλευσης, θα υπάρχει συνεχής ενημέρωση των πολιτών σχετικά με την αναγκαιότητα και την πορεία υλοποίησης των έργων.
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	
1	ΑΣΤΟΧΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΕΞΑΛΕΙΨΗ: Η διαδικασία διαβούλευσης που προηγήθηκε έχει εξασφαλίσει την ομόφωνη αποδοχή όλων των εταίρων στους στόχους της Στρατηγικής. Επίσης, η δομή και η λειτουργία του εταιρικού σχήματος είναι σαφώς προσδιορισμένη και συμφωνημένη, όπως παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 6 ανωτέρω. Τέλος, η λειτουργία της Ομάδας Υποστήριξης Διακυβέρνησης (ΟΥΔ) ήδη από τη φάση του σχεδιασμού εξασφαλίζει καλύτερο συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων.
2	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΠ ΑΜΘ	ΕΞΑΛΕΙΨΗ: Στην περίπτωση που η ΣΒΑΑ του Δήμου Κομοτηνής ενταχθεί στο ΠΕΠ ΑΜΘ, η χρηματοδότηση των έργων από το Πρόγραμμα δεν τίθεται σε κίνδυνο.

5	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ	ΜΕΙΩΣΗ: Η διαδικασία διαβούλευσης που έχει προηγηθεί δείχνει ότι τόσο οι κάτοικοι, όσο και οι επαγγελματίες, αλλά και οι θεσμικοί φορείς της πόλης συμφωνούν με τη Στρατηγική της ΒΑΑ, όσο και με την επιλογή των επιμέρους έργων (βλέπε πρακτικά συναντήσεων διαβούλευσης, αποτελέσματα ερωτηματολογίου, κλπ). Η συναίνεση θα διαφυλαχθεί μέσω της on-going διαβούλευσης και ενημέρωσης και το σκοπό αυτό υπηρετεί, μεταξύ άλλων η προτεινόμενη Πράξη Π.3 και Π4 «Προβολή και Ενημέρωση».
6	ΜΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΕΞΑΛΕΙΨΗ: ενόψει της υψηλής ιεράρχησης των στόχων της ΣΒΑΑ για τον Δήμο, θα εξασφαλισθούν με κάθε τρόπο οι απαιτούμενοι πρόσθετοι πόροι, οι οποίοι άλλωστε δεν αναμένεται να είναι μεγάλου ύψους, είτε από τον δημοτικό είτε από τον εθνικό προϋπολογισμό.
7	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	ΑΠΟΔΟΧΗ: Ο κίνδυνος αφορά ένα μόνο έργο (Π.2 Αποκατάσταση και Αναβάθμιση Αξιόλογων Πολιτιστικών Κτηρίων Δήμου Κομοτηνής) και εφόσον παρουσιαστούν καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των διαδικασιών, υπάρχει δυνατότητα μετάθεσης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, το οποίο σε κάθε περίπτωση επαρκεί για την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του έως τη λήξη της Προγραμματικής Περιόδου.
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	
8	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ	ΑΠΟΔΟΧΗ: Οι προγραμματισμένες ημερομηνίες ολοκλήρωσης της Πράξεων δίνουν επαρκές χρονικό περιθώριο, ώστε να απορροφηθούν εύλογες καθυστερήσεις, και τα δύο πιο κομβικά έργα της ΣΒΑΑ (Π1 και Π2) να ολοκληρωθούν εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση πριν την καταληκτική ημερομηνία λήξης της Προγραμματικής Περιόδου.
9	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΑΠΟΔΟΧΗ: Οι προγραμματισμένες ημερομηνίες ολοκλήρωσης της Πράξεων δίνουν επαρκές χρονικό περιθώριο, ώστε να απορροφηθούν εύλογες καθυστερήσεις, με την ανάληψη των κατάλληλων πρωτοβουλιών εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, και τα δύο πιο κομβικά έργα της ΣΒΑΑ (Π1 και Π2) να ολοκληρωθούν εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση πριν την καταληκτική ημερομηνία λήξης της Προγραμματικής Περιόδου.
α/α	ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ	

3	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ	ΜΕΙΩΣΗ: Θα αξιοποιηθούν μελετητές με ειδικές γνώσεις σε διατηρητέα – πολιτιστικά κτήρια, με πείρα στην εξασφάλιση των απαραίτητων εγκρίσεων.
4	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗ ΠΟΛΗΣ	ΜΕΙΩΣΗ: Οι τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής έχουν συσσωρεύσει μεγάλη εμπειρία στην εκπόνηση έργων αυτής της κατηγορίας και στην εξασφάλιση των απαραίτητων εγκρίσεων.

10. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΣΒΑΑ

Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου		Τιμή
Στάδιο ωριμότητας των προτεινόμενων πράξεων	<p>Εξετάζεται, ο βαθμός ωριμότητας, για την έναρξη υλοποίησης της κάθε πράξης, βάσει των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης του φορέα.</p> <p>Με την προϋπόθεση ότι η υλοποίηση των πράξεων, βρίσκεται εντός της επιλέξιμης περιόδου, συμπεριλαμβανομένου και του χρονικού διαστήματος για την ολοκλήρωση των μελετών και την δημοπράτηση των έργων.</p> <p>Η αξιολόγηση της ωριμότητας διενεργείται ανά πράξη και η συνολική τιμή προκύπτει από το άθροισμα της επί τοις % συμβολής της κάθε πράξης στην συνολική αιτούμενη δημόσια δαπάνη του ΒΑΑ από το ΠΕΠ ΑΜΘ 2021-2027.</p> <p><u>Για τις πράξεις που προτείνονται για ένταξη στο ΠΕΠ ΑΜΘ 2021-2027</u>, εξετάζεται ο βαθμός προόδου συγκεκριμένων διοικητικών ή άλλων ενεργειών, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση κάθε προτεινόμενης πράξης.</p>	<p>Μέση Ωριμότητα: Ο προϋπολογισμός των πράξεων που θα είναι έτοιμες προς δημοπράτηση εντός 6μήνου, από την έγκριση της Στρατηγικής, είναι $\geq 50\%$ και ο π/υ των ώριμων προς δημοπράτηση $\geq 20\%$</p>	8
Στάδιο εξέλιξης άλλων διοικητικών ενεργειών των πράξεων	<p>Οι ενέργειες αυτές μπορεί να αφορούν είτε σε ενέργειες του φορέα υλοποίησης της πράξης ή σε ενέργειες τρίτων.</p> <p>Η αξιολόγηση της ωριμότητας διενεργείται ανά πράξη και η συνολική τιμή προκύπτει από το άθροισμα της επί τοις % συμβολής της κάθε πράξης στην συνολική αιτούμενη δημόσια δαπάνη του ΒΑΑ από το ΠΕΠ ΑΜΘ 2021-2027.</p>	<p>Μεσαίος βαθμός προόδου: Έχουν ξεκινήσει οι ενέργειες για όλες τις απαιτούμενες εγκρίσεις κάθε πράξης και έχουν ληφθεί ορισμένες από αυτές.</p>	5

ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΤΟΙΜΕΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΕΤΠΑ		ΕΤΠΑ	13.197.784,12 €
1.ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	8.947.784,12 €
2. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ «ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ».	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	4.250.000,00 €
ΕΚΤ		ΕΚΤ	899.873,60 €
4 ΠΟΛΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ – Γραφείο ενημέρωσης για την προσβασιμότητα	Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε.	ΕΚΤ	279.873,60 €
5 Δράσεις πολιτισμού για την υποστήριξη των ΑΜΕΑ Νοητικής Υστέρησης	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΜΕΑ ΝΟΗΤΙΚΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣΗΣ Ν.ΡΟΔΟΠΗΣ "ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ"	ΕΚΤ	200.000,00 €
6 Λειτουργία Παραολυμπιακού πάρκου δήμου Κομοτηνής	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ.	ΕΚΤ	200.000,00 €
7 Βιώσιμη ανάπτυξη – ανθεκτικότητα και αντιμετώπιση κρίσεων	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	ΕΚΤ	220.000,00 €
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ		ΕΤΠΑ	220.000,00 €
8. Δράσεις δημοσιότητας	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	100.000,00 €
9. Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής ΣΒΑΑ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	70.000,00 €
10. Συμμετοχή στις Δράσεις δικτύωσης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΕΤΠΑ	50.000,00 €
			14.317.657,72 €

ΕΡΓΑ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

(αναπλάσεις αστικού χώρου, δημιουργία πρασίνου, αξιοποίηση νέων ελεύθερων αναξιοποιητών χώρων)

α/α	είδος	παρόν στάδιο	εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης	σχόλια - παρατηρήσεις
1.	ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
1.1	ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ	ΕΧΕΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ		Έχει ολοκληρωθεί: α) η επιτόπια σάρωση με φορητό σαρωτή LiDAR τεχνολογίας GrandSLAM & δορυφορικό σύστημα γεωαναφοράς RTK GNSS με διόρθωση σταθμού αναφοράς HxGN SmartNet β) η επιτόπια επαλήθευση των μετρήσεων με αποστασιόμετρο laser. γ) η εξαγωγή και επεξεργασία γεωαναφερμένου νέφους σημείων (point cloud) δ) η διανυσματοποίηση των κρασπεδόρειθρων των υφιστάμενων πεζοδρομίων σε πραγματικό μέγεθος από το παραχθέν νέφος σημείων
1.2	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
1.3	ΕΔΑΦΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		

1.4	ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΟΚΩ Ή/ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗΣ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	Βρίσκεται σε εξέλιξη: ε) η διανυσματοποίηση των παρόδιων κτισμάτων και των υπολοίπων στοιχείων υφιστάμενης κατάστασης (πρασινές, φυτεύσεις, αστικός εξοπλισμός, οδο φωτισμός, οδοσήμανση, στύλοι ΔΕΗ-ΟΤΕ, ΚΑΦΑΟ, σχάρες ομβρίων, καπάκια αγωγών κτλ.)
1.5	ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ 1.1 -1.4	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
2	ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ			
2.1	ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ (Η ΜΕΛΕΤΗ ΟΔΟΠΟΙΑΣ)	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	
	Επισημαίνεται ότι στους πεζοδρόμους και στους ποδηλατοδρόμους εφαρμόζονται οι ΟΜΟΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.			ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ Η ΟΜΟΕ ΤΩΝ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΩΝ
2.2	ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		ΛΟΓΩ ΦΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
2.3	ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ Η/Μ - ΟΔΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΠΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΑΝΑΠΛΑΣΗ Ο ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΕΧΕΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ LED. ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΠΙΘΑΝΟΝ ΝΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ ΕΙΝΑΙ Η ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΚΑΠΟΙΩΝ ΙΣΤΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ ΟΔΕΥΣΗ ΤΥΦΛΩΝ Ή ΣΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΥ
2.4	ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
2.5	ΣΑΥ - ΦΑΥ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	
2.6	ΜΕΛΕΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗΣ – ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΥΡΙΩΣ
2.7	ΜΕΛΕΤΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ (ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ κ.τ.λ.)		15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	ΚΥΡΙΩΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

2.8	ΜΕΛΕΤΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ, Υ.Α. 36873/2007 (ΦΕΚ1364/Β/02-08-2007), Υ.Α. 28492/2009 (ΦΕΚ 931/Β/18-05-2009), Υ.Α. 48165/2009 (ΦΕΚ1690/Β/17-8-2009), Υ.Α. 27934/2014 (ΦΕΚ 2029/Β/25-7-2014), Ερμηνευτική εγκύκλιος 44/2014, ΕΛΟΤ EN 1176-1/2/3/4/5/6/7/10/11 και EN 1177:2018, όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΠΑΙΔΟΤΟΠΟΣ Ή ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ
2.9	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΑΠΑΛΛΑΓΗ		ΕΝΤΟΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ ΔΙΝΕΤΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ
2.10	ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ 2.1 – 2.8		20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ Δ/ΝΣΗ Τ.Υ.
3	ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ			
3.1	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ (Η ΜΕΛΕΤΗ ΟΔΟΠΟΙΑΣ)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
3.2	ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
3.3	ΜΕΛΕΤΗ Η/Μ - ΟΔΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
3.4	ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
3.5	ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ 3.1 – 3.4	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
4	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΕΤΡΗΣΕΙΣ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	
5	ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ	ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	16 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	
5.1	ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ		30 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025	ΥΠΟΒΟΛΗ
Α	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΑΠΑΛΛΑΣΕΤΑΙ		
A.1	Έκδοση Απόφασης Προέγκρισης Χωροθέτησης ή Θετικής γνωμοδότησης (Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση) ή σχετικού απαλλακτικού εγγράφου.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
A.2	Έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ή σχετικού απαλλακτικού εγγράφου)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		ΕΝΤΟΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ ΔΙΝΕΤΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ
Β	ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ			
B.1	Έγκριση αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας		06/05/2025	ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟΥ
B.2	Έγκριση αρμόδιας Υπηρεσίας Δασών		06/05/2025	ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟΥ

B.3	Οικοδομική Άδεια ή απαλλαγή από την υποχρέωση έκδοσης από την οικεία Πολεοδομική Αρχή	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
B.4	Έγκριση ΕΠΑΕ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
B.5	Έγκριση Μελέτης Πυρασφάλειας από Πυροσβεστική Υπηρεσία	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
B.6	Πράξη Επιτροπής του άρθρου 9 της ΥΑ 28492/18-05-2009/ΥΠΕΣ περί Καταλληλότητας του Χώρου Παιδικής Χαράς	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
B.7	Άδεια Ίδρυσης Υπαιθριου Χώρου Στάθμευσης	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
B.8	Άδεια Λειτουργίας Υπαιθριου Χώρου Στάθμευσης (για υφιστάμενα Parking)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
Γ	ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ			
Γ.1	Απόφαση Οριοθέτησης ποταμού ή ρέματος	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
Γ.2	Απόφαση καθορισμού ορίων αιγιαλού και παραλίας.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
Δ	ΔΙΚΤΥΑ ΟΚΩ			
Δ.1	Έγγραφο ενημέρωσης προς ΔΕΔΔΗΕ περί διέλευσης δικτύων ή και πληροφόρησης για μελλοντικό σχεδιασμό εργασιών στην περιοχή του έργου		06/05/2025	
Δ.2	Έγγραφο ενημέρωσης προς ΟΤΕ και εταιρείες τηλεφωνίας, περί διέλευσης δικτύων ή και πληροφόρησης για μελλοντικό σχεδιασμό εργασιών στην περιοχή του έργου		06/05/2025	
Δ.3	Έγγραφο Αρμόδιας Εταιρείας Ύδρευσης – Αποχέτευσης περί διέλευσης δικτύων ή και πληροφόρησης για μελλοντικό σχεδιασμό εργασιών στην περιοχή του έργου		06/05/2025	
Δ.4	Έγγραφο Εταιρείας Φυσικού Αερίου περί διέλευσης δικτύων		06/05/2025	
Δ.5	Αδειοδότηση λοιπών φορέων (π.χ. ΔΕΣΕ περιφέρειας, κλπ.).	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
Ε	ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΗΣ			
E.1	Απόσπασμα Πολεοδομικής Μελέτης της περιοχής παρέμβασης από την οποία να προκύπτει η συμβατότητα του προτεινόμενου έργου με τα προβλεπόμενα στη μελέτη αυτή.	ΓΠΣ / ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ		

E.2	Απόσπασμα πίνακα εγκεκριμένης πράξης εφαρμογής της περιοχής παρέμβασης.	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		
E.3	Στοιχεία κυριότητας ακινήτου (Μεταγραφή στο Υποθηκοφυλακείο ή μεταβίβαση κυριότητας οικοπέδου ή απόφαση παραχώρησης και όπου υπάρχει συστημένο Κτηματολογικό Γραφείο και Πιστοποιητικό καταχώρησης στο κτηματολόγιο)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ		

ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ

α/α	είδος	παρόν στάδιο	εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης
5	ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ		
5.1	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ		30/08/2025
5.2	ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
5.3	ΜΕΛΕΤΗ ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗΣ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
5.4	ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ		30/08/2025
5.5	ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ		30/08/2025
5.6	ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ		30/08/2025
5.7	ΜΕΛΕΤΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
5.8	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ		30/08/2025
5.9	ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ (ΑΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
5.10	ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ (ΑΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
5.11	ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (εκτός εάν ο φορέας προσκομίσει γνωμάτευση αρμόδιας αρχής π.χ. Πολεοδομίας που να βεβαιώνει τυχόν εξαίρεση / ικανοποίηση του σχετικού νομού)		30/08/2025
5.12	ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ 5.1 – 5.11		30/08/2025
6	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΕΤΡΗΣΕΙΣ		30/08/2025
7	ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ		30/08/2025
7.1	ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ		30/08/2025
8	Απόφαση αρμόδιου συλλογικού οργάνου του φορέα για την υλοποίηση της πράξης		30/08/2025
9	Έγκριση αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	

10	Έγκριση αρμόδιας Υπηρεσίας Δασών	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
11	Στοιχεία κυριότητας οικοπέδου (Μεταγραφή στο Υποθηκοφυλακείο, μεταβίβαση κυριότητας οικοπέδου/ακινήτου ή απόφαση παραχώρησης)	ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ	
12	Οικοδομική άδεια ή απαλλαγή από την υποχρέωση έκδοσης από την οικεία Πολεοδομική Αρχή	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
13	Έκδοση Απόφασης Προέγκρισης Χωροθέτησης ή Θετικής γνωμοδότησης (Περιβαλλοντική αδειοδότηση ή έγγραφο απαλλαγής)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
14	Έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ή σχετικού απαλλακτικού εγγράφου)	ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ	
15	Έγκριση Μελέτης Πυρασφάλειας από την Πυροσβεστική Υπηρεσία	ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΛΕΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ	
16	Απόσπασμα Πράξης Εφαρμογής στο οποίο καθορίζεται η χρήση γης	ΓΠΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	